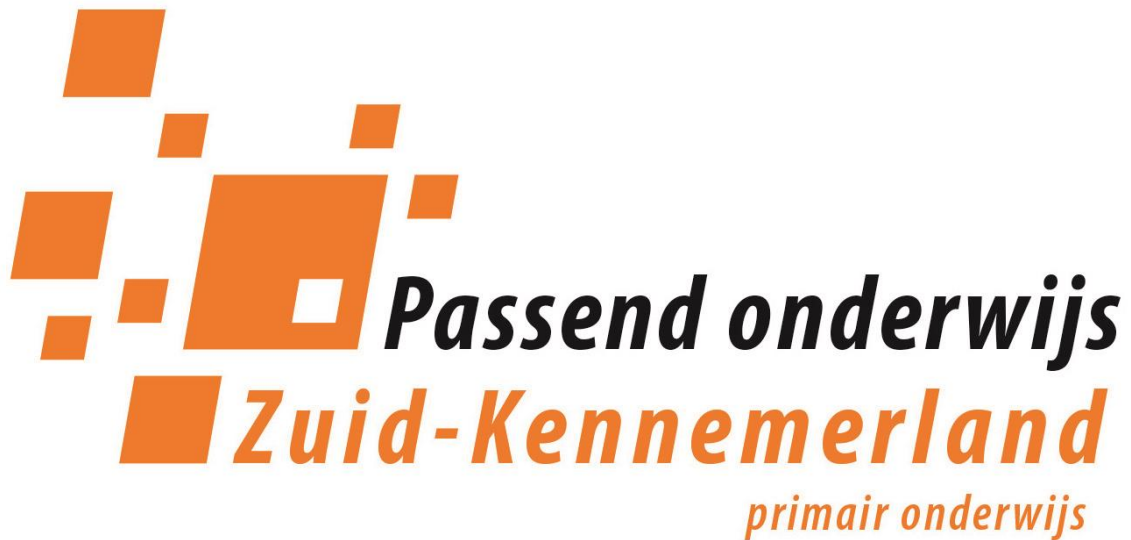

Ondersteuningsplan 2019-2023

Goed onderwijs maak je samen

Primair onderwijs

**Samenwerkingsverband 2704
passend onderwijs
Zuid Kennemerland**

Juni 2019

Voorwoord

Voor u ligt het ondersteuningsplan passend onderwijs van het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland voor schooljaar 19-20 tot en met 22-23. In het ondersteuningsplan staat hoe wij passend onderwijs organiseren in het basisonderwijs voor alle leerlingen in Zuid-Kennemerland. Samen met de reguliere basisscholen, het gespecialiseerd onderwijs en de zorgpartners zorgt het samenwerkingsverband dat iedere leerling naar school kan. De scholen binnen ons samenwerkingsverband werken met elkaar samen om het onderwijs steeds beter aan te laten sluiten bij de grote diversiteit aan onderwijsbehoeftes van onze leerlingen.

Om onze opdracht te vervullen werken we samen op alle niveaus. Er bestaat op dit moment een gezonde cultuur, waarin we elkaar aanspreken en doorzettingsmacht organiseren. Door tegenspraak structureel te organiseren houden we onszelf en elkaar scherp. Vanaf schooljaar 18-19 vragen wij een externe toezichtscommissie ons jaarlijks te adviseren. Daarnaast is onze kwaliteitszorg versterkt door het organiseren van gebiedsgesprekken en een bestuurlijke verantwoording op resultaatniveau. Op basis van de feedback die wij ontvangen wordt ons ondersteuningsplan jaarlijks vernieuwd.

Op 18 juni 2019 heeft de Ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband goedkeuring gegeven aan dit ondersteuningsplan. Op 19 juni heeft de Algemene Ledenvergadering van het samenwerkingsverband ingestemd met het ondersteuningsplan en het hieruit afgeleide activiteitenplan voor het schooljaar 19-20. Tweemaal per jaar voeren wij overleg met de wethouders van onze gemeenten over de inhoud van het ondersteuningsplan, nadrukkelijk daar waar onderwijs en jeugdhulp elkaar raken. Op 1 juli 2019 is het ondersteuningsplan 19-23 aangeboden aan de onderwijsinspectie.

Het ondersteuningsplan is zo geschreven dat het ook als handboek te gebruiken is. Het moet voor iedereen duidelijk zijn hoe we in onze regio passend onderwijs organiseren en wie daarbij betrokken zijn. Aanvullende informatie en werkdocumenten vindt u op onze website, zodat u altijd bent voorzien van de actuele informatie. Daarnaast gebruiken we afkortingen, die op de laatste pagina uiteen worden gezet.

Onze manier van werken zorgt voor meer maatwerk op de scholen. Het ondersteunt de ambitie dat steeds meer leerlingen de basisschool af kunnen maken binnen het regulier onderwijs. Tegelijkertijd voorziet het in de behoeften van leerlingen die meer op hun plek zijn binnen het gespecialiseerd onderwijs. Daarbij valt voor scholen veel van elkaar te leren.

Goed onderwijs maak je samen!

Maroes Albers

Directeur samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Zuid-Kennemerland

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1.	Passend onderwijs	5
1.2.	Het Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland	5
1.3.	Het ondersteuningsplan	6
1.4.	Leeswijzer	7
2.	Onze visie op passend onderwijs	8
2.1.	Goed onderwijs vormt de basis	8
2.2.	Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	8
2.3.	Een dekkend netwerk voor alle leerlingen	10
2.4.	Passend arrangeren	17
2.5.	Ouders in positie	18
2.6.	Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	19
2.7.	Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland	20
2.8.	Onze doelstellingen	21
3.	Goed onderwijs vormt de basis	22
3.1.	Bouwstenen	22
3.1.1.	Het schoolondersteuningsprofiel	22
3.1.2.	Expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband	23
3.1.3.	Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs	25
3.1.4.	Professionaliseringsaanbod vanuit het samenwerkingsverband	27
3.2.	Projecten	28
3.2.1.	Project High Dosage Tutoring (HDT)	28
3.2.2.	Project Rekenproblemen en dyscalculie	29
3.2.3.	Project Ik +jij = wij	29
4.	Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	30
4.1.	Bouwstenen	30
4.1.1.	Samenwerking onderwijs en jeugdhulp	30
4.1.2.	Zorgcoördinatie	31
4.1.3.	Sociale kaart	32
4.1.4.	Overlegstructuur met gemeenten en zorgpartners	32
4.1.5.	De Verwijsindex	34
4.1.6.	Scholing aandachtfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	35
4.1.7.	Trainingen vanuit het CJG op school	35
4.2.	Projecten	36
4.2.1.	Project Impuls onderwijs jeugdhulp	36
5.	Een dekkend netwerk voor alle leerlingen	37
5.1.	Bouwstenen	37
5.1.1.	Onze scholen (cijfers checken na beschikking april)	38
5.1.2.	Aanpak leerlingen die tijdelijk geen of onvoldoende onderwijs krijgen	43
5.1.3.	Bestuursafpraak over doorzettingsmacht	45
5.2.	Projecten	45
5.2.1.	Project IKC Zuid Kennemerland	45
5.2.2.	Project: de Gentiaan	45
5.2.3.	Project Expertisepool	46
5.2.4.	Project Meerjarenbeleid nieuwkomers	46

5.2.5.	Project Versterking onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen	46
6.	Passend arrangeren.....	48
6.1.	Bouwstenen.....	48
6.1.1.	Zorgplicht.....	48
6.1.2.	Aanmelding op de basisschool	48
6.1.3.	Procedure Toelaatbaarheidsverklaring	50
6.1.4.	Afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs	54
6.2.	Projecten	58
6.2.1.	Project Aanmelding – Intake	58
7.	Ouders in positie	
7.1.	Onderwijsloket samenwerkingsverband.....	59
7.2.	Scholing op gebied van communicatie tussen ouders en school.....	59
7.3.	Geschillen over passend onderwijs	60
8.	Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	62
8.1.	Bouwstenen.....	62
8.1.1.	Het ondersteuningsbudget.....	62
8.1.2.	TOP-initiatief.....	63
8.1.3.	Bao-bao verwijzing	64
8.1.4.	Regeling reeds toegekende rugzakken.....	65
8.2.	Projecten	65
9.	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid Kennemerland	
9.1.	Bouwstenen.....	66
9.1.1.	Inrichting samenwerkingsverband	66
9.1.2.	Werknemers	68
9.1.3.	Ondersteuningsplanraad	68
9.1.4.	Adviesgroep.....	69
9.1.5.	Informatieveiligheid en privacy	69
9.1.6.	Externe communicatie	70
9.1.7.	Organogram.....	70
9.2.	Projecten	70
10.	Samenvatting.....	72
11.	Kwaliteitszorg	74
11.1.	Plannen: ondersteuningsplan, activiteitenplan, projectplannen	74
11.2.	Doen	74
11.3.	Evalueren en kwaliteit beoordelen	74
12.	Financiën	79
12.1.	Verevening	79
12.2.	Betaling en groeiregeling speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs	79
12.3.	Grensverkeer en verhuizingen	80
12.4.	Begroting en meerjarenraming	81
13.	Afkorting.....	86

1. Inleiding

1.1. Passend onderwijs

De samenwerkende schoolbesturen krijgen de middelen en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van passend onderwijs. Zij werken samen in het ‘Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland’.

Passend onderwijs betekent:

- alle leerlingen volgen een vorm van onderwijs
- zorgplicht voor schoolbesturen
- bekostiging van de samenwerkingsverbanden is 1-8-2014 gestart en wordt gefaseerd tot 1-8-2020 voor alle regio's gelijk
- het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toekenning van extra onderwijsondersteuning
- het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de bekostiging van het speciaal (basis)onderwijs
- het samenwerkingsverband ondersteunt inhoudelijk en financieel scholen bij de uitvoering van passend onderwijs

Alle scholen voor primair onderwijs in de regio Zuid-Kennemerland maken deel uit van het samenwerkingsverband (behoudens scholen voor cluster 1 en 2 en particulier onderwijs). De regiogrens van het samenwerkingsverband is via een ministeriële regeling vastgesteld op basis van postcodes. Het betreft de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort plus het postcodegebied Haarlemmerliede en Spaarnwoude van de gemeente Haarlemmermeer.

1.2. Het Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland

Het samenwerkingsverband met nummer 2704 heeft de volledige naam ‘Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland’ (hierna: samenwerkingsverband). Het samenwerkingsverband beschikt over alle financiële middelen voor lichte ondersteuning en zware ondersteuning. Het algemene doel en de definitie van passend onderwijs vormt onze maatschappelijke opgave:

“Passend onderwijs betekent voor ons samenwerkingsverband dat wij onderwijs bieden aan iedere leerling passend bij zijn of haar onderwijsbehoefte en mogelijkheden. Het is onze ambitie om binnen het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het gespecialiseerd onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen.”

Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie. Zij helpt het netwerk van schoolbesturen, scholen en ketenpartners te versterken, maakt verbindingen en helpt daar waar het netwerk niet tot een oplossing komt.

1.3. Het ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan beschrijft de wijze waarop het samenwerkingsverband zorgt voor een inhoudelijk sterk onderwijsaanbod, voor een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen in een organisatorisch en financieel systeem dat het geven van passend onderwijs voor scholen beloont. In het ondersteuningsplan staan de afspraken die scholen in onze regio hebben gemaakt in afstemming met de gemeenten, zorgpartners en het voortgezet onderwijs. Het ondersteuningsplan geeft grotendeels de regels en mogelijkheden in onze regio weer en laat zien aan welke ontwikkelingen de regio verder werkt.

Het ondersteuningsplan beschrijft volgens de wet:

- a. de wijze waarop een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning wordt georganiseerd met als doel dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen
- b. de procedure en de criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, inclusief een meerjarenbegroting
- c. de procedure en criteria voor de toelaatbaarheid en plaatsing van leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor speciaal onderwijs, met inbegrip van de advisering daaromtrent
- d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing en overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs
- e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging;
- f. de wijze waarop is voorzien in informatieverstrekking aan ouders, met inbegrip van informatie over ondersteuningsvoorzieningen, de wijze waarop persoonsgegevens mogen worden gebruikt en worden verwerkt en beschermd
- g. de wijze van bekostiging van het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs

Volgens het wettelijk kader wordt tenminste iedere vier jaar het ondersteuningsplan vastgesteld. Het samenwerkingsverband herzielt en bespreekt het ondersteuningsplan ieder jaar met alle betrokkenen. Het ondersteuningsplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan per schooljaar waarin de doelstellingen worden geconcretiseerd. De activiteiten leveren kennis en kunde op uit de praktijk. Onze kwaliteitszorg (evaluaties, verantwoording en toezicht) zorgt voor feedback op ons functioneren op verschillende niveaus en van alle betrokken partijen. De opbrengsten hiervan worden jaarlijks verwerkt in het ondersteuningsplan en vanuit deze actuele stand van zaken wordt continu vier jaar vooruit gekeken. Zo geven wij vorm aan een lerende organisatie die bereid is zichzelf voortdurend aan te passen aan de veranderende praktijk.

1.4. Leeswijzer

In het ondersteuningsplan staat eerst de visie (hoofdstuk 2) van het samenwerkingsverband beschreven. De visie geeft sturing aan de organisatie en inrichting van zowel de inhoudelijke als de financiële kant van passend onderwijs. De visie leidt tot zeven doelstellingen, aan de hand waarvan dit ondersteuningsplan is ingericht (hoofdstuk 3 t/m 10). Het ondersteuningsplan eindigt met een beschrijving van hoe wij de kwaliteitszorg hebben ingericht (hoofdstuk 11) en de financiën (hoofdstuk 12).

2. Onze visie op passend onderwijs

Passend onderwijs gaat over aansluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen en de wijze waarop dit is georganiseerd en gefinancierd. Dit betreft niet alleen 'de zorgleerlingen', maar alle leerlingen in onze regio. Goed onderwijs voor alle leerlingen is ons uitgangspunt.

Als samenwerkingsverband hebben we de opdracht om voor ieder kind/iedere leerling een vorm van onderwijs te organiseren, passend bij zijn of haar onderwijsbehoeften en vanuit zijn of haar mogelijkheden. Ieder kind heeft recht om te leren. Onze visie op passend onderwijs wordt in dit hoofdstuk aan de hand van zeven ambities uiteengezet. Aan het einde van het hoofdstuk vertalen wij de ambities naar zeven doelstellingen.

2.1. Goed onderwijs vormt de basis

Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte zijn sterk afhankelijk van de kwaliteit van het onderwijs. De mate waarin hun onderwijsbehoeften een belemmering vormt hangt af van de basiskwaliteit en basisondersteuning van het onderwijs. De leerkracht speelt een grote rol in het aanbieden van een passend onderwijsaanbod. Passend onderwijs vraagt daarom een continue investering in didactische en pedagogische vaardigheden van leerkrachten, hoge verwachtingen en een schoolcultuur waarin resultaten op alle niveaus zichtbaar zijn. Het samenwerkingsverband speelt een ondersteunende en stimulerende rol bij het continue optimaliseren van het onderwijs.

Het samenwerkingsverband heeft initiatief genomen om te verkennen welke integratie tussen het professionaliseringsaanbod vanuit de verschillende schoolbesturen en het samenwerkingsverband mogelijk en wenselijk is. De gedachte hierbij is het breed beschikbaar maken van scholingsmogelijkheden, het uitwisselen van kennis en ervaringen door de besturen heen en het efficiënter organiseren hiervan. Gestart is met een interbestuurlijke premaster voor intern begeleiders.

2.2. Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd

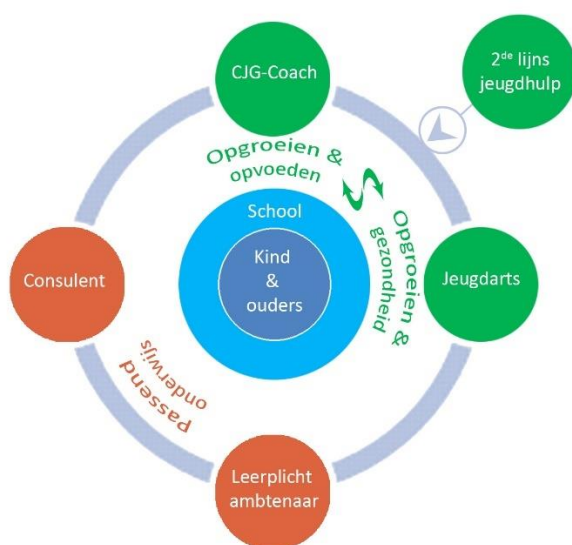
Het realiseren van een goed onderwijsaanbod vraagt in sommige gevallen om de expertise van externe zorgpartners. De meeste leerlingen doorlopen hun onderwijstijd in het primair- en voortgezet onderwijs zonder problemen en met plezier. Een klein deel van de leerlingen heeft extra ondersteuning nodig op de reguliere school, bijvoorbeeld leerlingen met dyslexie of lichte gedragsproblemen. Een nog kleiner deel van de leerlingen kan alleen profiteren van het aangeboden onderwijs als andere zorg daarop aanvullend is. Het gaat dan bijvoorbeeld om leerlingen met zwaardere gedragsproblemen of stoornissen, dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafdheidsproblematiek en/of medische- en verstandelijke beperkingen. Het geven van passend onderwijs moet in nauwe samenwerking met de expertise rondom de scholen georganiseerd worden. Wat is er voor deze leerling nodig om in de klas goed te kunnen functioneren? Het gaat soms om ondersteuning in de klassensituatie zelf en soms om ondersteuning van de leerling of het gezin.

De gezamenlijke opgave van de gemeenten en de samenwerkingsverbanden PO en VO is om leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden zodat ze later zo veel mogelijk zelfstandig kunnen participeren in de samenleving. Daarbij vormen scholen een onderdeel van de sociale omgeving van de jeugd. Een ongestoorde ontwikkeling van een leerling draagt bij aan een ongestoorde ontwikkeling op school. Een goede ontwikkeling op school draagt ook bij aan een algemene goede ontwikkeling van een leerling. De gemeenten in onze regio willen de zorg voor jeugd herkenbaarder, dichterbij en minder bureaucratisch organiseren. De visie van het samenwerkingsverband en de visie van de gemeenten op de jeugdhulp sluiten sterk op elkaar aan. Bij de ondersteuning van school en gezin gaat het om de kracht van ouders, jongeren en hun sociale omgeving als basis, ondersteunen in plaats van overnemen, hulp inzetten in de directe leefomgeving en snelheid: minder schakels en minder gezichten. In samenwerking met de gemeenten en zorgpartners is het mogelijk om meer leerlingen onderwijs te laten volgen op het regulier onderwijs, maar ook om onderwijs te bieden voor leerlingen die permanent afhankelijk zijn van zorg. Soms kunnen leerlingen tijdelijk niet (voldoende) naar school. Juist voor die leerlingen is een integraal aanbod van onderwijs en zorg vaak essentieel. In het landelijk 'Thuiszitterspact' is afgesproken dat deze leerlingen binnen drie maanden zo'n passend aanbod van onderwijs én zorg ontvangt.

Kernteam onderwijs-jeugdhulp

Veel vragen rondom het opvoeden en opgroeien worden met de school gedeeld of worden zichtbaar in het onderwijs, waar de eisen aan de leerlingen toenemen naarmate ze ouder worden. De onderwijskundige aanpassingen bespreekt de school met de onderwijsconsulent of met de consulent gedrag. Indien er daarnaast ook vragen zijn over opvoeden en opgroeien werken school en ouders in eerste instantie samen met hun CJG-coach en jeugdarts. Indien er meer hulp nodig is kan de CJG-coach of jeugdarts ook intensievere jeugdhulp organiseren. De samenwerking in deze vorm tussen onderwijs en zorg is relatief nieuw en kent, binnen de zich ontwikkelende context van passend onderwijs en jeugdhulp, veel dynamiek. Het principe van thuisnabij zorgt ervoor dat hulp meer naar de leerling wordt gebracht dan dat de leerling naar de hulp wordt gebracht. Dit verandert het verwijzen van leerlingen en verscherpt de discussie wie waarvoor verantwoordelijk is (inhoudelijk en financieel).

Kernteam onderwijs-jeugdhulp

1. De CJG-coach ondersteunt bij de opgroei- en opvoedvragen en de jeugdarts ondersteunt bij medisch gerelateerde vragen. Beide kunnen waar nodig extra jeugdhulp inzetten.
2. Het samenwerkingsverband en leerplicht ondersteunen bij onderwijs gerelateerde vragen.

Ons samenwerkingsverband gelooft in het versterken van de samenwerking op schoolniveau, middels het vormen van interprofessionele kernteams (elkaar zien, ervaren en kennen). Dit sluit aan op de adviezen in het rapport 'Met andere ogen', opgesteld in opdracht van het Ministerie OCW door o.a. kwartiermaker René Peeters, november 2018. Een goede verbinding tussen ouders, scholen (intern begeleiders), de jeugdgezondheidszorg (GGD) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG-Coaches) is nodig om met elkaar vroegtijdige signalen bij kinderen en jongeren aan te pakken die kunnen duiden op onderliggende ondersteuningsbehoeften of hulpvragen. Als de ondersteuning op school, thuis en in de wijk wordt afgestemd, kunnen kinderen en jongeren en hun gezinnen sneller en beter geholpen worden. Nabijheid en beschikbaarheid maken deze samenwerking krachtig, zo blijkt ook uit een verkenning van het Nederlands Jeugdinstituut. Er is niet één model dat het beste werkt. Het gaat dan ook niet om de vorm, maar om de kwaliteit van de samenwerking.

2.3. Een dekkend netwerk voor alle leerlingen

Eén van de belangrijkste opdrachten van het samenwerkingsverband is het bieden van een dekkend netwerk, zodat er geen enkele leerling thuis komt te zitten. De scholen hebben hiertoe een wettelijke zorgplicht gekregen. Het schoolbestuur moet, indien zij geen passende onderwijsplek kan bieden aan een leerling, ervoor zorgen dat de leerling elders kan worden geplaatst. Dit betekent dat er met grote regelmaat gekeken moet worden naar het aanbod en de behoeften van de leerlingen in onze regio.

De samenwerkende schoolbesturen en scholen vormen samen het 'dekkend netwerk':

Regulier onderwijs; basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning

Het is de opdracht voor scholen en schoolbesturen in het samenwerkingsverband om tot een onderwijscontinuüm te komen. Basiskwaliteit vormt hiervoor het fundament. De basiskwaliteit zorgt dat ouders weten wat zij tenminste van iedere school in de regio mogen verwachten als het om onderwijs en onderwijsondersteuning gaat. De basisondersteuning geeft aan welk passend aanbod de school biedt voor leerlingen die iets extra's nodig hebben. De basisondersteuning legt vast welke bekwaamheidseisen aan het personeel gesteld worden en wat de mogelijkheden van de school zijn.

Een verbreding van interventies in de onderwijsstructuur binnen de school heeft immers consequenties voor het handelen van leerkrachten. Iedere school is verplicht deze bekwaamheidseisen te beschrijven in het schoolondersteuningsprofiel van de school en dit minimaal iedere vier jaar bij te stellen. Het advies is om de ontwikkeling in de school jaarlijks op nemen in het schoolondersteuningsprofiel.

Iedere school moet zijn basisondersteuning beschrijven, maar het samenwerkingsverband definieert geen niveau voor basisondersteuning. Als er bovenschols een niveau wordt gedefinieerd waaraan alle scholen voldoen, is dit per definitie het minimumniveau waar het overgrote deel van de scholen niet door wordt uitgedaagd. Scholen beschrijven passend bij hun eigen organisatie het niveau van basisondersteuning in het schoolondersteuningsprofiel. Het bestuur en de directeur van de school zijn verantwoordelijk voor deze kwaliteit. Het samenwerkingsverband ondersteunt de verschillende besturen door kennisuitwisseling over goed onderwijs door alle grenzen heen.

De basisscholen zijn ook verantwoordelijk voor de ondersteuning van leerlingen op het terrein van Voor- en vroegschoolse educatie (VVE), dat onderwijs aan leerlingen met een VVE-indicatie geeft. VVE is onderwijs voor leerlingen met een (taal)achterstand in de leeftijd van 2,5 tot 6 jaar (groep 2). In overleg met de gemeenten en de voorschoolse instellingen worden VVE-middelen ook op school ingezet om de achterstand in taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling te verminderen, dan wel weg te werken. Dit valt onder de basisondersteuning van een school.

De doelstelling van passend onderwijs is niet het aantonen van extra onderwijsbehoeften en daar middelen aan te koppelen, maar het onderwijs zodanig aan te passen dat een extra onderwijsbehoefte geen belemmering meer vormt. De basisscholen kunnen dus geen extra middelen aanvragen door het aantonen van extra onderwijsbehoeften. Het samenwerkingsverband geeft scholen direct de beschikking over de ondersteuningsmiddelen waarmee zij extra ondersteuning op maat en tijdig kunnen inzetten. Het bedrag wordt bepaald door het aantal leerlingen van de school (lump sum financiering). Een school kan deze extra middelen op school inzetten om de basisondersteuning verder te verbreden. Dit kan met expertise vanuit de school of met expertise van buitenaf. Als de basisschool binnen de basisondersteuning extra aandacht besteedt aan één leerling, kan zij dit laten zien middels een ontwikkelingsperspectief (OPP). Als er ondersteuningsmiddelen specifiek op leerlingniveau zijn ingezet, dient dit hierin opgenomen te worden.

De school kan er ook voor kiezen om de ondersteuningsmiddelen te gebruiken voor het inkopen van een tijdelijke plaatsing op het gespecialiseerd onderwijs. Dan worden de middelen ingezet voor extra ondersteuning die de school zelf niet kan organiseren. De mate waarin de middelen ingezet worden op de school zelf, als verbreding van de basisondersteuning of als extra ondersteuning in het gespecialiseerd onderwijs, verschilt dus per basisschool.

Het gespecialiseerd onderwijs: extra ondersteuning

Het gespecialiseerd onderwijs biedt een aanbod voor leerlingen die op dat moment onvoldoende vaardigheden hebben om binnen het regulier onderwijs optimaal te leren. Wanneer wij kijken naar de leerlingen die behoefte hebben aan extra ondersteuning binnen het samenwerkingsverband herkennen wij verschillende groepen:

- a) leerlingen met een medische beperking
- b) leerlingen met een cognitieve beperking
- c) leerlingen met gedragsproblemen
- d) leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn
- e) leerlingen die anderstalig zijn en niet langer dan een jaar in Nederland verblijven

Uiteraard kunnen leerlingen vallen binnen meerdere groepen, de scheidslijnen tussen het bijbehorende aanbod worden minder scherp. Dit past bij het geven van onderwijs op maat en thuisnabij. De voorliggende ondersteuningsbehoefte is leidend voor het bieden van de meest passende plek op dat moment.

Binnen het samenwerkingsverband bieden wij de volgende gespecialiseerde onderwijsvormen aan: speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs cluster 3 en 4 (SO), onderwijs voor anderstalige leerlingen niet langer dan een jaar in Nederland en een voorziening aanvullend op het regulier onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 5. Daarnaast is er 'De Gentiaan' voor leerlingen die ook binnen het speciaal onderwijs niet vooruitkomen, dit betreft een zeer klein aantal leerlingen die individuele ondersteuning vraagt. Deze leerlingen komen in aanmerking voor een vrijstelling van onderwijs, maar krijgen middels deze voorziening onderwijs op maat. Als samenwerkingsverband streven we naar zoveel mogelijk inclusief onderwijs en zo min mogelijk aparte instellingen.

Aanbod buiten ons samenwerkingsverband

Naast het aanbod binnen het samenwerkingsverband is er gespecialiseerd onderwijs voor leerlingen die slechtziend/blind zijn (cluster 1 onderwijs) en leerlingen die slechthorend/doof zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben (cluster 2 onderwijs). Deze beide vormen van gespecialiseerd onderwijs behoren niet tot ons samenwerkingsverband en zijn landelijk georganiseerd. Het samenwerkingsverband onderhoudt een samenwerkingsrelatie met hen, om leerlingen die doorstromen naar onderwijs binnen ons samenwerkingsverband goed te begeleiden.

Particulier onderwijs

Op dit moment zijn er drie particuliere basisscholen in onze regio: Florencius, Sanyu en de 21st Century global school. Florencius is in schooljaar 2018-2019 gestart met 8 leerlingen en richt zich op alle doelgroepen met een zelfontwikkeld onderwijsconcept. Sanyu is gespecialiseerd in onderwijs voor hoog-/meerbegaafde leerlingen. Met beide scholen heeft het samenwerkingsverband kennisgemaakt en informatie gewisseld. Met Sanyu worden door één van onze schoolbesturen verkennende gesprekken gevoerd om te komen tot samenwerking binnen het publieke stelsel. De 21st Century Global school biedt onderwijs aan leerlingen van 4 tot 18 jaar op basis van de wereldwijde IES 4D methode.

Als samenwerkingsverband streven wij naar kansengelijkheid en zien wij de opkomst van particulier onderwijs in onze regio niet als positief. Tegelijkertijd geeft het aanleiding om goed na te denken over de behoefte waarin het particulier onderwijs voorziet en wat we hier als onderwijs van kunnen leren.

Aanbod voor kinderen in zorginstellingen

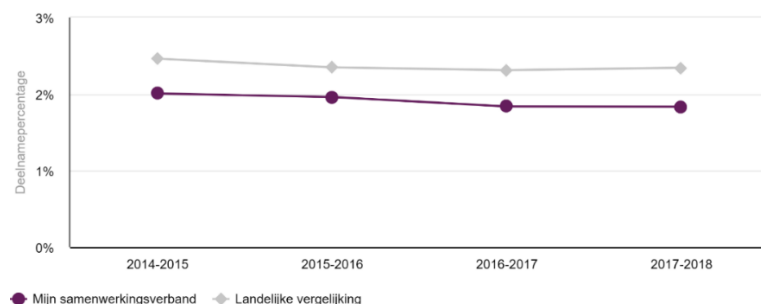
Er zijn ook kinderen waarbij de zorg voorliggend is en die verblijven in een zorginstelling. Sommige van deze kinderen kunnen ondanks de grote zorgbehoeften toch leren. Het gaat om zeer korte

momenten waarop onderwijs wordt aangeboden. Het gaat altijd om individueel aanbod, waarbij het onderwijs-ontwikkelingsperspectief onderdeel uit maakt van het zorgplan. Deze kinderen hebben vrijstelling van onderwijs en komen niet in aanmerking voor een toelaatbaarheidsverklaring. Zij gaan tenslotte niet naar school. Desondanks zijn wij op zoek naar een aanbod voor deze kinderen, vanuit de visie dat ieder kind recht heeft op onderwijs. Wij werken hiervoor samen met de zorgpartners en collega samenwerkingsverbanden.

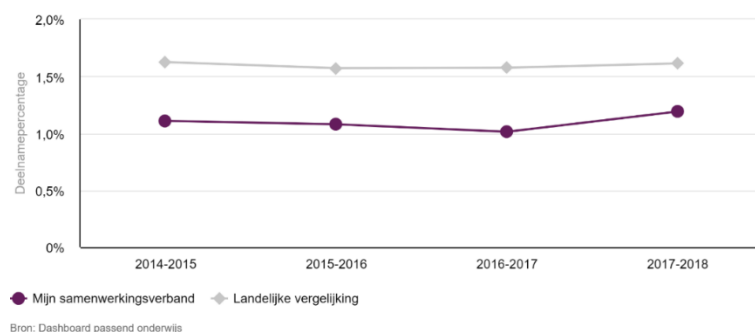
Ontwikkeling SBO en SO onderwijs

Het gespecialiseerd onderwijs is volop in ontwikkeling. Voor de invoering van passend onderwijs lagen de deelnamepercentages van SBO en SO aanzienlijk hoger dan nu. Dat heeft de urgentie gegeven om te praten over de toekomst van de SBO en SO scholen in onze regio. In dit gesprek gaat de aandacht uit naar behouden van kwaliteit en integraliteit van het aanbod voor onze leerlingen. We zien op de teldatum 1-10-2018 een lichte stijging van het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs (SBO) en een stabilisatie van het aantal SO leerlingen (na een stijging in het voorafgaande schooljaar). Dit komt overeen met het landelijke beeld van de SBO en SO ontwikkeling. Het beeld wordt gedeeld dat de reguliere basisscholen in de beginperiode van passend onderwijs leerlingen langer zelf hebben opgevangen en na enkele jaren weer eerder denken aan een verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs. Dit is niet perse een negatieve ontwikkeling. Het gaat erom dat leerlingen tijdig een passende plek krijgen, niet om de leerlingen zo lang mogelijk binnen het reguliere onderwijs te houden als dat niet passend is. Wel zien we dat blijvend investeren in goed onderwijs de basis is voor het terugdringen van gespecialiseerd onderwijs.

Ontwikkeling deelnamepercentage SBO *(nieuwe grafiek na beschikking april)*

Ontwikkeling deelnamepercentage SO cluster 3 en 4

Er zijn vier scholen voor speciaal basisonderwijs, verdeeld over twee schoolbesturen. Twee SBO scholen maken op dit moment onderdeel uit van het IKC Zuid Kennemerland, één SBO school

ontwikkelt zich naar een derde locatie van het IKC Zuid Kennemerland en één SBO school gaat naar verwachting op termijn op in een reguliere school met als plus een 'ondernemende' leerlijn. Er zijn twee scholen voor SO cluster 4 onderwijs. Beide scholen gaan naar verwachting onderdeel uitmaken van het IKC Zuid Kennemerland. Dit betekent dat er in de visie van het samenwerkingsverband op de langere termijn geen apart SBO en SO cluster 4 onderwijs meer is, maar een integraal aanbod vanuit het IKC Zuid Kennemerland in samenwerking met de jeugdhulp.

Er zijn vier scholen voor cluster 3 onderwijs binnen ons samenwerkingsverband, verdeeld onder drie besturen. Zij blijven zelfstandig bestaan, maar het samenwerkingsverband stimuleert de inhoudelijke uitwisseling.

IKC Zuid-Kennemerland

De vorming van het IKC Zuid Kennemerland (IKC: Integraal Kind Centrum) speelt een cruciale rol in een toekomstbestendig gespecialiseerd onderwijs. Het IKC Zuid-Kennemerland is een combinatie van het speciaal basisonderwijs, het speciaal onderwijs cluster 4 en jeugdhulppartners. Deze samenwerking zorgt ervoor dat het IKC leerlingen beter en meer in samenhang kan ondersteunen. Het IKC kan een mix maken van onderwijs, begeleiding, ondersteuning en opvang. Ouders, leerkrachten, jeugdhulp en overige betrokkenen uit het netwerk rondom de leerling trekken gezamenlijk op; gericht op zowel kind als gezin.

IKC Zuid Kennemerland is een samenwerking van het samenwerkingsverband, SBO Dumont (stichting Spaarnesant), SBO Focus (stichting Spaarnesant), SBO de Trapeze (stichting Salomo), SO Antonius (Aloysius Stichting) en Kenter Jeugdhulp. Daarnaast kan het IKC Zuid Kennemerland een beroep doen op de expertise van andere (specialistische) scholen en jeugdhulppartners en heeft het Centrum voor Jeugd en Gezin een belangrijke rol.

IKC Zuid Kennemerland bevindt zich inmiddels in een gevorderd stadium van samenwerking. In maart 2018 hebben de betrokken schoolbesturen een richtinggevende notitie opgesteld voor de bestuurlijke juridische vormgeving van het IKC Zuid Kennemerland, welke besproken is met de medezeggenschapsraden van de betrokken schoolbesturen. In de bestuurlijke toekomstvisie heeft het IKC Zuid Kennemerland drie locaties, die een intensief afgestemd aanbod bieden, met één gezamenlijke intake van leerlingen. Per locatie is één onderwijsstichting verantwoordelijk voor de inhoud (kwaliteit van het onderwijs), het personeel, de financiën en de voorzieningen.

Op dit moment heeft het IKC Zuid Kennemerland twee operationele locaties: IKC locatie Focus en IKC locatie Schalkwijk. De derde locatie wordt in deze toekomstvisie gevormd op de locatie van SBO De Trapeze. Zo ontstaat er een geografisch gespreid aanbod over de regio van intensieve samenwerking tussen SBO–SO cluster 4 en jeugdhulp. Differentiatie in aanbod/specialisme per locatie is mogelijk, met name als dat op alle drie de locaties niet haalbaar is. Zij bieden gezamenlijk een dekkend aanbod voor leerlingen die geen passend onderwijs kunnen krijgen op onze reguliere basisscholen of scholen cluster 1,2 of 3. Zij beperken zich niet tot bepaalde doelgroepen, maar kijken op maat wat de leerling nodig heeft en creëren daarvoor een (individueel) aanbod. IKC Zuid-Kennemerland vervult daarnaast de komende jaren steeds meer een expertisefunctie voor het regulier onderwijs.

Om onderwijs en jeugdhulp efficiënt te financieren maakt men idealiter de overstap van financiering op kindniveau naar volumebekostiging. Hierbij wordt jaarlijks een totaalbedrag bepaald voor het instandhouding van de voorziening in plaats van een bedrag te koppelen aan ieder geplaatste leerling. Dit vraagt een andere manier van bekostiging vanuit het samenwerkingsverband, waarbij het streven is de huidige financieringssystematiek in stand te houden; de manier waarop een reguliere school een plek in het gespecialiseerd onderwijs in kan kopen blijft gelijk, maar het verschil tussen de kosten voor een SBO en een SO cluster 4 plek verdwijnt. In het verlengde van de integratie van onderwijs zou een volumebekostiging op jeugdhulp passen in het ideale plaatje, evenals continuïteit in de samenwerking met de betrokken jeugdzorgpartner. Dit vraagt om regelvrije ruimte en goede afstemming met betrokken stakeholders.

Ontwikkeling anderstaligen leerlingen

Het aantal leerlingen dat geen Nederlands spreekt en bij ons in de regio op school komt neemt toe. Er zijn kinderen uit oorlogsgebieden, waarvan momenteel veel kinderen uit Syrië en Eritrea komen. Maar ook leerlingen van ouders die in Nederland zijn komen werken. Deze groep neemt sinds de waarschijnlijke komst van de Brexit toe. Deze leerlingen komen vanuit diverse herkomstlanden. Daarnaast zijn er leerlingen van ouders die door een relatie naar Nederland zijn gekomen. De verschillen tussen deze leerlingen zijn groot, niet alleen omdat ze uit een ander land komen maar ook vanwege de schoolhistorie. Het samenwerkingsverband wil de scholen die deze leerlingen in de klas krijgen goed ondersteunen. De nieuwkomersschool in onze regio biedt expertise op leerlingniveau, geeft scholing en biedt materialen aan.

Onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen

In het schooljaar 2018-2019 heeft het samenwerkingsverband onderzoek gedaan naar het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen op onze scholen. De uitkomsten van het onderzoek leiden tot aanbevelingen om het dekkend netwerk voor deze leerlingen te vergroten. In 2019-2022 investeert het samenwerkingsverband fors in het versterken van het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, middels een subsidie vanuit het Ministerie OCW.

Wij beschrijven de hoogbegaafde leerling als volgt:

“De hoogbegaafde leerling kenmerkt zich door een snel denkvermogen, door zijn complex en creatief kunnen denken. De hoogbegaafde leerling is autonoom, gedreven en intens levend. De hoogbegaafde leerling schept plezier in creëren en kan dit het beste in contact met ontwikkelingsgelijken en als hem voldoende intellectuele uitdagingen geboden wordt. De hoogbegaafde leerling leert niet alleen meer en sneller maar ook kwalitatief anders.”

De basisscholen zijn verantwoordelijk voor het signaleren van deze leerlingen en het in kaart brengen van hun specifieke onderwijsbehoeften. Het creëren van een passend onderwijsaanbod is een logisch vervolg hierop. Het ondersteuningsbudget vanuit het samenwerkingsverband kan ingezet worden om de basisondersteuning voor deze leerlingen te versterken. Daarnaast is er de mogelijkheid om leerlingen aan te melden voor de Day a Week school, een bovenschoolse voorziening voor

hoogbegaafde leerlingen georganiseerd door het samenwerkingsverband (extra ondersteuning ingekocht vanuit het ondersteuningsbudget door reguliere scholen).

Wat vinden wij nu goed onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen op onze scholen?

Het is belangrijk dat de scholen werken vanuit een *visie* op de hoogbegaafde leerling: hoe definiëren wij de hoogbegaafde leerling en hoe kijken wij aan tegen de onderwijsbehoeften die deze leerling heeft? De visie wordt beschreven in een beleidsplan (onderdeel schoolondersteuningsprofiel) waarin de richting en de middelen worden aangegeven waarmee de school de gestelde doelen (goed onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen) wil bereiken. Dit mondt uit in een protocol, een gedragsovereenkomst in de vorm van een aantal uit te voeren stappen en te maken keuzes waarmee de leerkrachten in de groep aan het werk kunnen.

De eerste stap zal moeten zijn het *signaleren* van de hoogbegaafde leerling. Dit is structureel nodig in de groepen 1 t/m 8, waarbij de informatie van ouders een belangrijke rol speelt. Op basis van een theoretisch kader in de vorm van een screeningsinstrument leren leerkrachten meer te zien en een “zintuig” te ontwikkelen om deze leerling beter te begeleiden. Het is belangrijk dat leerkrachten op de hoogte zijn van de verschillen profielen van hoogbegaafde leerlingen omdat dit richting geeft aan het herkennen en adequaat handelen. Het signaleringsinstrument is ook belangrijk om eventuele misdiagnoses te voorkomen en bij te dragen aan de bewustwording van signalen van onderpresteren.

Vervolgens kan de leerkracht de hoogbegaafde leerling een zo passend mogelijk onderwijsaanbod bieden waarin bijvoorbeeld het stellen van hogere orde denkvragen (taxonomie van Bloom) een plaats krijgt. De leerkracht biedt de hoogbegaafde leerling minimaal de basisondersteuning door een doorgaande *compacte* en *verdiepende* leerlijn aan te bieden van groep 1 t/m 8. Afhankelijk van het intelligentieniveau is er een 1^e leerlijn (40% schrappen), 2^e leerlijn (60% schrappen) of 3^e leerlijn (70-80% schrappen) beschikbaar. Dit vraagt speciale competenties van de leerkracht op pedagogisch, didactisch en interpersoonlijk vlak.

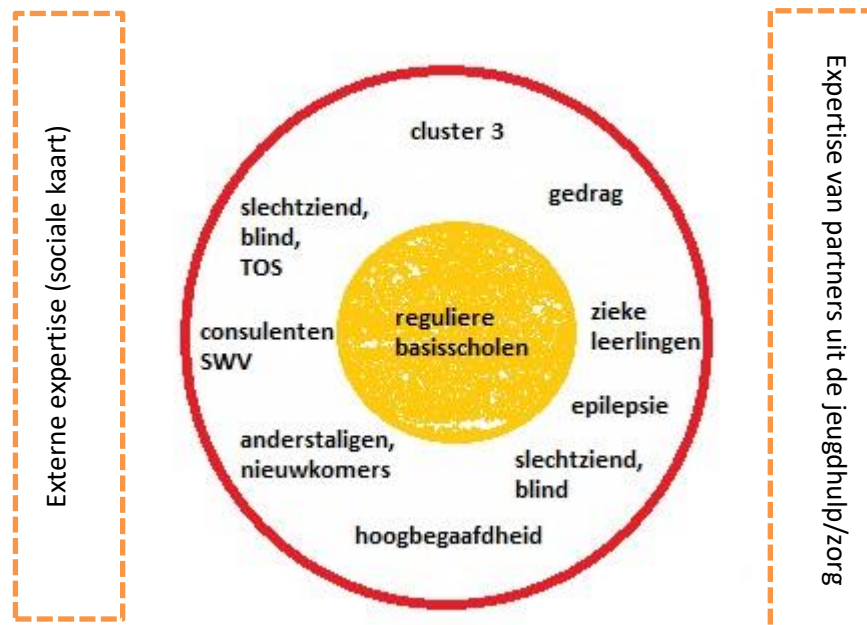
Om het bovenstaande te kunnen realiseren en in stand te kunnen houden is het belangrijk dat iedere school een *professionaliseringsplan* (onderdeel schoolondersteuningsprofiel) opstelt waarin zowel een introductie op het onderwerp en het leggen van een goede basis van benodigde leerkrachtvaardigheden als een borging op langere termijn wordt beschreven. Op deze manier krijgt goed onderwijs voor de hoogbegaafde leerling op de basisschool vorm.

Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs op reguliere basisscholen

Het is van belang dat scholen elkaar goed kennen, onderling goed samenwerken en weten waar ze hulp kunnen inroepen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. En dat de expertise die aanwezig is binnen ons samenwerkingsverband goed en efficiënt wordt ingezet, waardoor de ondersteuningsbehoefte van specifieke leerlingen snel kan worden bediend. Als samenwerkingsverband streven wij ernaar de ‘expertisepool’ vindbaar, zichtbaar en toegankelijk te

maken. Hierin kan nog beter worden samengewerkt. Voor onze scholen zijn de volgende expertises beschikbaar:

Samen zorgen voor de leerling

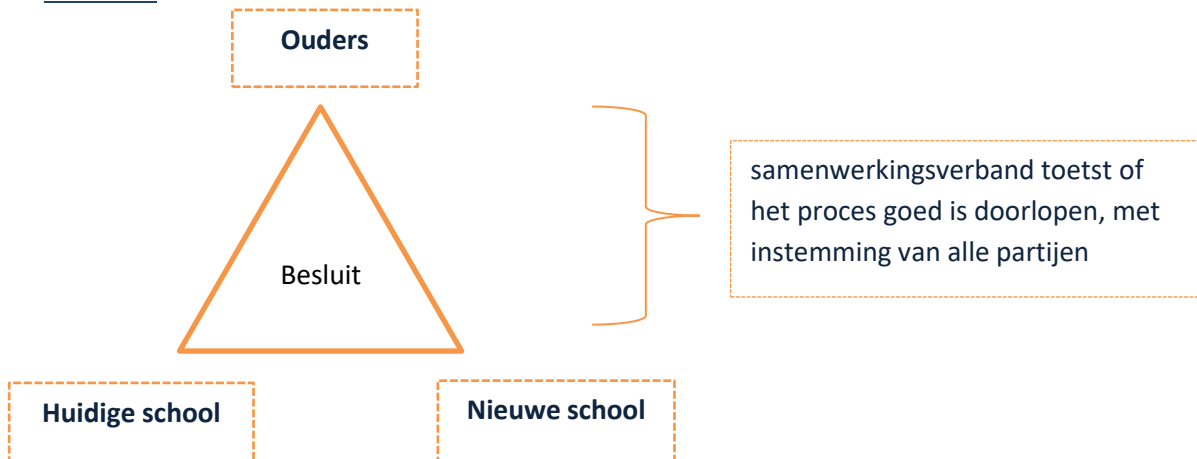

Het samenwerkingsverband wil de scholen binnen het gespecialiseerd onderwijs in staat stellen hun expertise in te zetten voor de reguliere basisscholen. De financiering van de expertise vanuit het cluster 1 en 2 onderwijs is landelijk geregeld middels een inspanningsverplichting. Reguliere scholen kunnen vanuit de middelen die zij ontvangen van het samenwerkingsverband zelf aanvullende externe expertise inhuren. Tenslotte valt de expertise vanuit de zorgpartners onder de verantwoordelijkheid van gemeenten en zorgverzekeraars.

2.4. Passend arrangeren

Er zijn altijd leerlingen waarbij een vorm van speciaal onderwijs beter aansluit op hun onderwijsbehoeften. De ouders, waar mogelijk ook de leerling, en de school kunnen vinden dat een andere school een passender aanbod biedt. School en ouders kunnen advies vragen aan allerlei organisaties om hen heen. De zeggenschap over wat de beste onderwijsplek is, moet echter op maat door school, ouders en de nieuwe school zelf geregeld kunnen worden. Deze driehoek, de 'triade', kent de leerling het beste of gaat straks daadwerkelijk met de leerling werken. Zij bezitten en organiseren zelf de benodigde expertise en beslissen gezamenlijk over een passende onderwijsplek. Het samenwerkingsverband toetst op procedureel niveau en zorgt voor korte doorlooptijden en zo min mogelijk bureaucratie.

De triade

Het samenwerkingsverband gaat altijd uit van tijdelijke plaatsingen in het gespecialiseerd onderwijs of het speciaal basisonderwijs. Het is belangrijk dat bij plaatsing ook direct over een mogelijke terugplaatsing wordt gesproken. Wanneer het scholen lukt om de problematiek eerder te signaleren (bij jonge leerlingen) is de kans op terugplaatsing het grootst.

Doorlopende leerlijn

Als samenwerkingsverband hebben wij een verantwoordelijkheid voor leerlingen in het primair onderwijs. Gekeken vanuit de leerling is dit slechts een fase in zijn doorlopende leerlijn. Daarom dragen wij actief bij aan de 'overgangsmomenten' tussen de voorschoolse voorzieningen en het voortgezet onderwijs. Het samenwerkingsverband PO en VO zoeken de samenwerking op waar het gaat om de overgang van PO naar VO en de samenwerking met gemeenten en zorgpartners.

2.5. Ouders in positie

Scholen en ouders hebben elkaar nodig bij het vormgeven van passend onderwijs. De betrokkenheid thuis levert een bijdrage aan het succes op de school. Het samenwerkingsverband ziet ouders als partners die een stem hebben in het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Scholen en ouders komen sneller tot een passende oplossing als zij zich een gelijkwaardige partner voelen. Dit laatste is alleen mogelijk wanneer ouders actief betrokken zijn bij de totstandkoming van oplossingen. Dit realiseert het samenwerkingsverband middels de 'triade'.

De invoering van passend onderwijs en de daarbij behorende zorgplicht maakt scholen nadrukkelijk verantwoordelijk om zelf onderwijs te bieden aan iedere aangemelde leerling of om ouders een alternatief te bieden. De schoolondersteuningsprofielen zijn een belangrijk middel in het zichtbaar maken van en het bepalen of een school het juiste aanbod voor een leerling heeft. Dit geldt juist voor de leerlingen met specifieke begeleidingsvragen. De kwaliteit van de dialoog tussen ouders en school is bepalend voor de kansen van de leerling.

Het samenwerkingsverband wil de positie van ouders versterken. Alleen ouders die volledig op de hoogte zijn van hun rechten en plichten kunnen een gelijkwaardige partner en een goede

gesprekspartner van de school zijn. Het onderwijsloket van het samenwerkingsverband geeft ouders geen advies, maar zorgt dat ouders goed op de hoogte zijn van alle regels, mogelijkheden en procedures. Het samenwerkingsverband speelt daarnaast een bemiddelende rol bij meningsverschillen en conflicten.

2.6. Verdeling van de ondersteuningsmiddelen

Het realiseren van kwalitatief goed onderwijs en het efficiënt arrangeren naar speciale voorzieningen wordt zoveel mogelijk op schoolniveau georganiseerd. Dit betekent dat de bijbehorende middelen ook zoveel mogelijk op schoolniveau inzetbaar zijn. De bekostigingsstructuur is zodanig ingericht dat het basisscholen bevordert hun onderwijs kwalitatief goed te organiseren en minder beroep te doen op dure speciale onderwijsvoorzieningen. Van directeuren vraagt deze aanpak het vermogen om 'out of the box' te denken en de bereidheid om zich intensief bezig te willen (of moeten) houden met het primaire proces. Zij behoren onderwijs en zorg als één te gaan zien, leeropbrengsten centraal te stellen en een datagestuurd kwaliteitsbeleid na te streven. Het samenwerkingsverband zorgt dat er genoeg middelen op schoolniveau beschikbaar komen, waarmee de directeuren passend op de school zelf onderwijs kunnen organiseren.

Het samenwerkingsverband wil het huidige expertiseniveau, gebaseerd op bovenbestuurlijke projecten, kennisdeling via netwerken, management, schoolnabije ondersteuning door onderwijsconsulenten, consulenten gedrag en een onderwijsloket voor ouders, in stand houden. Daarnaast moet het samenwerkingsverband in staat zijn alle wettelijke taken uit te voeren. Deze kosten worden op voorhand aan het ondersteuningsbudget onttrokken ($\pm 8\%$).

Wij maken een duidelijk onderscheid in de verantwoordelijkheid van schoolbesturen en de verantwoordelijkheid van het adviesrecht op de besteding van het ondersteuningsbudget van de school. De scholen verantwoorden de inzet van hun ondersteuningsbudget aan hun bestuur, als onderdeel van de reguliere verantwoording en op basis van het toezichts-/kwaliteitskader. De Raad van Toezicht van het schoolbestuur houdt toezicht op de invulling van passend onderwijs en de besteding van de middelen hiervoor binnen de scholengroep. Het bestuur verantwoordt het ondersteuningsbudget achteraf aan het samenwerkingsverband volgens het principe 'pas toe en leg uit'. Het samenwerkingsverband organiseert gebiedsgesprekken tussen scholen over de kwaliteit van ons passend onderwijs. De scholen wisselen daarin uit hoe zij het ondersteuningsbudget inzetten om leren van elkaar mogelijk te maken.

Via de medezeggenschapsraad kunnen ouders, leraren en leerlingen meedenken over het beleid van de school. De medezeggenschapsraad heeft daarmee een belangrijke rol in de school als kritische partner. De ministerraad heeft besloten dat de medezeggenschapsraden van scholen per 1-1-2021 instemmingsrecht krijgen op hoofdlijnen van de begroting, waarvan de ontvangen passend onderwijsmiddelen onderdeel zijn. Wat precies 'hoofdlijnen van de begroting' zijn, wordt de komende tijd bepaald met verenigingen van schoolbestuurders, leraren, ouders en leerlingen.

2.7. Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland

Het samenwerkingsverband wil een transparante organisatie zijn. Dat wil zeggen dat de organisatie helder en toegankelijk is voor alle interne en externe betrokkenen. Het samenwerkingsverband organiseert de inbreng van alle partijen, zoals het eigen personeel, teams op de scholen, ouders, gemeenten en zorgpartners. Daarnaast zijn er communicatiemiddelen die het functioneren van het samenwerkingsverband verhelderen.

Visie op kwaliteit

Om de lerende organisatie vorm te geven hanteren wij het plan – do – review principe. Wat willen we waarom bereiken? Wat doen we daarvoor? Werkt het? In de beantwoording van deze vragen betrekken we verschillende partners binnen en buiten ons samenwerkingsverband. Hierdoor ontstaat een lerende organisatie en kunnen wij onze praktijk aanpassen aan actuele ontwikkelingen.

Visie op samenwerken en organiseren

Het samenwerkingsverband hanteert een aantal principes, onze kernwaarden. Deze zijn leidend in de manier waarop het samenwerkingsverband georganiseerd is, de wijze van leidinggeven en de samenwerking met partners.

- Vertrouwen in vakmanschap
- Partners in de school versterken
- Faciliterend, coachend, verbindend
- Leren van en met elkaar
- Denken vanuit wat nodig is voor een passende oplossing
- Snel en soepel regelen wat nodig is
- Geen onnodige bureaucratie

2.8. Onze doelstellingen

De visie en de ambities die dit met zich meebrengt leiden voor ons samenwerkingsverband tot zeven doelstellingen:

	Ambitie	Doelstelling
1	Goed onderwijs vormt de basis	Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen
2	Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren
3	Een dekkend netwerk	Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn of haar onderwijsbehoefte
4	Passend arrangeren	Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen
5	Ouders in positie	De ondersteuning van ouders realiseren zodat zij een gelijkwaardige stem hebben.
6	Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken
7	Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland	Een transparante en lerende organisatie zijn

In de volgende hoofdstukken wordt per doelstelling toegelicht wat wij in de regio aan activiteiten inzetten om deze doelstellingen te behalen. De opbouw van ieder hoofdstuk is gelijk:

- bouwstenen (voorzieningen, afspraken, procedures)
- projecten (innovaties die in projectvorm zijn gestart)

In hoofdstuk 10 volgt een schematisch overzicht van de ambities, doelstellingen, bouwstenen en projecten binnen de zeven doelstellingen van het samenwerkingsverband.

3. Goed onderwijs vormt de basis

Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen

3.1. Bouwstenen

Het samenwerkingsverband ondersteunt en faciliteert scholen bij het geven van goed onderwijs d.m.v.:

- richtlijnen voor het schoolondersteuningsprofiel
- expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband
- expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs
- professionaliseringsaanbod vanuit samenwerkingsverband

3.1.1. Het schoolondersteuningsprofiel

Schematisch omschrijft het schoolondersteuningsprofiel:

Het schoolondersteuningsprofiel van iedere school bestaat uit een plusaanbod, een basisaanbod, een breedteaanbod en waar beschikbaar een diepteaanbod. Het gedifferentieerde aanbod van de school en de te verwachten vaardigheden van het team staan voor iedere school beschreven voor de volgende onderdelen:

- planmatig werken en de leerresultaten
- het onderwijsaanbod beschreven in methodieken
- de gestelde leertijd
- het didactisch handelen & pedagogisch handelen
- het klassenmanagement

De onderdelen sluiten aan bij de begrippen in het waarderingskader van de inspectie en bij veel gebruikte kwaliteitsinstrumenten. Het schoolondersteuningsprofiel hangt op deze wijze sterk samen met het onderwijskundig deel van het schoolplan en de onderdelen uit het kwaliteitssysteem van de school. De vaste onderdelen van het schoolondersteuningsprofiel zijn voor al onze scholen gelijk. De onderdelen worden beschreven in concreet waarneembaar gedrag. Het gedrag is meetbaar en

beschreven in termen van 'wat zie ik'. Iedere school is zelf verantwoordelijk om het schoolondersteuningsprofiel inhoudelijk vorm te geven en een eigen ambitie te formuleren. De onderwijsconsulenten van het samenwerkingsverband kunnen de scholen hierbij ondersteunen. Het betekent dat de schoolondersteuningsprofielen qua vorm vergelijkbaar zijn, maar qua inhoud per school en per bestuur verschillen om tot een dekkend netwerk te komen.

Het samenwerkingsverband wil dat het schoolondersteuningsprofiel zichtbaar maakt hoe de school werkt aan passend onderwijs en welke ontwikkeling zij daarin wil maken. De aanvullende onderdelen in het schoolondersteuningsprofiel zijn derhalve:

- te ontwikkelen expertise (in samenhang met het schoolplan-jaarplan van de school)
- consequenties voor scholing
- op welke onderdelen de ondersteuningsmiddelen worden ingezet

Op onze website zijn alle schoolondersteuningsprofielen te vinden.

Het schoolondersteuningsprofiel en de medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht op de vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel. Dit zorgt ervoor dat zowel personeel als ouders inspraak krijgen over de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel en het draagvlak voor het opgestelde schoolondersteuningsprofiel wordt vergroot.

3.1.2. Expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband

Het is onze ambitie om waar mogelijk in het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het speciaal (basis)onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen. De school kan dit niet altijd alleen. Het samenwerkingsverband heeft onderwijsconsulenten, consulenten gedrag en ouderconsulenten in dienst die de scholen ondersteunen bij het organiseren van passend onderwijs.

De onderwijsconsulenten van het samenwerkingsverband

De onderwijsconsulenten zijn structureel gelijkwaardig beschikbaar voor alle scholen. Zij zijn de meest schoolnabije, direct benaderbare en laagdrempelige ondersteuningsmogelijkheid binnen het samenwerkingsverband. De onderwijsconsulent heeft een kennisfunctie, signalering- en analysefunctie en een makelaarsfunctie. In de kennisfunctie ondersteunt de onderwijsconsulent de school vraaggestuurd. De ondersteuning kan zeer divers zijn maar sluit altijd aan bij de ontwikkelingen uit het jaarplan van de school. Iedere onderwijsconsulent kan vragen beantwoorden over:

- kennis van de interne begeleiding en de zorgstructuur
- begeleiding van de intern begeleider (positionering, observaties, implementatie, etc.)
- kennis van het samenwerkingsverband (projecten, procedures, etc.)
- sociale kaart
- actuele onderwijsontwikkelingen
- inhoudelijke onderwijsverbeteringen op de basisvakken
- groepsplannen en ontwikkelingsperspectief
- opbrengstgericht werken (inclusief toetsen/ testen, leerlingvolgsystemen)

En er zijn specialismes in het team als het gaat om:

- cognitieve ontwikkeling
- datagestuurd werken met 4D (data, duiden, doelen, doen)
- coaching; o.a. systeem coaching en SVIB (Video interactie begeleiding)
- dyslexie en dyscalculie
- hoogbegaafdheid, meerbegaafdheid

De onderwijsconsulent neemt aan het eind van het schooljaar met de directeur en de intern begeleider van de school de plannen voor komend schooljaar door. Er worden gezamenlijke afspraken gemaakt over de onderdelen waarop de school ondersteuning wenst. Deze plannen worden schriftelijk vastgelegd en aan het einde van ieder schooljaar met de onderwijsconsulent geëvalueerd.

De signalering- en analysefunctie houdt in dat de onderwijsconsulent een beeld heeft van het onderwijs op de school en zorgleerlingen. Een zorgleerling is een leerling waarbij de interventies uit het schoolondersteuningsprofiel onvoldoende zijn of dreigen te worden om te voldoen aan zijn of haar onderwijsbehoeften.

In de makelaarsfunctie brengt de onderwijsconsulent scholen bij elkaar op de onderwerpen waar van elkaar geleerd kan worden of waar samenwerking voor de hand ligt. De onderwijsconsulent moet op de hoogte zijn van de ontwikkelingen en ambities van de school, moet zicht hebben op de vragen die op school leven en moet de mogelijkheden en onmogelijkheden van de school kennen. De onderwijsconsulent kent de onderwijs- en de sociale kaart van de regio om scholen te ondersteunen bij het leggen van de juiste verbindingen. Daarnaast signaleert de onderwijsconsulent gemeenschappelijke vragen vanuit de scholen. Zij organiseren op basis van deze signalen inhoudelijke netwerken, intervisies, trainingen en projecten. Afhankelijk van ieders takenpakket is een consulent bij één of meerdere projecten betrokken als lid van de projectgroep of als projectleider. Als er een afgebakende ondersteuningsvraag is van een schooldirecteur hebben enkele consulenten ook de ruimte gekregen om deze vraag op te pakken. De directeur van de school kan deze ondersteuning aanvragen bij het samenwerkingsverband.

De ouderconsulenten

De ouderconsulent werkt voor het onderwijsloket van Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland. De ouderconsulent helpt ouders en school om de juiste weg te vinden naar een school met de beste mogelijkheden voor hun kind. Ouders hebben een belangrijke rol bij de invulling en het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Het is voor ouders door alle termen, regels en procedures soms moeilijk om een gelijkwaardige partner van de school te zijn. Pas als partners gelijkwaardig zijn is er sprake van gedeelde verantwoordelijkheid bij het traject naar passend onderwijs. Als ouders en school er samen niet uitkomen, maar ook bij allerlei laagdrempelige vragen, kan de ouderconsulent een rol spelen in het zoeken naar een oplossing. De ouderconsulent werkt vanuit een onafhankelijke positie en kan met instemming van ouders en scholen ondersteunen bij gezamenlijke en individuele gesprekken. Er wordt gezocht naar een oplossing in wederzijds belang.

De consulenten gedrag

Het samenwerkingsverband heeft consulenten gedrag die de scholen ondersteunen bij vragen over gedrag. Dit kan gaan over groepen of over individuele leerlingen met een hulpvraag. Er zijn geen voorwaarden verbonden aan het inzetten van een consulent gedrag. Samen met de school wordt gekeken naar de hulpvraag en of deze gezamenlijk kan worden beantwoord.

De consulenten gedrag hebben geen vaste school en kunnen ingezet worden naast de onderwijsconsulent. En er zijn specialismes in het team als het gaat om:

- kinderpsychiatrische stoornissen
(bijv. ADHD, ADD, ASS, Angststoornissen, Gilles de la Tourettes, ODD, CD etc.)
- autisme specifiek
- positive behavior support
- kindgesprekken (teken je gesprek)
- consultatieve observatie

Naast het ondersteunen van de scholen participeren ook de consulenten gedrag in diverse projecten en ondersteunen zij inhoudelijke netwerken en trainingen.

3.1.3. Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs

De regio Zuid-Kennemerland werkt intensief samen met de SO cluster 3/4 en SBO scholen. Deze scholen werken dagelijks met leerlingen met een grote diversiteit aan specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband een samenwerkingsrelatie met de SO cluster 1 en 2 scholen die formeel niet behoren tot het samenwerkingsverband, maar wel voor leerlingen woonachtig in onze regio onderwijs verzorgen. Het samenwerkingsverband wil de expertise van gespecialiseerd onderwijs scholen benutten bij het versterken van de basisscholen. Op onze website is snel te vinden wie je voor welke vraag kunt benaderen en hoe. Daarnaast vragen we het gespecialiseerd onderwijs een bijdrage te leveren aan ons professionaliseringsaanbod, zodat er contacten en uitwisseling ontstaat.

Expertise vanuit cluster 4

Wanneer scholen vragen hebben op het gebied van leren, gedrag, psychiatrie, ontwikkeling van leerlingen die vast dreigen te lopen op het regulier onderwijs kunnen zij het IKC of de SBO/SO cluster 4 scholen benaderen. Zij kunnen observeren en adviezen geven. Het IKC Zuid Kennemerland zal de komende jaren steeds meer een expertisefunctie voor het regulier onderwijs vervullen.

Expertise vanuit cluster 3

De leerlingen in het cluster 3 onderwijs vragen specifieke begeleiding. Het gaat om leerlingen die zeer moeilijk leren, langdurig ziek zijn en/of een lichamelijke beperking hebben. De expertise is verdeeld over verschillende beroepsgroepen zoals leerkracht, orthopedagoog, ergotherapeut, fysiotherapeut, vakleerkracht gymnastiek, verpleegkundige en logopedist. Er is gekozen om deze expertise voor de basisscholen niet vanuit het samenwerkingsverband zelf te organiseren, maar vanuit de scholen De Schelp, de van Voorthuysenschool en De Parel. Deze scholen stellen personeel beschikbaar voor ambulante vragen vanuit andere scholen in onze regio. Zij zijn in staat om scholen

te helpen hun vraag te expliciteren en in afstemming een passend begeleidingstraject vast te stellen. Dit kan geheel op maat worden vormgegeven.

Expertise vanuit cluster 1 en cluster 2

De instellingen voor cluster 1 en 2 krijgen het totale budget voor de begeleiding van leerlingen in het reguliere onderwijs direct van het Rijk. Hiermee hebben de instellingen een inspanningsverplichting om leerlingen met een visuele, auditieve of communicatieve beperking in het regulier onderwijs te ondersteunen. Zij kennen op basis van de ondersteuningsbehoeften van de leerling een licht, medium of intensief arrangement toe. Het kan hierbij gaan om specialistische begeleiding voor leerling en leerkracht (inzet fte) of financiële middelen voor de aanschaf van hulpmiddelen.

Expertise anderstalige leerlingen

De Internationale Taalklas biedt scholen ondersteuning op het gebied van anderstalige leerlingen. Zij zijn er voor alle vragen die betrekking hebben op taal en sociaal emotioneel gedrag in relatie tot nieuwkomers. Zij kunnen op de school komen en verzorgen daarnaast scholing. Zij bieden op de website 'adviescentrumhaarlemtaal.nl' kennis en materialen aan op het gebied van nieuwkomers.

Expertise voor leerlingen met epilepsie

Voor leerlingen met epilepsie is binnen de wet Passend Onderwijs een uitzondering gemaakt. Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE wordt gevormd door de ambulante diensten van de twee Nederlandse epilepsiescholen 'De Berkenschutse' in Heeze en 'De Waterlelie' in Cruquius. Beide scholen zijn verbonden aan een Epilepsiecentrum (3e-lijns ziekenhuis) voor epileptologie en neurologisch bepaalde leerstoornissen, respectievelijk Kempenhaeghe en Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN). Het LWOE biedt ondersteuning aan leerlingen met epilepsie in het reguliere onderwijs en leerlingen in het speciaal onderwijs.

Na aanmelding bij het LWOE door ouders, arts, school of samenwerkingsverband volgt directe, preventieve betrokkenheid door een onderwijskundig begeleider van het LWOE. Indien meer intensieve ondersteuning nodig is, wordt de ondersteuningsbehoefte en het begeleidingsarrangement voor de betreffende leerling vastgesteld.

Naast de eerste preventieve interventie worden de volgende arrangementen onderscheiden: lichte begeleiding, medium begeleiding en zware onderwijszorg. De lichte begeleiding is screenend en kortdurend van aard. De medium begeleiding is handelingsgericht en langer durend van aard. In voorkomende gevallen zal het LWOE het samenwerkingsverband zware onderwijszorg adviseren om een leerling toe te laten tot het (voortgezet) speciaal (basis) onderwijs. Ter toerusting van leerkrachten en docenten biedt het LWOE een signaleringslijst aangaande het herkennen van epilepsieproblematiek. Tevens biedt het LWOE voorlichting, workshops en scholing met betrekking tot epilepsie, leren en gedrag.

Expertise onderwijs aan zieke leerlingen

De school kan een zieke leerling aanmelden bij de consulent Onderwijs Zieke Leerlingen (OZL). Ouders kunnen dit ook zelf doen. De consulent OZL verzamelt informatie over het ziektebeeld en het verloop van de ziekte. De consulent OZL start met een overleg op school met alle betrokkenen om de

stand van zaken in kaart te brengen en na te gaan welke mogelijke belemmeringen er kunnen ontstaan in de onderwijsleersituatie. Vervolgens wordt besproken welke mogelijkheden er zijn om het onderwijs aan te passen aan de leerling. In onze regio wordt de dienstverlening Onderwijs Zieke Leerlingen beschikbaar gesteld vanuit Onderwijsadvies.

3.1.4. Professionaliseringsaanbod vanuit het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband faciliteert de scholen in het bieden van goed onderwijs door het organiseren van scholingsbijeenkomsten (netwerken, leerkrachtdagen, IB intervisiebijeenkomsten, trainingen) en het beschikbaar stellen van het ontwikkelingsaanbod (coaching, trainingen, aanreiken methoden/instrumenten). Het samenwerkingsverband stemt zijn aanbod af met de verschillende academies van de schoolbesturen. Ieder jaar wordt er in mei een activiteitenkalender onder onze scholen verspreid met het aanbod voor het volgende schooljaar. Onze website functioneert daarnaast als kennisbank en forum.

Netwerken

Het samenwerkingsverband organiseert vier keer per jaar een inhoudelijke netwerkbijeenkomst voor intern begeleiders en twee keer per jaar voor directies. De onderwijsconsulenten organiseren netwerkbijeenkomsten voor intern begeleiders met daarin ruimte voor zowel een inhoudelijk thema als de mogelijkheid tot kennisuitwisseling tussen de deelnemende scholen. Daarnaast worden er ook losse trainingen georganiseerd. De directeur van het samenwerkingsverband organiseert directienetwerkbijeenkomsten. Ook voor directeuren kan als vervolg op een netwerk een trainingsactiviteit worden georganiseerd. Eén keer per jaar is er een groot netwerkbijeenkomst voor directeuren, intern begeleiders en andere geïnteresseerden. Deze bijeenkomst wordt samen met het samenwerkingsverband VO georganiseerd.

Leerkrachtdagen

Het samenwerkingsverband organiseert ook bijeenkomsten voor leerkrachten. Het samenwerkingsverband probeert door de keuze van innovatieve trainingsdagen, dagen die aansluiten bij de netwerken van IB-ers en trainingsdagen met duidelijke thema's richting de zorg aanvullend te blijven aan het professionaliseringsaanbod van de schoolbesturen. De onderwijsconsulenten inventariseren via intern begeleiders waar de vragen van leerkrachten liggen. Op basis daarvan stelt het samenwerkingsverband een programma samen.

IB Intervisiebijeenkomsten

Tijdens intervisiebijeenkomsten met intern begeleiders staat leren van elkaar centraal. Er wordt gezamenlijk gekeken naar ingebrachte casuïstiek. De intervisiebijeenkomsten staan onder leiding van twee consulenten. Er is sinds schooljaar 2018-2019 een thematische intervisiegroep rondom leerlingen met het syndroom van Down, onder begeleiding van het gespecialiseerd onderwijs. De verwachting is dat we starten met meer thematische intervisiegroepen, o.a. rondom onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen.

Ontwikkelingsaanbod vanuit samenwerkingsverband

In de afgelopen jaren is er gebouwd aan een vast aanbod waarvan scholen gebruik kunnen maken voor hun professionele ontwikkeling, naast de scholingsactiviteiten en de beschikbare consulenten.

Hiervoor zijn verschillende projecten geïnitieerd in samenspraak met scholen en schoolbesturen. Een aantal van deze projecten is afgerond, met als resultaat een vast ontwikkelingsaanbod:

- *Opbrengstgericht ontwikkelen met 4D:*

Het samenwerkingsverband biedt scholen de instrumenten en een training aan om opbrengstgericht werken in de praktijk te brengen. Middels de werkwijze 4D wordt een analyse gemaakt van de school en de afzonderlijke groepen en wordt gekeken wat dit betekent voor het onderwijsaanbod en het handelen van de leerkracht. Voor de scholen die werken met het registratiesysteem Esis is hiervoor een webapplicatie ontwikkeld. De scholen die werken in een ander registratiesysteem kunnen gebruik maken van de omreken tabellen die beschikbaar zijn op de website van het samenwerkingsverband.

- *Je tijd vooruit*

Om gedragsproblemen in de bovenbouw te voorkomen, is een interventiemethode gedrag ontwikkeld die intern begeleiders en/of gedragspecialisten een instrument in handen geeft om effectief en preventief om te gaan met gedragsproblemen. Deze methode wordt ingezet eind groep 4 en in groep 5, de jaren dat kinderen in de latente fase komen en meer grip krijgen op zichzelf en de wereld om zich heen. Door vroegtijdig te signaleren en te interveniëren denken we gedragsproblemen op latere leeftijd te voorkomen.

- *Coaching, beeldcoaching, co-teaching:*

Het samenwerkingsverband heeft meerdere consultants die individuele of teamcoaching kunnen bieden voor medewerkers van scholen, waaronder video interactie begeleiding. Daarnaast zijn er consultants die getraind zijn in de methode co-teaching en systeemcoaching.

- *Training oudercommunicatie voor schoolteams*

Het samenwerkingsverband heeft uitgangspunten in de communicatie geformuleerd om tot gezamenlijke oplossingen te komen en hier een training voor teams op gebaseerd. Deze training komt voort uit een eerder project TOP-ouders, waarin met een groep ouders gesproken is over de wensen en ideeën van hun rol in passend onderwijs.

3.2. Projecten

3.2.1. Project High Dosage Tutoring (HDT)

Passend onderwijs gaat over het organiseren van goed onderwijs voor alle leerlingen. Bepaalde leerlingen in de leerplichtige leeftijd hebben door een ongunstige economische, sociale en/of culturele achtergrond een groter risico om leerachterstanden (met name op het vakgebied rekenen-wiskunde) op te lopen. Deze kansenongelijkheid in het onderwijs ontstaat door de inrichting van het onderwijs en door ontwikkelingen buiten het onderwijs zoals demografie en thuissituatie.

Ondanks dat de school niet al deze problemen kan oplossen, is het streven dat de school een plek is waar maximaal wordt bijgedragen aan kansengelijkheid. De gemeente Haarlem kent een stevig onderwijsachterstandenbeleid (VVE, schakelklassen, verlengde schooldag en zomerschool). Samen met de gemeente Haarlem richten we ons in dit project op leerlingen die desondanks achterstanden hebben en onvoldoende stimulans vanuit hun omgeving hebben om deze in te halen.

Om de leerachterstanden bij rekenen-wiskunde van bovenbouwleerlingen terug te dringen is er een intensief tutorprogramma op enkele scholen, uitgevoerd door Stichting The Bridge Learning Interventions. Deze interventie op rekenen wordt ingezet in groep 7/8. Parallel hieraan doet de Universiteit van Amsterdam onderzoek. Het project is gestart in februari 2018 en heeft een looptijd van drie jaar. Na twee jaar lassen we een evaluatiemoment in, mede gebaseerd op de onderzoeksresultaten. Bij aantoonbare positieve effecten van HDT gaan we werken aan een structurele HDT voorziening in Haarlem. Daarbij zijn wij in overleg met het samenwerkingsverband VO over het vervolg op HDT in het voortgezet onderwijs. Het project HDT wordt mogelijk gemaakt door de gemeente Haarlem, deelnemende schoolbesturen, het samenwerkingsverband, Universiteit van Amsterdam en het Ministerie van OCW.

3.2.2. Project Rekenproblemen en dyscalculie

In aanvulling op het project High Dosage Tutoring zijn wij in het schooljaar 18-19 gestart met het project 'Rekenproblemen en dyscalculie'. Doel is het bieden van passend rekenonderwijs aan alle leerlingen in het samenwerkingsverband, door het geven van handreikingen aan scholen om vroegtijdig rekenproblemen te signaleren, juist te remediëren en in te zetten op preventie. Concreet levert dit een plan van aanpak op met interventies voor scholen op fase geel en oranje van het protocol ERWD. Ook ontwikkelen wij een ouderbrochure ten behoeve van de ouderbetrokkenheid bij de rekenontwikkeling van de leerling. Het project wordt einde schooljaar 19-20 afgerond met een mini symposium.

3.2.3. Project Ik +jij = wij

De consulenten gedrag worden met regelmaat gevraagd om in een groep te kijken waar, door welke oorzaak dan ook, de groepsdynamiek negatief verstoord is. Leerkrachten zoeken handvatten om de sfeer in de groep weer ten positieve te keren. Goed onderwijs en extra ondersteuning op gedrag valt of staat met de leerkracht. Investeren in hen, is investeren in een positieve toekomst van leerlingen. In dit project trekken de consulenten gedrag gezamenlijk met de leerkracht op en voorzien de leerkracht van extra tools om grip te krijgen/houden op de groepsdynamiek in een groep. De leerkrachten krijgen door good practices inzicht in eigen handelen en worden voorzien van handvatten en activiteiten om de groeps sfeer te verbeteren in hun groep. De leerkracht is zich meer bewust wat positieve feedback doet en het doel is dan ook dat de leerkracht groei laat zien in positieve controle. Verder denken de leerlingen mee over de oplossingen, zo werken ze mee aan het zelf verbeteren van de groepsdynamiek. Tevens leert de leerkracht hierdoor gedrag van leerlingen te analyseren.

De consulent gedrag ondersteunt in een lessencyclus de leerkracht bij het verbeteren van de groeps sfeer. De leerkracht kan voor deze lessen putten uit een keuzemenu met activiteiten die aansluiten bij de verschillende thema's binnen groepsvorming. De cyclus start met een intake en observatie, halverwege is optioneel een oudercontactmoment te organiseren en is er een tussenevaluatie en als afsluiting een evaluatiemoment. Het eindproduct van dit project is een lessencyclus gericht op het verbeteren van de groepsdynamiek voor groep 5 t/m 8, waarbij er een keuzemenu beschikbaar is voor alle thema's binnen groepsdynamiek. Het project is afgerond in juni 2019.

4. Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd

Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren

4.1. Bouwstenen

De gemeenten zijn samen met schoolbesturen verantwoordelijk voor alle ondersteuning aan kinderen en hun gezinnen. Naast preventieve zorg voor jeugd zijn gemeenten verantwoordelijk voor de: jeugd- en opvoedhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, gesloten jeugdzorg, crisisdienst, pleegzorg, ondersteuning voor kinderen met een psychische of psychiatrische stoornis en de ondersteuning voor jeugdigen met een (licht)verstandelijke beperking (L)VB).

Dit geeft gemeenten en samenwerkingsverbanden mogelijkheden voor verbinding tussen de zorg voor jeugd en het onderwijs. Bij de inrichting van de zorg voor jeugd hanteren de gemeenten in Zuid Kennemerland de volgende uitgangspunten, onderschreven door het samenwerkingsverband:

- Kracht van ouders, jongeren en hun sociale omgeving als basis
- Ondersteunen in plaats van overnemen
- Hulp inzetten in de directe leefomgeving
- Snelheid: minder schakels en minder gezichten

Naast de jeugdhulppartners hebben scholen te maken met medische zorgpartners en volwassenzorg. Deze partijen vallen niet allen onder aansturing van gemeenten.

Het samenwerkingsverband versterkt de samenwerking met de kernteampartners middels de volgende bouwstenen:

- samenwerking onderwijs en jeugdhulp
- afspraken over zorgcoördinatie
- sociale kaart
- overlegstructuur met gemeenten en kernteampartners
- verwijzindex
- scholing aandachtfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling
- trainingen vanuit het CJG op school

4.1.1. Samenwerking onderwijs en jeugdhulp

De Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) vormen een belangrijke basis voor de zorg voor jeugd. Het CJG is een laagdrempelige (netwerk)organisatie van jeugdprofessionals die luisteren en ondersteunen bij alle grote en kleine vragen over opgroeien en opvoeden. De jeugdprofessionals staan naast ouders bij het zoeken naar een oplossing; het kind staat centraal. Ook scholen kunnen bij het CJG terecht voor informatie en advies. De samenwerking tussen de school en het CJG zorgt dat kinderen zowel op school als thuis een goede ontwikkeling kunnen doormaken. Deze domeinen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Een CJG coach voor iedere school

De gemeenten in Zuid-Kennemerland werken met CJG coaches. De CJG coach ondersteunt gezinnen en jeugdigen met complexere opvoed- en opgroei problemen. Zij gaan uit van de kracht van ouders,

opvoeders en jeugdigen en hun sociale omgeving. De CJG coach staat naast het gezin en de jeugdigen, kan het netwerk betrekken of versterken, zelf hulp bieden of waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde zorg raadplegen of inzetten. Hierdoor wordt eerder en lichtere hulp ingezet met minder schakels.

Gezamenlijk hebben de gemeenten het profiel, de taken en de verantwoordelijkheden van de CJG coach vastgesteld. Alle basisscholen hebben een 'eigen' CJG coach voor consultatie en om met gezinnen met complexere vragen aan de slag te gaan. De CJG coaches maken waar nodig met het gezin één plan. Hierin zijn signalen vanuit de school, die de kinderen bijna dagelijks ziet, belangrijk. Aan scholen wordt gevraagd tijdig signalen te bespreken met ouders en waar nodig met een CJG coach of een andere betrokken professional uit de zorg. Ook kunnen in het plan met ouders en school afspraken gemaakt worden over de rol van de school in de uren dat de leerling op school zit. Ontwikkelingsperspectieven binnen het onderwijs en afspraken rondom zorg moeten elkaar versterken. Beide zijn onderdeel van 'één gezin, één plan'. In de aansturing en organisatie van de CJG coaches zijn er verschillen tussen gemeenten. Het CJG Kennemerland bestrijkt de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Zandvoort en is onderdeel van de jeugdgezondheidszorg Kennemerland. Het CJG Heemstede is onderdeel van de gemeentelijke organisatie.

De gemeente Haarlemmermeer kent een andere inrichting van het jeugdhulpsysteem en werkt niet met CJG coaches zoals in voorgaande beschrijving. Wel werkt zij vanuit dezelfde uitgangspunten als de gemeenten in de regio Zuid Kennemerland en is er tussen de regio's samenwerking op beleidsniveau. Dit betekent voor onze scholen in de voormalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude dat zij een 'schoolcoach' hebben. Deze schoolcoaches zijn in dienst van de jeugdhulpaanbieder Altra.

De verschillen in aansturing zorgen soms voor knelpunten op schoolniveau. Dit geldt met name voor scholen die leerlingen uit meerdere gemeenten op school hebben. Soms ontstaan daardoor verschillen in de mogelijkheden voor ondersteuning aan leerlingen of weet de school niet welke CJG coach betrokken kan worden. En soms heeft de school grote zorgen, maar hebben ouders geen hulpvraag. Over deze knelpunten is het samenwerkingsverband in gesprek met de gemeenten. De wens is daarbij om regionaal basisafspraken te maken over de wederzijdse verwachting tussen leden van het kernteam. Zodat voor scholen duidelijk is wat zij wel en niet mogen verwachten van de CJG Coach en niet zelf veel tijd moeten besteden aan het organiseren van jeugdhulp.

4.1.2. Zorgcoördinatie

Bij het werken volgens één gezin één plan horen ook afspraken over de zorgcoördinatie. In de regio hebben alle instanties het 'Convenant zorgcoördinatie' getekend. In het convenant zijn afspraken rondom zorgcoördinatie op hoofdlijnen vastgesteld.

De definitie van zorgcoördinatie in het convenant luidt: "Coördinatie van zorg is de functie, die de afstemming van de hulp en zorg regelt, die vanuit verschillende voorzieningen aan een kind/ jeugdige en diens gezin geboden wordt. Op die manier ontstaat een op het kind en gezin toegesneden samenhangend pakket van verschillende soorten hulp, zorg en diensten waardoor gezinnen zo veel mogelijk zelfstandig en vanuit hun autonomie de verantwoordelijkheid voor de verzorging en

opvoeding dragen en de veiligheid en de rechten van het kind zijn gewaarborgd. De coördinatie betreft zowel de zorg in en aan het gezin, als de afstemming en het proces tussen de professionals. Er is één plan van aanpak”.

Indien twee of meer professionals bij een jeugdige/het gezin betrokken zijn, is de zorgcoördinatie van toepassing. Uitgangspunt van de zorgcoördinatie is dat deze zo vroeg mogelijk wordt ingezet en niet zwaarder is dan noodzakelijk. Wanneer de zorgcoördinatie niet op gang komt, is er ook een escalatiemodel afgesproken. De zorgcoördinatie wordt uitgevoerd volgens de afgesproken regietabel. Daarin zijn alle organisaties opgenomen. Hieronder is de volgorde van regie opgenomen van de belangrijkste organisaties voor het onderwijs.

1. jeugdbescherming/voogdij instellingen,
2. CJG-coach
3. GGD/JGZ
4. MEE
5. Kontext
6. Kenter
7. scholen

4.1.3. Sociale kaart

Het samenwerkingsverband heeft een sociale kaart gemaakt van de regio. Hierin staan allerlei instellingen en hulpverleners vermeld waar scholen contact mee onderhouden. Scholen die ervaringen met een bepaalde instantie hebben, staan erbij vermeld. Scholen kunnen contact met elkaar opnemen om ervaringen uit te wisselen. Categorieën die op de sociale kaart staan zijn: dyslexie, fysiotherapie, logopedie, motorische remedial teaching, psychologische onderzoeken, remedial teaching, sociale vaardigheidstrainingen, speltherapie en overig. In schooljaar 17-18 heeft het samenwerkingsverband een ‘Passend onderwijsmarkt’ georganiseerd waar ‘externe’ aanbieders zich konden presenteren aan de scholen. Vanwege het succes hiervan willen we dit herhalen in schooljaar 19-20 of 20-21.

4.1.4. Overlegstructuur met gemeenten en zorgpartners

Er zijn verschillende overleggen ingericht waarin het samenwerkingsverband haar ondersteuningsplan afstemt met zorgpartners en gemeenten als opdrachtgever van de zorgpartners (jeugdhulp):

Niveau	Overleg	Deelnemers naast directie SWV	Frequentie
Bestuurlijk	OOGO	Wethouders Jeugd en Onderwijs gemeenten Haarlem/Zandvoort, Bloemendaal, Heemstede, Haarlemmermeer Directeur SWV VO Zuid Kennemerland	2 x per jaar
Bestuurlijk	RBO	Schoolbesturen PO, VO, MBO, HBO Wethouder Onderwijs Haarlem, namens gemeenten Zuid Kennemerland Directeur SWV VO Zuid Kennemerland	2 x per jaar

Beleid	Platform Jeugd (voorbereiding OOGO)	Beleidsambtenaren Jeugd gemeenten Haarlem/Zandvoort, Bloemendaal, Heemstede, Haarlemmermeer Directeur SWV VO Zuid Kennemerland Leerplein regio Midden en Zuid Kennemerland	6-8 x per jaar
Management	Mangers Ketenpartneroverleg	Managers partners Kernteam (GGD, Leerplicht, JGZ, CJG) Directeur SWV VO Zuid Kennemerland	6-8 x per jaar

Op Overeenstemming Gericht Overleg

Samenwerkingsverbanden en gemeenten zijn wettelijk verplicht om Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) te voeren over hun ondersteuningsplannen en jeugdplannen. Het OOGO wordt gevoerd met de wethouders Jeugd en Onderwijs van de gemeenten binnen ons samenwerkingsverband en het samenwerkingsverband VO. Het OOGO wordt ambtelijk voorbereid in het Platform Jeugd aan de hand van een OOGO kalender die twee jaar vooruit kijkt.

Thema's van het OOGO voor de periode 2019-2021 zijn:

- a) Aansluiting Onderwijs – Jeugdhulp
- b) (Ontwikkeling van) Onderwijs-jeugdhulp arrangementen

Het eerste thema is de samenwerking tussen CJG-coach, jeugdarts, leerplicht, samenwerkingsverband en school (het kernteam) en de aansluiting met de specialistische jeugdhulp. Het doel is om de samenwerking zodanig te verstevigen dat zij een krachtig team vormen. Dit team is essentieel als het gaat om het realiseren van de doelstellingen van passend onderwijs en het gemeentelijk jeugdhulpbeleid. Met als doel dat alle partijen antwoord kunnen geven op de vraag: “Hoe werken de partijen effectief samen in de hele keten van gebeurtenissen ten einde kinderen gezond en veilig te laten opgroeien met een doorgaande schoolloopbaan op een passende plek?”. Dit thema is geconcretiseerd in het project Impuls onderwijs-jeugdhulp. Daarnaast is in het OOGO afgesproken dat er een regionaal werkdocument wordt opgesteld voor de samenwerking tussen de leden van het kernteam; met daarin praktische basisafspraken over ieders rol. Naast dit werkdocument is er in augustus 2019 een regionaal thuiszitterspact gereed.

Het tweede thema is het ontwikkelen van onderwijs-zorg arrangementen op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp. Hoe kan de jeugdhulp ondersteunen op school? De gemeenten en de samenwerkingsverbanden PO en VO binnen de regio trekken gezamenlijk op in het vormen van een visie en de uitvoering hiervan rondom onderwijs-zorgarrangementen. Op 27 maart 2018 heeft het Platform Jeugd een gezamenlijke definitie van Onderwijszorgarrangementen bepaald, de definitie die het Nederlands Jeugd Instituut geeft:

“Een onderwijszorgarrangement is een integrale samenwerking rondom kind(-eren) en ouders tussen onderwijs, jeugdhulp en/of zorg. Deze samenwerking komt tot stand omdat sommige kinderen naast ondersteuning in het (speciaal) onderwijs ook jeugdhulp en/of zorg nodig hebben. Zo kunnen kinderen zich fysiek en mentaal optimaal ontwikkelen zowel op school, thuis als in de vrije tijd. We onderscheiden onderwijszorgarrangementen rondom een individueel kind en voor groepen

kinderen. Onderwijzorgarrangementen zijn er zowel in het regulier als speciaal onderwijs. Een onderwijzorgarrangement is altijd maatwerk: de behoefte van de leerling of de groep bepaalt de samenstelling.”

Binnen het primair onderwijs zijn de ontwikkeling van het IKC Zuid Kennemerland en een efficiënte organisatie van de SO cluster 3 scholen de komende jaren speerpunten. Het onderwijs en de zorg hebben elkaar hierin nodig. Er zijn leerlingen (ook thuiszitters) waarvoor zorg noodzakelijk is of zelfs voorliggend is boven onderwijs. Voor deze leerlingen moeten onderwijs en jeugdhulp flexibele vormen van onderwijs creëren. Uiteindelijk zal ook de jeugdhulp een rol moeten spelen voor leerlingen die terugkomen uit jeugdhulp en weer in gaan stromen in regulier onderwijs na een uitval periode. Dan is er nog een groep leerlingen die een vrijstelling hebben voor onderwijs. Samen met de jeugdhulppartners wordt de belastbaarheid van onderwijs voor deze doelgroep verder onderzocht. Dit tweede thema is vertaald in projecten rondom onderwijs-zorgarrangementen en de samenwerking tussen het samenwerkingsverband en het CJG op casusniveau.

Regionaal Bestuurlijk Overleg

De besturen van het samenwerkingsverband maken ook deel uit van het regionaal bestuurlijk overleg (RBO). Het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) in Zuid-Kennemerland is opgericht om tegemoet te komen aan de toenemende behoefte aan afstemming en besluitvorming op regionaal niveau. Het RBO is een overleg waarvan alle besturen van scholen voor primair onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs, die in de regio Zuid-Kennemerland actief zijn, deel uit maken. Daarnaast zijn alle in de regio aanwezige gemeenten lid van het RBO; in de praktijk worden zij vertegenwoordigd door de wethouder van de centrumgemeente Haarlem. Het RBO bestaat uit meerdere werkgroepen waarvan de werkgroep onderwijs-jeugdhulp en de werkgroep PO-VO van direct belang zijn voor het samenwerkingsverband.

Platform jeugd

Het platform jeugd zorgt waar nodig voor (bestuurlijke) besluitvorming op het terrein van passend onderwijs en jeugdhulp. Hierin zijn de betrokken ambtenaren jeugd en onderwijs (5 gemeenten) en de directeuren van de samenwerkingsverbanden actief. De samenwerkingsverbanden PO en VO en de daarbij betrokken gemeenten overleggen één keer per zes weken. Zij geven daarmee invulling aan de werkgroep onderwijs-jeugdhulp van het RBO. In het platform jeugd worden alle relevante onderwerpen uit het OOGO besproken en overige actuele thema's op het snijvlak onderwijs en jeugd.

4.1.5. De Verwijsindex

De gemeenten in Zuid-Kennemerland willen dat alle professionals rondom leerlingen zich aansluiten bij de Verwijsindex. Leerkrachten op de scholen van ons samenwerkingsverband zijn de professionals die dagelijks hun best doen om hun leerlingen zo goed mogelijk te helpen bij hun ontwikkeling en het opgroeien in de maatschappij. De school wil in bijzondere gevallen ook andere professionals in Zuid-Kennemerland op de hoogte stellen van de extra aandacht die de school geeft. De scholen kunnen hun aanpak ook verbeteren en afstemmen als zij op de hoogte zijn van de aanpak van andere professionals.

De Verwijsindex is een digitaal samenwerkingsinstrument om een 'match' te maken tussen professionals zoals leerkrachten, hulpverleners en begeleiders in heel Nederland. De samenwerking tussen professionals van instellingen kan sneller op gang komen doordat bekend is wie contact heeft met een bepaald kind of jongere. Als er een match is, zijn beide betrokkenen verantwoordelijk om contact met elkaar op te nemen. De Verwijsindex is opgenomen in de wijziging van de Wet op de jeugdhulp en daarmee verplicht voor alle professionals in de jeugdketen.

De rol van het samenwerkingsverband is het informeren van de scholen over de Verwijsindex. Dit krijgt vorm door informatie op de website van het samenwerkingsverband en door de Verwijsindex onderdeel te maken van het Impulstraject onderwijs jeugdhulp. Het is de ambitie van het samenwerkingsverband om de kernteams op scholen zo te laten functioneren dat samenwerking daar ontstaat en in het kernteam wordt afgesproken welke rol de Verwijsindex hierin heeft.

4.1.6. Scholing aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

In samenwerking met het LOCK (landelijk opleidingscentrum kindermishandeling), onderdeel van Kenter Jeugdhulp, worden op scholen en op het niveau van het samenwerkingsverband trainingen georganiseerd rondom de meldcode kindermishandeling. Alle scholen zijn verplicht de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te hanteren. De meldcode is een stappenplan (stap 1 t/m 5) waarin de handelingsmogelijkheden beschreven worden bij het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel van een verplichte meldcode is dat sneller en adequater wordt ingegrepen.

Op 1-1-2019 is de nieuwe (verbeterde) meldcode in werking gegaan, waardoor er meer aandacht is voor structurele veiligheid. Bij de meldcode hoort het afwegingskader voor de beroepsgroep onderwijs, die helpt om een goede afweging te maken bij stap 4 en 5. Alle scholen zijn verplicht om de verbeterde meldcode te implementeren. Het samenwerkingsverband ondersteunt hierin door het geven van trainingen en informatiebijeenkomsten;

- ieder jaar is het voor een beperkt aantal scholen mogelijk een training Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te volgen, op school voor het team zelf;
- het samenwerkingsverband zorgt dat aandachtsfunctionarissen opgeleid en geschoold worden door het organiseren van trainingen en intervisiebijeenkomsten.

4.1.7. Trainingen vanuit het CJG op school

Het CJG Kennemerland (Bloemendaal, Haarlem, Zandvoort) organiseert onder de naam M-power! trainingen per wijk, gericht op individuele leerlingen, voor PO en VO. De wijkgerichte aanpak zorgt dat het aanbod passend gemaakt kan worden voor de vragen uit de wijk en maakt groepstrainingen op specifieke thema's voor individuele leerlingen mogelijk. Er is o.a. kanjertraining, rots en water, zandkastelen, faalangst reductie, mindfulness en kiestraining.

De gemeente Bloemendaal stelt jaarlijks een budget beschikbaar per school om preventieve trainingen op school in te kopen.

4.2. Projecten

4.2.1. Project Impuls onderwijs jeugdhulp

Gemeenten, Centra voor Jeugd en Gezin en het samenwerkingsverband willen gezamenlijk investeren in de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Het CJG ondersteunt ouders en kinderen bij vragen over opvoeden en opgroeien. Veel van deze vragen komen naar voren op school. De school werkt in eerste instantie samen met de CJG coach en jeugdarts om ouders met vragen over opvoeden en opgroeien te kunnen ondersteunen. Samenwerking in deze vorm tussen onderwijs en jeugdhulp kan nog steeds beter.

Dit project is erop gericht het kernteam op schoolniveau te versterken. De school krijgt een traject aangeboden bestaande uit twee trainingen op het gebied van nabijheid, beschikbaarheid en samen professionaliseren. Aan het einde van het traject kunnen alle partners (school, CJG, GGD, samenwerkingsverband en Leerplicht) gezamenlijk de volgende vraag beantwoorden: “Hoe werken de partijen effectief samen in de hele keten van gebeurtenissen ten einde kinderen gezond en veilig te laten opgroeien met een doorgaande schoolloopbaan op een passende plek?”

De gemeenten in Zuid-Kennemerland hebben per 1 november 2018 gezamenlijk een procesbegeleider beschikbaar gesteld voor twee jaar, die 24 uur per week kan besteden aan het uitvoeren van projecten. De projectleiding is in handen van een onderwijsconsulent van het samenwerkingsverband. De verwachting is dat dit project de komende vijf jaar nodig blijft, jaarlijks wordt gekeken welke activiteiten worden ingezet voor de versterking van de samenwerking.

5. Een dekkend netwerk voor alle leerlingen

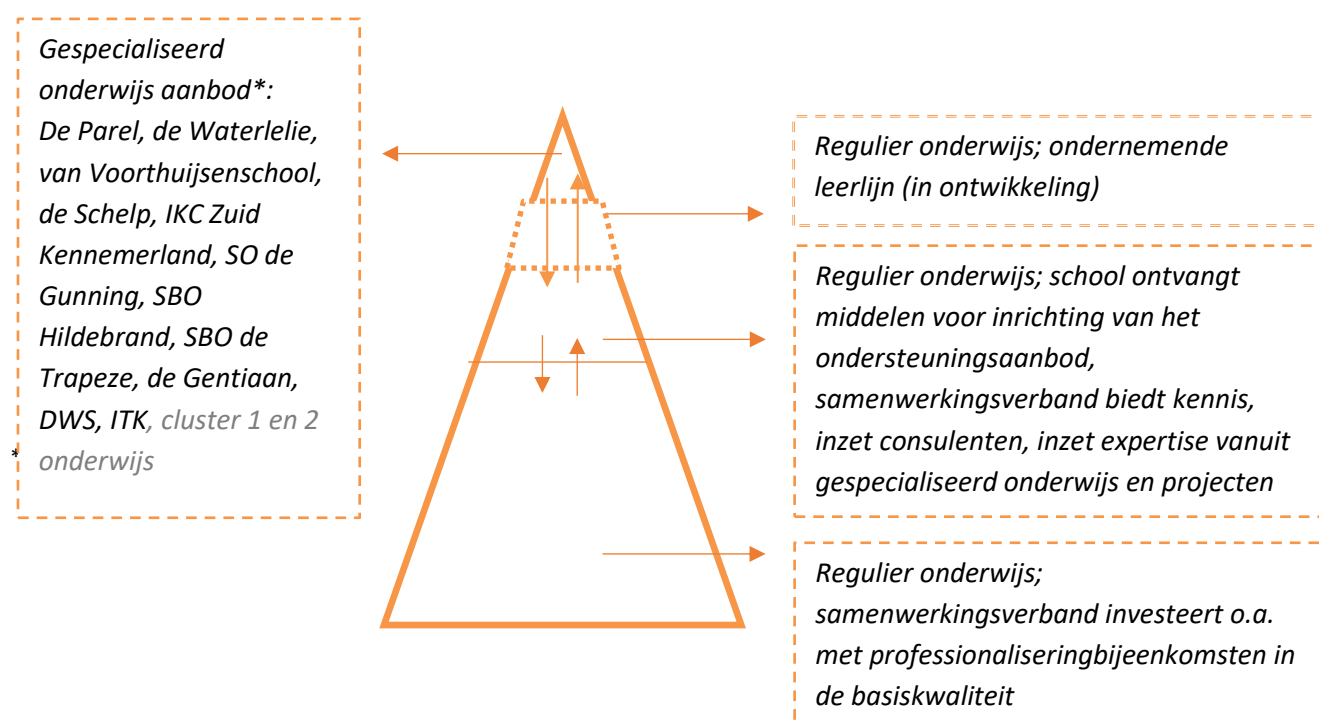
Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn of haar onderwijsbehoeften

5.1. Bouwstenen

Het vormen van een dekkend netwerk is een samenspel tussen scholen, besturen en zorgpartners.

De verschillende spelers zijn hierin van elkaar afhankelijk.

Het huidige dekkend netwerk bestaat uit de volgende scholen/voorzieningen:

NB: Binnen scholen voor gespecialiseerd onderwijs wordt samengewerkt met verschillende zorgpartners. Er zijn structurele onderwijszorgarrangementen met vaste partners en individuele zorgarrangementen op maat.

Het samenwerkingsverband wil en heeft de plicht om te zorgen dat alle leerlingen uit de regio onderwijs kunnen volgen. Deze plicht is verankerd in de wet, waarin staat dat het bevoegd gezag van de school verantwoordelijk is voor de uitvoering van de zorgplicht. Zorgplicht betekent dat een school de aangemelde leerling zelf een passend onderwijsaanbod biedt of een onderwijsaanbod organiseert op een andere school. De school heeft zorgplicht voor alle leerlingen die zich aanmelden met een extra onderwijsbehoefte. Dit betekent dat de zorgplicht al in werking treedt vóór inschrijving op een school.

Het samenwerkingsverband heeft een onderwijskaart van alle onderwijslocaties in Zuid-Kennemerland. De scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel, zodat er zicht is op de mogelijkheden van alle basisscholen dan wel van scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) of

speciaal onderwijs (SO). De specifieke onderwijsvoorzieningen in Zuid-Kennemerland zijn apart in kaart gebracht, zodat iedereen snel zicht heeft op alle mogelijkheden.

Het belangrijkste doel is het ondersteunen van scholen op een zodanige wijze dat leerlingen maximaal profiteren van onderwijs op maat. Onderwijs op maat is bij voorkeur thuisnabij op de reguliere basisschool. Voor een aantal leerlingen zal het onderwijs op de reguliere basisschool met extra ondersteuning alsnog onvoldoende zijn. Het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs spelen een belangrijke rol om voor deze leerlingen onderwijs op maat te realiseren. Maar ook (tijdelijke) plaatsing van leerlingen op een andere basisschool behoort tot de mogelijkheden. Voor een klein deel van de leerlingen zijn geheel op maat oplossingen noodzakelijk om daadwerkelijk te realiseren dat alle leerlingen onderwijs volgen.

De bouwstenen van ons dekkend netwerk zijn:

- onze scholen/voorzieningen (inclusief onderwijszorgarrangementen)
- aanpak leerlingen die tijdelijk geen of onvoldoende onderwijs krijgen

5.1.1. Onze scholen (cijfers checken na beschikking april)

Basisscholen

In de regio gaan de meeste leerlingen naar het regulier onderwijs. Er gaan 21.283 (96,91 %) leerlingen naar een reguliere basisschool (1-10-2018). In de regio zijn 84 verschillende basisscholen (72 BRIN nummers). De basisscholen zijn verdeeld over 18 schoolbesturen. Het samenwerkingsverband is interzuilair, wat betekent dat algemeen bijzondere, protestants-christelijke, islamitische, openbare en rooms-katholieke scholen zijn aangesloten. De scholen zijn verdeeld over de vijf gemeenten van het samenwerkingsverband:

- Bloemendaal
- Haarlem
- Haarlemmermeer (alleen postcodegebied Haarlemmerliede & Spaarnwoude)
- Heemstede
- Zandvoort

Scholen voor Speciaal Basisonderwijs (SBO)

In de regio gaan 419 (1,93%) leerlingen naar het speciaal basisonderwijs (1-10-2018). Het SBO is voor leerlingen die wel extra begeleiding en voorzieningen nodig hebben, maar niet zo intensief dat ze in aanmerking komen voor het speciaal onderwijs. Het SBO is voor moeilijk lerende leerlingen en leerlingen met gedragsproblemen die (tijdelijk) niet in het regulier basisonderwijs naar school kunnen. Momenteel biedt het SBO ook steeds vaker onderdak aan leerlingen met gedragsproblematiek die voorheen naar SO verwezen zouden zijn. De grenzen tussen SO en SBO worden minder scherp. Dit beeld sluit aan op de ontwikkeling van IKC Zuid Kennemerland.

De SBO scholen bieden onderwijs aan leerlingen van 4 tot en met 13 jaar. SBO 's en reguliere basisscholen hebben dezelfde kerndoelen. De SBO 's hebben echter meer financiële middelen waardoor de klassen over het algemeen kleiner zijn, de leerkrachten extra geschoold en er intern ondersteuning is van een orthopedagoog en/of psycholoog. Daarnaast hebben SBO 's vaak de

beschikking over andere specialisten als een logopedist, kinderfysiotherapeut, speltherapeut, dyslexiebehandelaar of maatschappelijk werker. Hierdoor zijn onze SBO scholen in staat het onderwijs verder af te stemmen op de behoefte van de leerling.

Voor ouders moet er waar mogelijk keuzevrijheid blijven bij het kiezen van een school. Iedere school voor speciaal basisonderwijs heeft zijn eigen specialismes. Het vergaand specialiseren waardoor ouders naar één specifieke school toe moeten is niet wenselijk, omdat dit de keuzevrijheid beperkt.

Onze SBO scholen:

De Hildebrandschool	www.pleinoost.nl (ondernemende leerlijn)
Trapeze	www.sbodetrapeze.nl (ontwikkeling naar IKC)
IKC Zuid-Kennemerland, locatie Focus	www.focus-sbo.nl (IKC)
IKC Zuid-Kennemerland, locatie Schalkwijk	www.ikczuidkennemerland.nl/locaties/schalkwijk/

Scholen voor speciaal onderwijs (SO)

In de regio gaan 260 (1,20 %) leerlingen naar het speciaal onderwijs (1-10-2018).

Het speciaal onderwijs is voor leerlingen die vanwege leer- of gedragsproblemen, lichamelijke, zintuiglijke en/of verstandelijke handicaps of vanwege gedragsstoornissen extra zorg op school nodig hebben. De leerlingen krijgen in het speciaal onderwijs meer aandacht en ondersteuning en volgen het onderwijs in kleinere klassen dan in het reguliere onderwijs en het speciaal basisonderwijs. In het SO zijn deze specialismes veel scherper aanwezig, echter ook in deze scholen worden de grenzen tussen de afzonderlijke voorzieningen minder scherp.

Het SO onderwijs is opgedeeld in 4 clusters:

Cluster 1: blinde, slechtziende leerlingen;

Cluster 2: dove, slechthorende leerlingen;

Cluster 3: motorisch- en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen;

Cluster 4: leerlingen met stoornissen en gedragsproblemen.

De Schelp en de van Voorthuijsenschool (SO, cluster 3)

Deze scholen bieden een goede onderwijsplek met een passend ontwikkelingsperspectief voor zeer moeilijk lerende leerlingen van 4 tot 18 jaar (met de mogelijkheid dit te verlengen tot uiterlijk de 20 jarige leeftijd). Het gaat om onderwijs aan leerlingen met een verstandelijke beperking of ernstige leerproblemen. De scholen streven ernaar om, in overleg met de ouders, alles uit een leerling te halen wat er in zit op het gebied van schoolse vaardigheden, communicatie, sociale en emotionele ontwikkeling en praktische redzaamheid.

De leerling en zijn/haar onderwijsbehoefte staan centraal. Ondersteuning en begeleiding van een orthopedagoog, logopedist, fysiotherapeut, ergotherapeut, creatief therapeut, vakleerkrachten en assistenten is mogelijk. Veiligheid, duidelijkheid, structuur en aandacht voor de totale communicatie zijn de kernwoorden in de omgang met de leerlingen. Er is speciale deskundigheid op het gebied van onderwijs aan leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum die zeer moeilijk leren, leerlingen met het syndroom van Down en leerlingen met andere syndromen.

De van Voorthuijsenschool heeft in samenwerking met Ons Tweede Thuis (KDC) een onderwijs-zorggroep. Het gaat om leerlingen waarbij gekeken wordt of leerlingen op deze wijze toch in het

onderwijs kunnen participeren. De leiding van de groep is in handen van pedagogisch medewerkers van Ons Tweede Thuis (KDC). Een groepsleerkracht van de school voert op gezette tijden een onderwijsprogramma uit, waarmee de vaste groepsleiding de gehele week verdergaat. De Schelp heeft in samenwerking met de Hartekampgroep onderwijs-zorggroepen voor leerlingen vanaf 4 jaar (KDC de Hermelijn en KDC het Duinhuis). Het gaat om leerlingen die een combinatie van onderwijs en zorg krijgen waarbij het geven van steeds meer onderwijs de uitdaging vormt. Hierbij bestaat de mogelijkheid tot het uitstromen van een leerling naar het onderwijs. Ook kan het zijn dat een leerling naar een dagbesteding uitstroomt waarbij de leerling daar door het toegevoegde onderwijs zo zelfstandig mogelijk kan functioneren. De leiding van deze groepen is in handen van groepsleerkrachten van de school en begeleiders van de KDC's.

De Parel (SO, cluster 3)

Hier wordt onderwijs geboden aan leerlingen van 4 tot en met 18 (met de mogelijkheid dit te verlengen tot uiterlijk de 20 jarige leeftijd), die vanwege hun lichamelijke beperking moeite hebben om het onderwijs op een reguliere basisschool te volgen. Er werkt een multidisciplinair team, bestaande uit leerkrachten, assistenten, logopedisten, fysiotherapeuten en ergotherapeuten. Omdat een motorische beperking geen indicator is voor de cognitieve ontwikkeling, is er een groot verschil in de leerbehoeften tussen de leerlingen. Er zijn verschillende leerstromen gemaakt om onderwijs op maat te bieden. De combinatie van zorg, revalidatie en onderwijs maakt het voor leerlingen met een chronische aandoening mogelijk om 'gewoon' naar school te kunnen gaan. De aanwezigheid van een schoolverpleegkundige ten behoeve van zorg, begeleiding, zelfstandigheidsbevordering en het leren omgaan met en het accepteren van de aandoening, is verweven in het schoolprogramma dat vergelijkbaar is met de basisschool en wordt op 3 niveaus aangeboden. De uitstroom na groep 8 varieert van praktijkonderwijs tot VWO.

In samenwerking met de gemeente Haarlem onderzoekt De Parel de mogelijkheden tot een efficiëntere inrichting van de financiële geldstromen. Knelpunt voor deze en vergelijkbare scholen is dat de school afspraken moet maken met een veelheid aan gemeenten, samenwerkingsverbanden, zorgverzekeraars en zorgpartners. In een onderzoek is de huidige situatie beschreven en zijn er mogelijke scenario's geschetst voor verbetering. De gemeente Haarlem neemt initiatief tot het verder brengen van deze scenario's en het betrekken van scholen waar deze knelpunten ook van toepassing zijn.

Prof. dr. Gunningschool (SO, cluster 4)

Op deze school ligt de deskundigheid op het gebied van emotie regulatie, lichte psychiatrische problematiek, werkhoudingsproblemen, omgang en gedrag. Het personeel is gespecialiseerd in gedragsproblematiek. De aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen is geïntegreerd in het dagelijks pedagogisch klimaat van de school. Het onderwijsaanbod is afgestemd op wat elke leerling qua gedrag aankan. De meerderheid van de leerlingen stroomt aan het eind van de basisschoolperiode uit naar vormen van regulier onderwijs. Samenwerking, overleg en uitwisseling van informatie met de ouders/verzorgers en de hulpverlening is van groot belang voor de ontwikkeling van de leerling.

De prof. dr. Gunningschool is het project Binnenbeentjes gestart in schooljaar 17-18. Het Binnenbeentjes traject is een onderwijs-zorgaanbod voor leerlingen met complexe problematiek. Bij

deze leerlingen is er sprake van een zeer geringe belastbaarheid en problematiek in het aangaan van leeftijdsadequate leer- en ontwikkelingstaken. Deze leerlingen ervaren extreme overbelasting en onveiligheid in het bezoeken van de schoolomgeving, aangaan van interactie met anderen zoals leeftijdsgenootjes, begeleiders en leerkrachten in het beoefenen van leertaken. Zorg is in de ondersteuningsvraag van deze leerlingen vaak voorliggend op het volgen van onderwijs. In een Binnenbeentjes traject zijn het traditionele lesprogramma en de school als onderwijslocatie niet leidend. In educatief partnerschap met ouders en betrokken hulpverlening wordt gekeken naar de behoeften van de leerling om zo te komen tot een ontwikkelingsgericht aanbod op maat. De leerling krijgt, op een plek die voor hem of haar veilig voelt, een onderwijsaanbod met een werkbelasting die voor hem of haar haalbaar is. Het traject start met een periode van 3 maanden, met daarna een evaluatie moment met ouders en betrokkenen. Een leerling kan deelnemen aan het Binnenbeentjes traject tot en met het jaar waarin het kind 13 jaar wordt. Ouders van een leerling met complexe ontwikkelingsproblematiek hebben vaak een onevenredige opvoed- en zorgtaak. Veel ouders ervaren overbelasting. In een Binnenbeentjes traject wordt daarom altijd een CJG coach betrokken. De CJG coach kijkt mee of er al ondersteuning voor ouders aanwezig is vanuit de hulpverlening of dat er ondersteuning georganiseerd moet worden. De CJG coach wordt betrokken totdat ouders de juiste ondersteuning hebben ontvangen.

Antoniusschool, onderdeel van IKC Zuid Kennemerland

De Antoniusschool is onderdeel van het IKC Zuid Kennemerland. Binnen het IKC werken scholen voor SO cluster 4, SBO en jeugdhulp samen (zie voor meer informatie paragraaf 2.3). Zij werken samen aan hetzelfde doel: onderwijs en begeleiding op maat bieden aan leerlingen van 2 tot 13 jaar met een specifieke ondersteuningsvraag, leer- en/of gedragsprobleem. Door het bundelen van expertises in een integraal arrangement op maat, wordt gewerkt aan een stevige basis van waaruit kinderen kunnen functioneren in een veeleisende maatschappij. Bij het IKC Zuid Kennemerland draait het om het benutten van kansen en mogelijkheden van elk kind. Dat gebeurt door het bieden van een unieke combinatie van onderwijs en (jeugd)hulp.

De Waterlelie (SO, cluster 3)

De Waterlelie biedt speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 tot en met 18 (eventueel met uitloop tot 20 jaar) met epilepsie, andere medische/neurologische aandoeningen, vaak gecombineerd met een lichamelijke en/of cognitieve beperking. Uitgangspunt is het ontwikkelingsperspectief van de leerling, waarbij een eigen leerroute wordt gevolgd en rekening wordt gehouden met de onderwijs – en ondersteuningsbehoeften. Naast het werken in een multidisciplinair team is de school gespecialiseerd in het aanbieden van onderwijsondersteunende therapieën.

De Ster (SO, cluster 4)

De Ster is een SO cluster 4 school voor leerlingen met problemen in gedrag, ontwikkelingsproblemen en/of psychiatrische problemen. De school is verbonden aan Triversum, een centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie. Beiden zijn gevestigd in Hoofddorp. De Ster biedt onderwijs voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar en is een nevenvestiging van De Pionier in Duivendrecht. Sinds schooljaar 16-17 kunnen er ook leerlingen geplaatst kunnen worden die niet in behandeling zijn bij de zorgpartner.

Professor van Gilseschool (SO, cluster 2)

De Professor van Gilseschool (cluster 2) valt wettelijk niet onder het samenwerkingsverband en maakt onderdeel uit van de landelijke organisatie Auris. Het samenwerkingsverband onderhoudt wel een warme relatie met de school om schoolwisselingen van leerlingen goed af te kunnen stemmen. De school biedt onderwijs aan leerlingen van 3,5 tot 13 jaar die slechthorend zijn of om een andere reden problemen hebben met spraak of taal. Er wordt ook onderwijs geboden aan leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum. Er werken groepsleerkrachten, logopedisten, klassenassistenten, vakleerkrachten voor muziek en bewegingsonderwijs, intern begeleiders, audioloog, orthopedagoog, kinderfysiotherapeut en maatschappelijk werker. Er is een afdeling ambulante dienstverlening. De leerlingen krijgen onderwijs op maat en worden voortdurend gevolgd in hun (taal)ontwikkeling.

Visio (SO, cluster 1)

Koninklijke Visio verzorgt het speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen en heeft als dichtstbijzijnde locatie een vestiging in Amsterdam. Visio valt wettelijk niet onder het samenwerkingsverband en is landelijk georganiseerd. Er is wel een contactpersoon van Visio Onderwijs aan het samenwerkingsverband verbonden. Bij deze contactpersoon kunnen scholen, ouders en leerlingen terecht met hun vragen over onderwijs aan visueel beperkte leerlingen.

Visio Onderwijs streeft ernaar zoveel mogelijk kinderen met een visuele beperking dicht bij huis onderwijs te laten volgen op reguliere of speciale scholen. Veel van hen kunnen met behulp van extra materialen en ondersteuning deelnemen aan het reguliere onderwijs. Momenteel wordt bijna 75% van de slechtziende leerlingen dicht bij huis begeleid door de ambulant onderwijskundige dienst. Deze leerlingen krijgen onderwijs op maat met behulp van een begeleidingsplan dat wordt opgesteld op basis van de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van ouders, leerkrachten en/of school. De ondersteuning kan bestaan uit ambulante onderwijskundige begeleiding, advies, coaching, instructie, collegiale consultatie en cursussen voor de leerkrachten. Naast de ondersteuning door de ambulant onderwijskundig begeleider zijn er voor de (reguliere) school financiële middelen beschikbaar voor de visueel beperkte leerling, op basis van een toekenningindicatie.

Internationale Taalklas (ITK) en de 8+ klas

Gemeenten en schoolbesturen hebben gezamenlijk een schakelvoorziening in het basisonderwijs voor anderstalige leerlingen gerealiseerd. De Internationale Taalklas is bedoeld voor leerlingen vanaf 6 t/m 12 jaar die niet langer dan een jaar in Nederland zijn. Het onderwijsaanbod is met name gericht op het spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal, zodat deze leerlingen na ongeveer een jaar in staat zijn om onderwijs op de basisschool onder verdere begeleiding te kunnen vervolgen. Daarnaast is er ook veel aandacht voor het sociaal emotionele aspect en inburgeren in de Nederlandse samenleving.

De 8+ klas is voor leerlingen van 11, 12 of 13 jaar met een taalachterstand. Deze leerlingen hebben baat bij een extra jaar onderwijs waarin de Nederlandse taal centraal staat. Het doel hiervan is dat ze na dit jaar kunnen instromen in een vorm van voortgezet onderwijs dat past bij hun cognitieve

vaardigheden. Op de ITK zaten in 2018 gemiddeld 185 leerlingen. Door de constante in- en uitstroom is er veel fluctuatie.

Day a week school

Net zoals sommige leerlingen ondanks alle inspanningen zijn aangewezen op het speciaal(basis)onderwijs, is er ook een zeer selecte groep waarbij de differentiatie op het gebied van cognitieve talenten op de reguliere school niet afdoende is. Deze leerlingen krijgen passend bij hun onderwijsbehoefte de kans om andere vaardigheden en andere inhouden te ontdekken. Slechts voor een enkele leerling zal het nodig zijn om op deze specifieke onderwijsbehoeften in te spelen. Hiervoor is een bovenscholisch aanbod beschikbaar, waarin deelnemende scholen vanuit het ondersteuningsbudget een plek kunnen kopen.

Het samenwerkingsverband heeft vanaf januari 2017 voor een beperkte groep cognitief talentvolle leerlingen het aanbod uitgebreid met een bestaand programma, Day a Week School (DWS). Vanaf schooljaar 18-19 zijn er vijf groepen voor 90 leerlingen. In het Day a Week School concept komen geselecteerde leerlingen van verschillende scholen één dag per week samen om onderwijs te krijgen afgestemd op de onderwijsbehoeften van cognitief talentvolle leerlingen. Daarnaast ontmoeten zij ontwikkelingsgelijken van verschillende scholen. Leerlingen vanaf groep 5 komen in aanmerking voor deelname aan DWS.

Het creëren van deze aparte voorziening vraagt direct extra inzet op de versterking van het regulier onderwijs. Uiteindelijk is het de bedoeling om, waar mogelijk, leerlingen in het regulier onderwijs te bedienen. Dit vraagt gerichte aandacht voor het vergroten van de deskundigheid van leerkrachten in het omgaan met verschillen en het bieden van uitdagend passend onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Het samenwerkingsverband zal daartoe gerichte acties ontwikkelen in de richting van directies, intern begeleiders en leerkrachten (zie bij projecten).

5.1.2. Aanpak leerlingen die tijdelijk geen of onvoldoende onderwijs krijgen

Alle scholen moeten samen een dekkend netwerk vormen. Het is de taak van alle professionals om thuiszittende leerlingen, of waar thuiszitten dreigt, direct te melden. Een leerling die 'thuiszit' krijgt tijdelijk geen of onvoldoende onderwijs. Bijna altijd vragen deze situaties om een oplossing waarbij een combinatie van onderwijs en jeugdhulp nodig is.

Melden bij het bestuur, het samenwerkingsverband en leerplicht

Een thuiszitter moet bij zowel het bestuur, het samenwerkingsverband als bij leerplicht gemeld worden. Het samenwerkingsverband kan, ofwel door bemiddeling, ofwel door tijdelijke extra ondersteuning het thuiszitten voorkomen. Er zijn binnen het samenwerkingsverband twee ouderconsulenten die scholen en ouders begeleiden in het terugbrengen van deze leerlingen in het onderwijs. Het samenwerkingsverband organiseert direct de benodigde samenwerking met specifieke onderwijsvoorzieningen, leerplicht en de eventuele zorgpartners.

Het samenwerkingsverband kan tot nu toe voor alle leerlingen een passende onderwijsplek organiseren. Problemen ontstaan wanneer leerlingen vanwege extreme onderwijs-zorg behoeften, meestal voorkomend uit psychiatrische problematiek, niet in staat zijn (volledig) in een groep te functioneren. Vaak ontstaat er een situatie van thuiszitten omdat door de complexe situatie niet

direct duidelijk is wat een passend vervolg is. Er is voor deze leerlingen een nauwe samenwerking met de CJG's om te komen tot een gemeenschappelijke aanpak waarbij grenzen van mogelijkheden opgerekt kunnen worden.

Om het thuiszitten goed te kunnen monitoren, volgen we de volgende zes stappen:

	Stap	Actie
1	Tel ze	zowel thuiszittende leerlingen als waar thuiszitten dreigt
2	Volg ze	hoe lang, wat zijn de acties
3	Ken ze	ken de casus
4	Maak tempo	zorg voor tussenoplossingen en probeer acties te versnellen
5	Neem regie/stem af	ben de verbindende schakel waar nodig en stem af met partners
6	Ondersteun	ondersteun om de periode naar de definitieve oplossing te overbruggen

Vier maal per jaar rapporteert het samenwerkingsverband aan de Onderwijsinspectie over het aantal thuiszitters (geanonimiseerd). Voor scholen is een 'Verzuimkaart' beschikbaar waarop snel en overzichtelijk staat wat er moet gebeuren, hoe en met wie.

Samenwerking met jeugdhulp bij complexere problematiek

Leerlingen waarbij het een zoektocht is om passende jeugdhulp te organiseren worden besproken in overleg met het management van het CJG en de directeur passend onderwijs. Samen wordt gekeken welke arrangementen uit jeugdhulp en onderwijs beschikbaar gemaakt kunnen worden. Alleen de casuïstiek waarin de reguliere wegen geen oplossing bieden, worden in dit overleg besproken. Waar nodig worden partners en/of de gemeente erbij gehaald om tot een oplossing te komen.

Specifieke begeleiding voor dreigende thuiszitters

Het samenwerkingsverband wil dat iedere basisschool een goed onderwijsaanbod biedt aan de leerlingen van hun school en populatie uit de eigen wijk. Het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk leerlingen thuis nabij naar school kunnen gaan. In sommige situaties blijft extra ondersteuning echter noodzakelijk. Het samenwerkingsverband kan professionals inzetten voor individuele begeleiding van leerlingen. Dit kan gebeuren in een overgangssituatie naar een andere onderwijsplaats of wanneer er sprake is van een wachtlijst voor een speciale onderwijsvoorziening. De directeur van het samenwerkingsverband beslist in overleg met het betreffende bestuur over het inzetten van de ondersteuning. Deze begeleiding start altijd met een gesprek tussen school, ouders en het samenwerkingsverband.

Belangrijke afwegingen hierbij zijn:

- wat is de wens van ouders?
- welk aandeel kan de school en/of schoolbestuur zelf leveren?
- hoe ziet de overgangssituatie naar een andere voorziening eruit en in welke afgebakende tijdsperiode. Indien er geen sprake is van een overgangssituatie wordt er geregeld afgesproken om verder te zoeken naar de structurele oplossing waar naar toe wordt gewerkt. Ook wordt besproken hoe te handelen als de gekozen oplossing tijdens het traject niet haalbaar blijkt.

Samenwerking met leerplicht

Het samenwerkingsverband heeft direct contact met de betreffende leerplichtambtenaar bij thuiszitten of wanneer thuiszitten een reële situatie kan worden. In overleg worden de benodigde acties afgestemd en in werking gezet. Het samenwerkingsverband sluit ieder jaar aan bij het regionale overleg van leerplichtambtenaren. Dit gaat niet om casus-overleggen, maar om de samenwerking in de afgelopen periode te bespreken en te verbeteren. Verder wordt in het overleg de registratie van thuiszitters vergeleken. Leerplicht hanteert de landelijke definitie van thuiszitters, namelijk: "een leerplichtige jongere van 5 tot 18 jaar, die ingeschreven staat op een school of instelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt en hierbij niet beschikt over een vrijstelling van leerplicht". De afspraak met leerplicht is dat er direct contact is na een melding van een thuiszitter. De samenwerking en de registratie start hierdoor veel eerder dan de wettelijke definitie van thuiszitters.

5.1.3. Bestuursafpraak over doorzettingsmacht

Er is in een bestuursbesluit vastgesteld dat er geen thuiszitters mogen zijn in onze regio omdat er geen school is die ze wil opnemen. Als deze situatie zich voordoet wordt een leerling aan de bestuurstafel voorgelegd en wordt er een besluit genomen over welk schoolbestuur de zorgplicht op zich neemt. Dit betekent dat te allen tijde er een school is die de leerling plaatst. De gemeenten hebben een doorzettingsmacht voor jeugdhulp georganiseerd.

5.2. Projecten

5.2.1. Project IKC Zuid Kennemerland

De scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband werken samen met gemeenten en jeugdhulppartners aan een toekomstig bestendig aanbod voor leerlingen uit het huidige SBO en SO cluster 4 onderwijs. Eerder in het ondersteuningsplan (hoofdstuk 2) is uitgebreid ingegaan op de vorming van het IKC Zuid Kennemerland. De visie wordt gerealiseerd door de uitvoering van het meerjarige plan van aanpak en de ontwikkelagenda 2019. Het project wordt ondersteund door een externe kwartiermaker. Het samenwerkingsverband is lid van de stuurgroep IKC en neemt deel aan de adviesgroep 'aanbod' en de adviesgroep 'financiën'.

5.2.2. Project de Gentiaan

Het Gentiaan project is voor leerlingen in situaties waarin er sprake is van een zeer bedreigde ontwikkeling. De leerling heeft dusdanig ernstige problemen dat gespecialiseerde zorg en onderwijs op maat nodig is. In het reguliere aanbod in jeugdzorg en speciaal onderwijs zijn deze leerlingen vastgelopen. De leerlingen zijn zowel in het CJG als binnen passend onderwijs opgeschaald tot het management om zeer specialistisch maatwerk te realiseren.

Het project heeft een onderwijs-zorg locatie ingericht waar specialistische jeugdhulp de opdracht heeft om buiten hun eigen kaders te werken, zodat er in de directe omgeving van deze leerlingen een maatwerk pakket opgezet kan worden.

Het samenwerkingsverband heeft de ambitie voor alle leerlingen een vorm van onderwijs te bieden. Ook in die gevallen waarin de jeugdhulp rondom een leerling prioriteit heeft boven het leren. Deze zeer complexe ondersteuningsvraag leidt er toe dat er buiten de reguliere speciale groepen een flexibele 'klas' is opgezet waarin zorg en onderwijs continue afstemmen en afwisselen. De leerling wordt hier begeleid door een begeleider uit de jeugdhulp en een leerkracht vanuit de school en krijgt continu één-op één begeleiding. Iedere leerling heeft zijn eigen werkkamer.

Het Gentiaan project is in de uitvoerende fase. Er wordt geregeld geëvalueerd met de betrokken schoolbesturen, samenwerkingsverband, zorgpartners, ouders en leerlingen. De verwachting is dat de Gentiaan als structurele voorziening wordt opgenomen, als onderdeel van het IKC Kennemerland.

5.2.3. Project Expertisepool

In schooljaar 2018-2019 is gestart met een project om expertises vanuit het gespecialiseerd onderwijs binnen ons samenwerkingsverband te versterken, ten behoeve van de ondersteuning van reguliere scholen. In de eerste fase van dit project zijn er bijeenkomsten georganiseerd met het gespecialiseerd onderwijs. Deze bijeenkomsten hadden als doel het aanbod af te stemmen en te leren van elkaars werkwijze. Daarnaast is er bij reguliere scholen nagegaan welke behoeften er zijn en hoe men de ondersteuning ervaart. Als resultaat van deze eerste fase is het aanbod overzichtelijker weergegeven op onze website. Scholen kunnen zien met welke vragen zij waar terecht kunnen en wie daarvoor het aanspreekpunt is. In de tweede fase willen we het gespecialiseerd onderwijs beter equiperen, zowel organisatorisch als financieel, om deze rol te blijven vervullen. Het project loopt door tot en met schooljaar 2019-2020.

5.2.4. Project Meerjarenbeleid nieuwkomers

Leerlingen die nieuw in Nederland zijn tussen de 6-12 jaar (in overleg 4-5 jarigen), zijn welkom op de Internationale Taalklas (ITK). Door de groei in aantal kost het echter steeds meer moeite om een goede plek voor deze leerlingen te vinden. Daarnaast zien wij een toename van hulpvragen vanuit de scholen omdat er steeds meer kleuters komen die de taal niet machtig zijn. Wat zijn mogelijke factoren die het proces van uitstroom naar een andere school belemmeren of positief stimuleren? En welke ondersteuning hebben die andere scholen nodig? Om deze vragen te beantwoorden, maken de ITK en samenwerkingsverband een meerjarenbeleid voor nieuwkomers. Hiervoor wordt samen met de scholen in de regio onderzoek gedaan, ondersteund door de Erasmus Universiteit Rotterdam. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt een vervolgproject voorgesteld. Het project is gestart in januari 2018 en eindigt in juli 2019. De (tussen) resultaten van het project worden meegenomen in het project Expertisepool.

5.2.5. Project Versterking onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen

In schooljaar 2018-2019 is er een onderzoek uitgevoerd bij onze scholen met twee vragen:

- hoe is het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen op de scholen nu ingericht?
- wat is de behoefte van scholen om dit te versterken?

Op basis van de uitkomsten start in september 2019 het project Versterken onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Dit project wordt gesubsidieerd door het Ministerie van OCW en voor 50% gefinancierd door het samenwerkingsverband. Het project eindigt in juli 2012. De (tussen) resultaten van het project worden meegenomen in het project Expertisepool.

Het project heeft als primaire doel de basisondersteuning voor hoogbegaafde leerlingen op de basisscholen te versterken. Dat past bij de doelstelling van de subsidie en onze visie als samenwerkingsverband. Voor leerlingen die onvoldoende hebben aan het versterkte aanbod op de reguliere school blijven we de Day a Week school bieden. Het project kent de volgende activiteiten:

Versterken basisondersteuning:

- Scholingsprogramma op samenwerkingsverbandniveau voor IB-ers en leerkrachten (zeven bijeenkomsten verspreid over vier jaar, per bijeenkomst € 2.500 + HB opleiding in 2020 en 2022).
Hierbij moet opgemerkt worden dat de Wijsssein opleiding van het afgelopen jaar is bekostigd door deelnemende besturen.
- Inhuur expert(s) hoogbegaafdheid voor schooljaren 19-20 en 20-21 (circa 3 dagen in de week).
Zij/hij krijgt als opdracht:
 - beschikbaar zijn voor alle scholen om basisondersteuning te versterken (beleid vormen en in praktijk toepassen van beleid).
 - Coaching on the job, b.v. plusklassen.
 - beschikbaar zijn voor scholen voor vragen over individuele leerlingen.
 - expertisepool inrichten voor borging beschikbare expertise op langere termijn (gebruik makende van de opgeleide experts middels Wijsssein/HB opleiding).
 - opstarten IB intervisie groep op thema hoogbegaafdheid vanaf schooljaar 2019-2020.
 - meedenken binnen IKC ontwikkeling met betrekking tot dubbel bijzonder aanbod IKC.
 - uitvoeren vervolgonderzoek schooljaar 20-21.

Coördinator DWS:

- DWS Coördinator aanstellen voor 4 jaar, 2 dagen per week. Zij/hij krijgt een ondersteunende rol in het organiseren van DWS, zodat de onderwijsconsulenten meer tijd vrij hebben voor hun kerntaken. De functie moet na afloop van de subsidieperiode structureel in de begroting van het samenwerkingsverband worden opgenomen.

6. Passend arrangeren

Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen

6.1. Bouwstenen

Vanuit de visie dat scholen en ouders gezamenlijk tot de best passende onderwijsplek besluiten voor hun leerling/kind, zijn de volgende bouwstenen ingericht:

- zorgplicht
- aanmelding op de basisschool
- procedure toelaatbaarheidsverklaring
- afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs

6.1.1. Zorgplicht

Een essentieel begrip in passend onderwijs is 'de zorgplicht'. Belangrijk hierbij is dat bij een schriftelijke aanmelding door ouders de zorgplicht ingaat. Het schoolbestuur krijgt zorgplicht, op grond waarvan voor alle leerlingen die worden aangemeld of staan ingeschreven (en die extra ondersteuning nodig hebben), een passend onderwijsaanbod geboden moet worden. Dat moet een plek op een school zijn waar de leerling ook daadwerkelijk geplaatst kan worden. Als een leerling op meerdere scholen is aangemeld, wordt aan ouders gevraagd welke school hun voorkeur heeft. Het schoolbestuur waar deze school van voorkeur toe behoort krijgt zorgplicht.

Soms moet een school het besluit nemen een leerling te verwijderen. De school mag een leerling pas definitief verwijderen als het voldaan heeft aan zijn zorgplicht om een andere school te vinden die de leerling toe wil laten.

6.1.2. Aanmelding op de basisschool

In de wet Passend Onderwijs is opgenomen dat ouders hun kind schriftelijk bij de school van voorkeur aanmelden. In de gemeenten Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Haarlemmermeer is het mogelijk om een leerling bij meerdere scholen tegelijk aan te melden. Scholen moeten ouders vragen of ze hun kind al bij een andere school hebben aangemeld.

De schriftelijke aanmelding betekent in de praktijk dat ouders een inschrijfformulier van de school invullen en ondertekenen. Dit doen zij minimaal tien weken voordat zij plaatsing op een basisschool willen. Ouders kunnen aangeven dat zij vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Bij de eerste aanmelding in het primair onderwijs is die informatie, eventueel aangevuld met informatie van een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal, de belangrijkste basis voor de school van voorkeur om vast te stellen of een kind extra ondersteuning nodig heeft. De school moet binnen zes weken beslissen of de leerling kan worden toegelaten. Deze periode kan eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd:

- wanneer een school de leerling niet kan toelaten, moet de school (of het schoolbestuur) een passende onderwijsplek op een andere school zoeken. Dat kan een reguliere school zijn of

een school voor speciaal onderwijs. Daarbij is belangrijk dat een goede balans wordt gevonden tussen de wensen van ouders en de mogelijkheden van scholen.

- voor leerlingen waarvan vanuit de zorg bekend is dat ze extra ondersteuning nodig hebben, geeft het samenwerkingsverband een 'toelaatbaarheidsverklaring' af. Daarmee kan de leerling met extra ondersteuningsmiddelen naar de basisschool of naar het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs.

De besturen van de basisscholen in Haarlem hebben een plaatsingsbeleid voor toekomstige vierjarigen gerealiseerd. Dit geldt voor kinderen die geboren zijn vanaf 1 januari 2015 en die in de tweede helft van het schooljaar 18-19 (op zijn vroegst 1 januari 2019) voor het eerst naar de basisschool gaan. Het plaatsingsbeleid houdt in dat ouders hun kind inschrijven op de school van hun voorkeur en daarbij vier alternatieve scholen aangeven. De ambitie is om 95% van de leerlingen op de school van voorkeur te plaatsen.

Een kind met specifieke onderwijsbehoeften moet net als alle andere kinderen op de school van voorkeur worden aangemeld. De school mag de aanmelding niet weigeren. Wanneer na de plaatsing ouders de aangeboden plek accepteren, volgt inschrijving. In het kader van passend onderwijs wordt deze (voorlopige) inschrijving bestempeld als het moment van aanmelden. De school heeft vanaf dat moment de tijd (maximaal 10 weken) om de zorg op de eigen school of binnen het samenwerkingsverband te organiseren.

Informatie voorzieningen 0-4 jaar

De basisschool van aanmelding heeft informatie nodig over het kind om te kunnen inschatten of de school kan voldoen aan de onderwijsbehoeften. Deze informatie wordt overgedragen, met toestemming van ouders, vanuit de voorschoolse voorzieningen. Dit kan een kinderdagverblijf zijn, een reguliere peuterspeelzaal of VVE locatie. Daarnaast gaan de meeste kinderen naar het consultatiebureau waar informatie beschikbaar is over de ontwikkeling van het kind vanaf zijn geboorte. Het benutten en delen van deze informatie met de basisschool gaat nog niet altijd goed, waardoor de school later dan wenselijk zicht krijgt op de onderwijsbehoeften van leerlingen. We zijn met de verschillende ketenpartners in gesprek om dit te verbeteren. Er is een kleine groep kinderen die zonder informatie wordt aangemeld bij de basisschool, of omdat ouders geen toestemming geven voor het delen van informatie, of omdat het kind bij geen enkele voorschoolse voorziening bekend is.

De kleine Eigen Wijzer

In de regio Zuid-Kennemerland is de overdracht van een voorschoolse voorziening naar het basisonderwijs op verschillende manieren geregeld. Er is een gezamenlijk overdrachtsformulier peuter-kleuter gemaakt met de naam De kleine Eigen Wijzer. De kleine Eigen Wijzer gaat uit van de punten:

- in het formulier staan oplossingen beschreven die effectief zijn gebleken; succesvolle aanpakken rondom een leerling in plaats van kindkenmerken.
- in het formulier staan geen adviezen, maar beschrijvingen van de aanpak in een context. Een succesvolle aanpak in de ene context hoeft niet per definitie toepasbaar te zijn in een andere.

- er is altijd sprake van feedback naar de ouders en de overdragende instantie. Ook in gevallen waarin er geen bijzonderheden zijn te melden.

De kleine Eigen Wijzer geeft handelingsgerichte adviezen aan de leerkracht en is aanvullend op de informatie over de ontwikkeling van de leerling die wordt overgedragen uit de verschillende leerlingvolgsystemen. Het formulier is digitaal beschikbaar via de website van het samenwerkingsverband. De ingevulde kleine Eigen Wijzer kan alleen met toestemming van ouders worden overgedragen.

In het najaar van 2018 is een evaluatie uitgevoerd bij zowel de basisscholen als de voorschoolse voorzieningen. Op basis van deze evaluatie zijn aanpassingen gemaakt in het formulier om het doel van De kleine Eigen Wijzer te verduidelijken. Daarnaast is het beheer van de digitale functionaliteiten overgedragen aan de JGZ Kennemerland (voorheen in beheer van SKOS). Idealiter wordt De kleine Eigen Wijzer op termijn opgenomen in het kinddossier van de JGZ, zodat alle informatie voor ouders op één plek te vinden is en kan worden meegenomen richting de basisschool.

6.1.3. Procedure Toelaatbaarheidsverklaring

Het samenwerkingsverband bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning en geeft daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring af. Er zijn vier verschillende toelaatbaarheidsverklaringen (TLV).

- SBO
- Categorie I (laag) (zml, lzk, epilepsie, cluster 4)
- Categorie II (midden) (lg)
- Categorie III (hoog) (mg)

Aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring

Ieder samenwerkingsverband is vrij om een eigen vorm van indicatie op te zetten. Voor het inschakelen van extra ondersteuning werkt ons samenwerkingsverband met de triade; school, ouders en het speciaal(basis)onderwijs. Zij komen in overleg tot een gezamenlijke oplossing voor de benodigde ondersteuning. Het kan gaan om extra ondersteuning op de basisschool of om een tijdelijke plaatsing op SO of SBO. Dit impliceert dat het samenwerkingsverband vertrouwen heeft in het vinden van oplossingen, door de triade, die aansluiten bij de mogelijkheden van de leerling.

De wet verplicht de triade om bij een overstap naar het speciaal (basis)onderwijs gebruik te maken van een tweede deskundige te weten een kinder-jeugdpsycholoog, pedagoog, kinderpsychiater, arts of maatschappelijk werker zoals een CJG-coach.

De tweede deskundige

De (verwijzende) basisschool kiest voor de tweede deskundige uit de volgende opties:

1. De jeugdarts

Preventief gezondheidsonderzoek (PGO) is voor alle leerlingen die instromen in het speciaal onderwijs opgenomen in het basistakenpakket van de jeugdgezondheidszorg. Ook het herhalingsonderzoek en onderzoek op indicatie behoren tot het basistakenpakket. Deze onderzoeken worden uitgevoerd door de jeugdarts. School zal in samenspraak met ouders

vaststellen dat intensivering van onderwijs noodzakelijk is. De jeugdarts zal aan de hand van het PGO bepalen of medische en/of psychosociale aspecten een rol spelen en toeleiding naar o.a. jeugd GGZ noodzakelijk is. Het is belangrijk dat school tijdig een leerling aanmeldt bij de jeugdarts. Met tijdig wordt bedoeld op het moment dat voor het eerst gesproken wordt over plaatsing op het speciaal basis onderwijs. Na aanmelding van een leerling nodigt de jeugdarts leerling en ouders uit voor onderzoek en maakt een onderzoeksverslag dat opgestuurd wordt aan school. Jeugdartsen kunnen op dat moment ook de toelaatbaarheidsverklaring ondertekenen.

2. De CJG coach

De CJG coach ondersteunt gezinnen met opvoed- en opgroei problemen, waarbij uitgegaan wordt van de kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale omgeving. De CJG coach staat naast het gezin en heeft tools in handen om ouders, opvoeders, kinderen en jongeren zelf hulp te bieden, hun netwerk te betrekken of te versterken en waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde zorg te raadplegen of in te zetten. School zal in samenspraak met ouders vaststellen dat intensivering van onderwijs noodzakelijk is. De vraag aan de CJG coach is wederom niet of de overstap een juiste oplossing is, maar wel of ouders naast intensivering van onderwijs nog extra ondersteuning vanuit het CJG wensen. Zodra duidelijk is bij de CJG coach of ouders wel of geen extra ondersteuning willen, kan ook de CJG coach in deze rol als tweede deskundige optreden. Ook voor de CJG coach geldt dat zij als tweede deskundige tijdig betrokken moeten worden in het proces. Ouders moeten in een eerder stadium het gesprek met de CJG coach voeren, zodat bij afronding van de TLV de coach betrokken is bij de schoolwisseling.

3. Een betrokken andere deskundige

Uiteraard zijn er soms meerdere deskundigen betrokken rondom een leerling. Aangezien een overstap naar het speciaal (basis) onderwijs een grote invloed heeft op een leerling is het belangrijk dat iedereen op de hoogte is. Ook deze begeleiders, mits ze voldoen aan de functies kinder-jeugdpsycholoog, pedagoog, kinderpsychiater, arts of maatschappelijk werker kunnen als tweede deskundige optreden. Een tweede deskundige is niet in dienst van de verwijzende of nieuwe school, om de onafhankelijkheid te waarborgen.

De triade

De triade kan samen vaststellen welke extra deskundige er bij het traject betrokken wordt. De oplossing kan gevonden worden in ondersteuning op de basisschool of door plaatsing op het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs. In het eerste geval ondersteunt het SO of het SBO de basisschool en de ouders met hun vragen over de extra ondersteuning op de basisschool. Het SO en SBO leveren zo een bijdrage aan het vormgeven en realiseren van een passend onderwijsaanbod op de basisscholen. De SO en SBO scholen vormen het 'gereedschap' waarvan leerlingen, ouders en leerkrachten gebruik kunnen maken bij het oplossen van problemen.

Bij een schoolwisseling naar speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs moet het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring afgeven. De beschikbaarheid en toegankelijkheid wordt vanuit bovenbeschreven vertrouwen in de triade zo optimaal mogelijk georganiseerd. Het SO en SBO zorgt dat zij daarin vertegenwoordigd zijn door een orthopedagoog/psycholoog en de triade kiest gezamenlijk een tweede deskundige. De schoolarts en de CJG-coach zijn partners dicht bij de school die ingezet kunnen worden. Uiteraard zullen professionals alleen tekenen voor een toelaatbaarheidsverklaring wanneer ze ook daadwerkelijk betrokken zijn bij een leerling.

De procedure van plaatsing kent vijf fases, waarin het SBO en het SO de ouders en de basisschool ondersteunen in fase III tot en met V.

	Fase	Actie
1	Signaleringsfase	leerkracht signaleert handelingsverlegenheid met een leerling
2	Indicatiefase	ouders en school leggen in een gezamenlijk overleg de onderwijsbehoefte van de leerling vast en kiezen een gewenste school. Ze kijken gezamenlijk wie de tweede deskundige in het traject wordt
3	Afstemmingsfase	de ouders, de basisschool en het S(B)O gaan in overleg over het opstellen van een overeenkomst rondom plaatsing, zij vragen een toelaatbaarheidsverklaring aan.
4	Plaatsingsfase	de leerling volgt het onderwijs op het speciaal (basis) onderwijs
5	Terugplaatsingsfase	de leerling vervolgt het onderwijs op de basisschool via begeleiding van het S(B)O

Aan de ondersteuning vanuit het SO en het SBO zijn enkele voorwaarden verbonden:

- afspraak bij de start of er sprake is van een terugplaatsingsfase.
- intensiteit van contact tussen de betrokkenen tot de terugplaatsingsfase is schriftelijk en op initiatief van de basisschool.
- wanneer een ieder besluit tot terugplaatsing, komen alle partijen verplicht bij elkaar (minimaal 3 maanden van te voren). De fase start met een overleg tussen de scholen en de ouders over het te lopen traject.

Het samenwerkingsverband geeft in het geval van een gezamenlijke oplossing altijd een TLV af. Het samenwerkingsverband controleert alleen of de oplossing door alle partijen wordt gedragen.

Aangezien alle betrokken partijen in het plan een rol spelen, kan veel sneller dan in het systeem voor passend onderwijs tot uitvoering worden over gegaan. In de afspraken is bij de start direct het moment van terugplaatsing vastgelegd. Bij een tijdelijke plaatsing kunnen de scholen in korte lijnen afspraken met elkaar maken en die informatie uitwisselen die voor de inzet van de extra ondersteuning nodig is. Uiteraard zijn de betrokkenen ook vrij om de periode zo te kiezen dat er geen sprake is van terugkeer. Contact tussen de basisschool en het speciaal (basis) onderwijs is dan niet noodzakelijk.

Er zijn door het samenwerkingsverband vier formulieren ontwikkeld voor verschillende situaties waarin de toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd.

Toelaatbaarheidsverklaring A: van PO naar S(B)O

De leerling zit op een reguliere basisschool en wil een passend onderwijsaanbod op het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs. Bijvoorbeeld van een basisschool naar een SBO-school.

Toelaatbaarheidsverklaring B: S(B)O naar S(B)O

De leerling wil van de ene vorm van speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs naar een andere vorm van speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs. Bijvoorbeeld van een cluster 2 school naar een SBO-school.

Toelaatbaarheidsverklaring C: uit een andere regio

Het kan voorkomen dat een leerling uit een andere regio in Zuid-Kennemerland komt wonen. De leerling die in een ander samenwerkingsverband extra ondersteuning heeft gekregen, zal dit in onze regio ook nodig hebben. Het samenwerkingsverband zal een toelaatbaarheidsverklaring uit een andere regio altijd overnemen. Wanneer er sprake is van een andere vorm van ondersteuning, zal het samenwerkingsverband in overleg met ouders en school kijken welke ondersteuningsmogelijkheden uit ons samenwerkingsverband het beste aansluiten. Ouders, school en samenwerkingsverband zoeken gezamenlijk naar de best haalbare oplossing.

De leerling kan met een toelaatbaarheidsverklaring direct instromen in het speciaal (basis) onderwijs of met extra middelen naar een basisschool gaan. Deze TLV komt, indien het een basisschool betreft, bovenop het ondersteuningsbudget.

Toelaatbaarheidsverklaring D: vanuit de voorschoolse jeugdhulpverlening

De leerling heeft nog niet eerder op school gezeten. Vanuit een zorginstelling is al duidelijk dat extra ondersteuning nodig is. De leerling kan met een toelaatbaarheidsverklaring direct instromen in het speciaal (basis) onderwijs of met extra middelen naar een basisschool gaan. Deze TLV wordt afgegeven voor de gehele basisschoolperiode. In het eerste geval start de leerling op het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs. De leerling kan daarna altijd doorstromen naar een reguliere basisschool. Extra middelen vanuit een TLV I,II of III verhuizen in dit geval met de leerling mee. In het tweede geval gaat de leerling direct naar een basisschool. In het geval van een TLV I,II of III ontvangt de school bovenop het ondersteuningsbudget extra middelen voor de leerling. De leerling kan met de TLV altijd tussentijds naar het speciaal (basis) onderwijs gaan.

Bovenstaande geldt ook voor leerlingen die pas één jaar gestart zijn in het onderwijs en waarvan op school blijkt dat extra ondersteuning nodig is. Het blijft de jeugdhulpinstelling die de TLV bij het samenwerkingsverband aanvraagt.

Het samenwerkingsverband heeft afspraken gemaakt met instanties die in een vroeg stadium de ouders en het kind, waarvan bekend is dat het ook op school extra ondersteuning nodig heeft, begeleiden. Het betreft de JGZ Kennemerland, Kenter –Antoniusschool (MKD), Hartekampgroep, Heliomare, Ons Tweede Thuis, Kleine maatjes, Triversum, Integrale Vroeghulp, NSDSK (peuterspeelzaal voor kinderen met spraak/ taalproblematiek), LWOE (epilepsie). De hulpverlenende instantie zoekt samen met ouders een school naar keuze en kan vervolgens een TLV aanvragen bij het samenwerkingsverband. Ook hier is het uitgangspunt dat passende oplossingen het beste bedacht kunnen worden door de triade van ouders, zorginstelling en school. Het samenwerkingsverband wil een bureaucratische indicatiestelling voorkomen. De betreffende leerlingen zijn al bekend bij de zorgverleners. Het oordeel van de triade wordt serieus genomen en is voor de aanvraag van een TLV voldoende. Een aanvraag vanuit deze instellingen kan ook nog aangevraagd worden als een leerling eenmaal is gestart op de basisschool. Mocht er bij de kleuters al blijken dat er een intensieve hulpvraag rondom een leerling is, dan kunnen deze betrokken instellingen alsnog een TLV voor de basisschool aanvragen.

Het samenwerkingsverband monitort het aantal leerlingen met een 'voorschoolse' TLV. Mocht de leerling niet tijdig genoeg gesignaleerd zijn, maar is er wel sprake van grote zorg dan kan ook een TLV aangevraagd worden door de zorginstellingen wanneer de leerling al op school is gestart.

Bestuurscommissie

Het samenwerkingsverband heeft een bestuurscommissie samengesteld om bijzondere casussen te bespreken. Dit gaat over leerlingen die gedurende de schoolperiode zodanige (medische) zorg nodig hebben, dat zij afhankelijk zijn van het speciaal onderwijs of extra ondersteuning op de basisschool. Het bestuur van de betreffende leerling meldt een leerling aan bij de bestuurscommissie. De bestuurscommissie is gemandateerd om uitzonderingen te maken. De bestuurscommissie bestaat uit drie leden, waarvan er altijd twee leden, niet zijnde het bestuur met de zorgplicht voor de betreffende casus het besluit nemen. De directeur van het samenwerkingsverband brengt vooraf advies uit. Dit besluit wordt enkel genomen als beide bestuursleden dit kunnen ondersteunen.

Symbiose

De wettelijke regeling van symbiose maakt het voor leerlingen op het speciaal onderwijs mogelijk om een deel van het onderwijs op een reguliere school of een school voor speciaal basisonderwijs te volgen. Regulier en speciaal onderwijs maken onderling afspraken over het programma en de bekostiging en leggen dit vast in een symbioseovereenkomst. Er zijn geen voorwaarden voor de minimale lengte en het minimale aantal uren. Deze flexibilisering maakt het voor scholen gemakkelijk om een onderwijsarrangement te bieden dat past bij de mogelijkheden van de leerling. De gemaakte afspraken worden opgenomen in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

Variawet

Vanaf 1 augustus 2018 is maatwerk in onderwijstijd mogelijk voor leerlingen die door psychische of medische beperkingen tijdelijk en/of gedeeltelijk niet naar school kunnen. Deze leerlingen kunnen dan een aangepast onderwijsprogramma krijgen dat afwijkt van het minimum aantal uren onderwijstijd. Hiervoor is wel instemming nodig van de Onderwijsinspectie. Het bevoegd gezag vraagt de instemming aan via het Internet Schooldossier en verklaart daarbij dat een actueel ontwikkelingsperspectief is toegevoegd aan het leerlingdossier. Hierin wordt beschreven welke ondersteuning de leerling wordt geboden en hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijstijd op school.

6.1.4. Afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs

Het samenwerkingsverband passend onderwijs PO en VO in onze regio werken samen om ervoor te zorgen dat leerlingen een goede overstap maken van hun basisschool naar hun middelbare school.

Passend onderwijs in het voortgezet onderwijs

Alle VO-scholen van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs hebben een goed functionerende ondersteuningsstructuur. De ondersteuningsstructuur bestaat uit het tijdig signaleren, preventief handelen, handelingsbekwame docenten, ondersteuning van professionals, inzet van speciale pedagogische en didactische programma's en een interne trajectvoorziening. Dit heeft geleid tot een dekkend netwerk inricht in de regio. Het samenwerkingsverband werkt

permanent aan verbetering van dit dekkend aanbod. In sommige gevallen is individueel maatwerk noodzakelijk en mogelijk. De directeuren van beide samenwerkingsverbanden voeren hierover overleg.

De VO-scholen hebben in het schoolondersteuningsprofiel beschreven wat het ondersteuningsaanbod van hun school is. Iedere school publiceert dit op de website. Binnen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs is ervoor gekozen dat de VO-scholen zich breed profileren. Alle VO-scholen hebben een trajectvoorziening voor specifieke leerlingen of een geïntegreerde ondersteuningsstructuur voor alle leerlingen.

Toelatingsprocedure PO-VO

De werkgroep PO-VO van het RBO heeft een toelatingsprocedure ontwikkeld voor de overgang van groep 8 naar de brugklas. De toelatingsprocedure wil het proces van de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs van elke leerling zo goed mogelijk laten verlopen. Het basisschooladvies, de schoolkeuze, de aanmelding en de inschrijving van een leerling op een school voor voortgezet onderwijs staan hierbij centraal. De informatie over de toelatingsprocedure staat voor scholen nauwkeurig omschreven in 'de Overstap', ouders van leerlingen in groep 8 ontvangen het 'Brugboek' en kunnen informatie vinden op de website www.brugweb.nl.

De leerlingen melden zich met het basisschooladvies bij een VO-school aan voordat de eindtoets gemaakt is. De VO school beoordeelt het basisschooladvies in relatie tot de aanvullende onderwijskundige informatie uit het leerlingvolgsysteem (LVS) en besluit op grond hiervan of de leerling wel of niet toelaatbaar is. Is er sprake van discrepantie tussen het basisschooladvies en de onderbouwing dan volgt altijd overleg tussen VO en PO. Het resultaat van de eindtoets is een tweede gegeven, naast het schooladvies. Wanneer een leerling de eindtoets beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies heroverwegen, wat kan leiden tot een nieuw schooladvies. Dit gebeurt in nauw overleg met betreffende ouders en leerling.

Bovenstaande staat los van de aanvraag voor lwoo- of PrO-beschikkingen, waarvoor wel aanvullende informatie nodig is. De basisschool levert een volledige uitdraai van het Cito-LVS of de uitslag van het Drempelonderzoek, waaruit de DLE's en de relatieve leerachterstanden blijken; voor mogelijke PrO-leerlingen ook het IQ. Hierbij moet vermeld worden welke toetsen gebruikt zijn, met de datum van afname. Deze gegevens zijn noodzakelijk bij de aanvraag van een lwoo-aanwijzing of een toelaatbaarheidsverklaring voor het PrO.

Bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is het basisschooladvies leidend. Het basisschooladvies moet onderbouwd worden met:

1. het advies (het eerste gegeven)
2. een onderbouwing van het schooladvies vanuit het Cito-LVS op de vakken rekenen (vanaf eind groep 6 t/m midden groep 8) en begrijpend lezen (vanaf midden/eind groep 6 t/m midden groep 8)
3. aanvullende onderwijskundige informatie

De Eigen Wijzer

Er is een overdrachtsformulier ontwikkeld voor alle leerlingen van groep 7 en groep 8. Dit formulier wordt de Eigen Wijzer genoemd. De leerlingen van groep 7 vullen dit formulier in voor een goede overdracht naar groep 8. De leerlingen van groep 8 doen dit bij hun overstap naar het voortgezet onderwijs. De vormgeving van beide documenten lijkt sterk op elkaar, voor groep 8 is vooral gekozen voor terminologie zoals gebruikt wordt in het voortgezet onderwijs. Bij de Eigen Wijzers is een handleiding en een curriculum ontwikkeld voor leerkrachten van de basisschool en een informatiefolder voor ouders. Vanaf schooljaar 2018-2019 is de Eigen Wijzer een verplicht onderdeel van de reguliere overdrachtsdocumenten.

Warme overdracht

Iedere overgang in het onderwijs is een grote stap en een belangrijke mijlpaal in het leven van leerlingen. De onderwijsorganisaties hebben weliswaar veel overeenkomsten maar de culturen verschillen van elkaar en de leeromgeving is wezenlijk anders. Met name voor de meer kwetsbare leerlingen brengt de overstap risico's met zich mee. Daar komt bij dat de overstap samenvalt met een andere fase van ontwikkeling waar leerlingen in terechtkomen.

De warme overdracht van alle leerlingen vanuit het PO naar het VO wordt op drie momenten centraal georganiseerd en bestaat uit een gesprek tussen de leerkracht of IB'er van de basisschool en de zorgcoördinator of brugklascoördinator van de VO-school. Leerlingen die een specifieke aanpak nodig hebben zijn extra gebaat bij een warme overdracht. Het gaat om de volgende situaties:

- *Leerlingen met extra onderwijsbehoeften*
Leerlingen die in het basisonderwijs extra ondersteuning kregen of dat nodig hebben in het voortgezet onderwijs, worden bij het voortgezet onderwijs aangemeld via een warme overdracht. Dit wordt aangegeven op het formulier 'Basisschooladvies t.b.v. het VO'. Alle VO-scholen hebben inmiddels een breed ondersteuningsaanbod. Hierdoor kunnen leerlingen in principe bij alle VO-scholen terecht. Als een warme overdracht niet volstaat om de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte te beschrijven, wordt een MDO georganiseerd (zie § 3.4.6).
- *Leerlingen met leerwegondersteuning*
Leerlingen die aangewezen zijn op lwoo in het vo worden direct aangemeld bij een VO-school met leerwegondersteuning volgens de bestaande toelatingsregeling van het RBO. Zij kunnen, evenals PrO-leerlingen, eerder aangemeld worden, vanaf 1 januari.
- *Leerlingen voor Praktijkonderwijs*
Voor PrO-leerlingen moet een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd worden. Voor deze leerlingen wordt een MDO-T met de PrO-school gehouden.

MDO-O en MDO-T

Er zijn ook leerlingen voor wie de overstap minder vanzelfsprekend verloopt. Bij deze leerlingen is een warme en handelingsgerichte overdracht cruciaal. Op didactisch niveau kunnen soms algemene afspraken volstaan, maar bij leerlingen met intensieve ondersteuningsbehoeften is het van belang dat er zorgvuldig wordt gekeken naar de verschillende mogelijkheden en dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over de toeleiding en overdracht. De kans op een doorlopende en succesvolle schoolloopbaan wordt op deze manier vergroot en de kans op uitval verkleint.

Het komt voor dat een leerling een specifieke onderwijsbehoefte heeft, die van de VO-school een intensief ondersteuningsaanbod vraagt dat het basisondersteuningsaanbod overstijgt. De ondersteuningsbehoefte kan ook betekenen dat de leerling is aangewezen op een vorm van speciaal onderwijs. Of dit daadwerkelijk zo is, wordt in eerste instantie overeengekomen tussen ouders en de basisschool. De basisschool initieert vervolgens een MDO met de betreffende VO-school. Een MDO is een multidisciplinair overleg waarbij ten minste de ouders/verzorgers, de basisschool en de VO-school aanwezig zijn en bij voorkeur ook de leerling zelf. Voor de overstap naar een reguliere school is dat een overdrachts-MDO (MDO-O) en voor een PrO-school of vso-school is dat een toelatings-MDO (MDO-T).

- *MDO-O: Leerlingen met intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften of leerlingen die aangewezen zijn op het aanbod van één specifieke reguliere school*

De basisschool initieert dan een MDO-O met ouders, basisschool, VO-school en eventueel andere betrokkenen. De basisschool brengt eerst de onderwijsbehoeftes van een leerling in kaart en bespreekt deze met ouders. Na dit overleg besluiten ze eventueel om een MDO-O te initiëren met de VO-school waarvoor ouders hebben gekozen. De VO-school krijgt de onderwijsbehoeftes van te voren op papier, zodat ook zij zich goed kunnen voorbereiden. Het doel van het MDO is om verdiepende vragen te stellen en elkaars redenering te horen. Deze MDO-O gesprekken vinden plaats tussen 1 november en 1 februari. Leerlingen die vroegtijdig middels deze overdracht worden aangemeld vallen buiten de reguliere aanmelding en daarmee buiten de loting.

Voor leerlingen die naar een 'zorgschool' gaan (dit is een vmbo-school met een geïntegreerde ondersteuningsstructuur) wordt altijd een MDO-O gehouden. Bovendien moet de basisschool al in groep 7 starten met het opstellen en uitvoeren van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

- *MDO-T: Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring nodig hebben (voor het VSO/PRO)*
Voor leerlingen uit het basisonderwijs (ook voor leerlingen die in het basisonderwijs al een TLV hebben), die aangewezen zijn op het ondersteuningsaanbod van het VSO of het PrO dient een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband VO. Dit geldt ook voor leerlingen die aangewezen zijn op een specifiek onderwijsarrangement. Er vindt met het VO een MDO-T overleg plaats.

De samenwerkingsverbanden monitoren de overgang van bovenstaande leerlingen. Daarbij staan de volgende drie vragen centraal:

- zijn de leerlingen met extra ondersteuning goed overgedragen?
- hadden alle leerlingen volgens de VO-scholen ook daadwerkelijk extra ondersteuning nodig?
- waren er leerlingen zonder overdracht/extra ondersteuning waarbij dit wel had moeten?

6.2. Projecten

6.2.1. Project Aanmelding – Intake

Meerdere scholen geven aan dat de informatie die zij over leerlingen hebben bij de aanmelding op school niet altijd voldoende blijkt. Soms kunnen scholen dan niet vanaf de start inspelen op hun onderwijsbehoeften, wat later voor problemen zorgt. Er lijken daarnaast verschillen te zijn in de aanmeldings-, intake- en wenprocedure op scholen. Hoewel scholen vrij zijn in hoe zij dit organiseren, kunnen scholen hierin van elkaar leren.

In schooljaar 19-20 gaan wij kijken op welke manier het samenwerkingsverband hierin kan ondersteunen en waaraan scholen behoeften hebben.

7. Ouders in positie

De ondersteuning van ouders realiseren zodat zij een gelijkwaardige stem hebben

De betrokkenheid van ouders lukt alleen wanneer ouders ook deelnemen aan de totstandkoming van de beslissing over welk onderwijs passend is voor hun kind. Het samenwerkingsverband moet ouders leren zien als gelijkwaardige partners die een stem hebben in het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende kennis over onderwijs en speelt een bemiddelende rol bij meningsverschillen en conflicten. Hiervoor zijn de volgende bouwstenen ingericht:

- onderwijsloket samenwerkingsverband
- scholing op het gebied van communicatie tussen ouders en school
- geschillen

7.1. Onderwijsloket samenwerkingsverband

Het onderwijsloket is een specifieke voorziening voor ouders. In het kader van de leerlinggebonden financiering en de verwijzingstrajecten naar het speciaal onderwijs vinden de schoolbesturen het voor ouders belangrijk om onafhankelijk informatie te kunnen krijgen. Het onderwijsloket geeft ouders deze onafhankelijke voorlichting. Ouders worden geïnformeerd over de mogelijkheden van begeleiding op de basisschool en over de route naar het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs. Het onderwijsloket onderhoudt contact met scholen en andere instellingen die specifieke zorg of deskundigheid bieden. Juist ouders die te maken krijgen met een schoolwisseling hebben behoefte aan een goed overzicht en onafhankelijk advies. Een schoolwisseling is voor ouders een ingrijpende gebeurtenis, waarbij het bijna onmogelijk is de consequenties goed te overzien. Alleen ouders die goed geïnformeerd zijn en vertrouwen hebben in de informatie zijn in staat om samen met de school op zoek te gaan naar een passende oplossing.

Het samenwerkingsverband organiseert het onderwijsloket. Bij het onderwijsloket werken twee consulenten met kennis van het dekkende netwerk, zorgpartners en relevante afspraken. Zij zijn beiden geschoold in het bieden van mediation.

7.2. Scholing op gebied van communicatie tussen ouders en school

Vanuit het onderwijsloket wordt scholing aangeboden, die de communicatie tussen ouders en school preventief versterkt.

Ouderavond

Voor scholen die met ouders samen aan de slag willen over oudercommunicatie is er het aanbod van een ouderavond. Deze wordt verzorgd door een trainingsbureau. De thema-avond gaat uit van de aanwezigheid van zowel ouders als teamleden en is interactief. In het programma worden beide gezichtspunten belicht: zowel het ouderperspectief als het perspectief van leerkrachten. Aanwezigen worden direct bij het thema betrokken en gevraagd om een actieve bijdrage. Er wordt gewerkt met het 'regiemodel'. Doel van de avond is het vergroten van wederzijds begrip en het vergroten van

inzicht in communicatieve vaardigheden: hoe ga je op constructieve en doelgerichte wijze met elkaar in gesprek?

Trainingen en lezingen voor ouders en leerkrachten

Het samenwerkingsverband organiseert zelf of in samenwerking met externen trainingen en lezingen over communicatie voor ouders, leerkrachten, IB-ers en directeuren. Begrippen die daar centraal staan zijn gelijkwaardigheid, het belang van keuzemogelijkheden, perspectief van de ander, 'ontschuldigen' en het werken aan oplossingen in wederzijds belang.

Trainingen voor directie en intern begeleiders

Samenwerken onder spanning

In de afgelopen jaren is er voor schooldirecties een intensieve training 'samenwerking onder spanning' georganiseerd, gebaseerd op het boek 'De trein van boos naar middel'. De training wordt gegeven door bureau Pro Ago en gaat uit van de methode 'Oplossingsgericht Werken (OW)'. Met deze methode wordt de deelnemer geholpen om creatief te denken over manieren om een probleem op te lossen of te verkleinen, zonder veel tijd te besteden aan de analyse van een probleem. Deze methode is speciaal ontworpen om meervoudige problemen aan te pakken waarbij een 'oorzaak' niet direct duidelijk is en waarbij communicatie een grote rol speelt. Oplossingsgericht Werken is een 'systeem benadering': de methode is erop gericht om alle krachten die er zijn rond een meervoudig probleem dezelfde kant op te laten werken. In schooljaar 2019-2020 wordt er een opfrustraining georganiseerd voor deelnemers uit eerdere schooljaren.

Beschermjassen

In schooljaar 2019-2020 organiseert het samenwerkingsverband een basistraining 'Beschermjassen' voor directies en intern begeleiders. Het model Beschermjassen kan ingezet worden in alle contexten waar culturele sensitiviteit een belangrijke plek heeft. Beschermjassen helpt om ruimte te bieden aan diversiteit zowel op de werkvloer als in het contact tussen professionals en doelgroepen. Leren werken met Beschermjassen betekent dat de relatie centraal staat, dat het persoonlijke en het professionele bij elkaar komen en dat je kunt wisselen tussen jouw perspectief en dat van de 'vreemde ander'. In de basistraining komen de principes van beschermjassen terug, zoals de kracht van families, de impact van migratie en de interculturele competenties. Ook worden een aantal instrumenten aangereikt om er mee te werken in de dagelijkse praktijk.

7.3. Geschillen over passend onderwijs

Mediation, intern en extern

Het samenwerkingsverband kan mediation inzetten wanneer er een verschil van mening ontstaat over de te kiezen oplossing. Dit wordt opgezet in samenwerking met het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Haarlemmermeer. Het is mogelijk om een erkende mediator uit het eigen samenwerkingsverband bij een geschil te vragen, maar ook een onafhankelijke partij uit een ander samenwerkingsverband. Een derde mogelijkheid voor ouders en school is om gebruik te maken van de landelijke onderwijsconsulenten, die ook bemiddeling tussen ouders en school verzorgen.

Het gaat bij mediation niet om ‘gelijk krijgen’ en ‘winnen’. De mediator spant zich in om ieders belang zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen. De mediator doet geen uitspraak over het geschil of conflict, maar begeleidt de betrokkenen in hun overleg en onderhandelingen.

Schematisch voor ouders:

Uw kind is nog niet op een school ingeschreven. U kiest een school. U meldt uw kind aan.		
↓		
Uw kind wordt aangenomen op de school.		
Uw kind is leerling op de basisschool		
→		
Heeft uw kind extra begeleiding nodig op de eigen school en bent u het eens met de school over de extra begeleiding?	Nee →	De school (of het bestuur) biedt een andere, passende onderwijsplaats aan (zorgplicht). U kunt onafhankelijke informatie ontvangen bij het onderwijsloket voor ouders.
→		
Heeft uw kind extra begeleiding nodig op een andere school? Zijn de beide scholen en u het eens over de schoolwisseling?	Nee →	U kunt in gesprek met de directeur of het bestuur van de school. U kunt onafhankelijke informatie ontvangen bij het onderwijsloket voor ouders. Het SAMENWERKINGSVERBAND biedt gespreksbemiddeling aan wat indien gewenst een mediationtraject kan worden.

Als ouders en school er toch niet samen uitkomen

Ouders kunnen altijd een klacht indienen bij het bestuur van de school. Wanneer de klacht een onderwerp van het samenwerkingsverband betreft, kunnen ouders en/of school het geschil ook voorleggen aan de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. De commissie hoort partijen, toetst of het besluit en/of de handeling in redelijkheid en na afweging van de betrokken belangen genomen en/of uitgevoerd kon worden en doet een voor alle partijen bindende uitspraak. Daarnaast bestaat er altijd de mogelijkheid om het geschil voor te leggen aan de rechter of de commissie gelijke behandeling.

8. Verdeling van de ondersteuningsmiddelen

De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken

8.1. Bouwstenen

De manier waarop wij de middelen voor passend onderwijs besteden past bij onze visie. Er is gekozen voor een financieringssysteem waarbij scholen veel ruimte hebben om hun rol in passend onderwijs vorm te kunnen geven. De volgende bouwstenen zijn hierop van toepassing:

- het ondersteuningsbudget
- TOP initiatief
- inkopen van een plek in het SBO of SO
- richtlijnen bao-bao verwijzing
- regeling reeds toegekende rugzakken
- betaling en groeiregeling speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs
- verevening

8.1.1. Het ondersteuningsbudget

Het samenwerkingsverband krijgt geleidelijk de beschikking over alle middelen voor de lichte ondersteuning en middelen voor zware ondersteuning. Het aantal leerlingen bepaalt de hoogte van het ondersteuningsbedrag (lump sum financiering) van het samenwerkingsverband. De lichte ondersteuning wordt bepaald door het aantal leerlingen op het regulier onderwijs en bedraagt €174,81,- per leerling in 2018-2019. De zware ondersteuning wordt bepaald door het aantal leerlingen op het regulier en het speciaal basisonderwijs en bedraagt €360,42,- per leerling in 2018-2019. Het bedrag staat los van de ondersteuningsbehoeften van individuele leerlingen en is voor ieder samenwerkingsverband gelijk. Dit betekent dat er bij minder verwijzingen naar het SO en SBO direct meer geld beschikbaar is voor de reguliere basisscholen en andersom.

De financieringssysteem is een waterbedconstructie, waarbij de verdeling van middelen verandert, maar de hoeveelheid middelen enkel is gebaseerd op het leerlingaantal. Er moet wel rekening gehouden worden met het feit dat het samenwerkingsverband op niet alle leerling stromen invloed kan uitoefenen. Denk aan de leerlingen die in het speciaal onderwijs worden geplaatst via een zorgindicatie of bijvoorbeeld de populatie leerlingen met een ernstige meervoudige beperking.

Passend indiceren (model van de CED-Groep)

Passend Indiceren is een verdeelmodel voor ondersteuningsmiddelen voor samenwerkingsverbanden. Het Passend Indiceren ondersteunt de inhoudelijke wens van ons samenwerkingsverband om scholen te stimuleren leerlingen thuisnabij een passend onderwijsaanbod te doen. Passend Indiceren gaat er vanuit dat het totale beschikbare ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband verdeeld wordt over de basisscholen. De basisscholen krijgen daarmee zeggenschap over alle ondersteuningsmiddelen. Parallel aan het landelijk beleid krijgt iedere basisschool een ondersteuningsbedrag per leerling. De basisschool moet vervolgens alle extra ondersteuning vanuit het eigen budget organiseren. De basisschool is vrij in de besteding van haar budget en legt na ieder schooljaar verantwoording af aan het

samenwerkingsverband volgens het principe 'pas toe en leg uit'. De school kan de extra ondersteuning binnen de school zelf mogelijk maken of ondersteuning inkopen. De extra ondersteuningskosten van een onderwijsplaats in het SO of het SBO koopt de basisschool ook in vanuit het eigen ondersteuningsbudget.

Het legt de prikkel voor het creëren van een breder onderwijsaanbod bij de school zelf. De basisschool die passend onderwijs kan creëren voor al hun leerlingen hoeft minder externe ondersteuning in te kopen. Het inkopen van de extra ondersteuning maakt tevens alle kosten direct transparant voor de scholen. Omdat het geld vast ligt zullen verdere afspraken en procedures in het samenwerkingsverband uitsluitend over de inhoud van het onderwijs gaan. Verder is dit verdeelmodel geen open einde regeling middels een indicatiecommissie, waardoor de budgettaire beheersbaarheid op het niveau van het samenwerkingsverband grotendeels is geregeld. Het samenwerkingsverband hoeft op deze wijze weinig reserves op te bouwen en de middelen kunnen zoveel mogelijk op het niveau van de school ingezet worden. Passend Indiceren geeft veel ruimte om aan bovenstaande financieringssysteem een eigen invulling te geven. Het samenwerkingsverband heeft dit gedaan onder de noemer TOP-initiatief.

8.1.2. TOP-initiatief

TOP-initiatief staat voor transparant, opbrengstgericht en passend onderwijs. TOP-initiatief is een eigen uitwerking van Passend Indiceren. In TOP-initiatief worden niet alle middelen direct doorbetaald aan de reguliere basisscholen. In het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over welke middelen bij de start van passend onderwijs op samenwerkingsverbandniveau worden betaald. Het deel dat overblijft gaat wel volgens het model van Passend Indiceren naar de basisscholen. Onderstaande geldt voor alle scholen voor primair onderwijs uit de regio Zuid-Kennemerland (behoudens scholen cluster 1 en 2 en leerlingen met een indicatie cluster 1 en 2).

Inkopen van een plek in het SBO en SO

Scholen moeten een plek in het SO en SBO inkopen vanuit het eigen budget voor verwijzingen na 1-10-2012. De scholen krijgen ieder schooljaar een ondersteuningsbudget om dit te realiseren. Het resterende ondersteuningsbudget van de school hangt af van het aantal onderwijsplekken dat zij extern moet inkopen.

Als de ingekochte ondersteuning op een andere school onvoldoende blijkt te zijn en er intensievere ondersteuning nodig is, bijvoorbeeld van het SBO naar het SO, zal de basisschool ook de intensievere vorm van ondersteuning moeten betalen. Zij zal een groter deel van het ondersteuningsbudget moeten besteden voor de passende hulp aan de leerling. Dit gebeurt als een leerling onvoldoende steun krijgt op het SBO en een SO voorziening nodig heeft. De basisschool heeft geen invloed op deze beslissing, omdat zij de verantwoordelijkheid voor de leerling aan de nieuwe triade heeft gegeven.

Toelaatbaarheidsverklaringen betaald door het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband geeft een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af voor leerlingen van wie al bekend is dat ze voor de plaatsing op de basisschool een permanent beroep zullen doen op het ondersteuningsbudget van de school. Dit zullen voornamelijk jonge leerlingen zijn, maar het kan ook een zij-instromer betreffen uit een ander samenwerkingsverband of uit het buitenland. Zij hebben al

een dossier voor de plaatsing op de basisschool. De ouders mogen kiezen of zij direct naar het SO of SBO willen gaan met de TLV of op zoek gaan naar een reguliere basisschool. De basisschool krijgt het TLV bedrag van het samenwerkingsverband bovenop het nieuwe ondersteuningsbudget zolang de leerling op de basisschool blijft. In onderstaande tabel zijn de bijhorende bedragen van de verschillende TLV's aangegeven.

Dit geldt ook voor leerlingen die direct zijn gestart in het onderwijs met een jeugdhulp indicatie op een onderwijs-behandelsetting zoals de Antoniuschool. Wanneer deze leerlingen doorstromen, krijgen ze een toelaatbaarheidsverklaring mee vanuit het samenwerkingsverband.

Daarnaast maakt het samenwerkingsverband ook uitzonderingen voor leerlingen die via een Blijf van mijn Lijf huis in de regio op school zijn gestart, leerlingen vanuit de Internationale Taalklas en heeft het samenwerkingsverband een bestuurscommissie samengesteld om bijzondere casussen te bespreken.

Er is besloten dat de Internationale Taalklas geen aanvullende ondersteuningsmiddelen ontvangt, maar ook geen verwijzingen vanuit een budget hoeft te betalen.

Bedragen verwijzingen binnen het TOP initiatief

	Aantal lln (1-10-2018)	Leeft < 8	Bedrag lln	Leeft ≥ 8	Bedrag lln	TOP- initiatief
Regulier onderwijs	21283					
SBO	419		€ 4.254			€ 5.000
SOcat. I	214	111	€ 10.661	103	€ 9.907	€ 10.300
SOcat. II	19	8	€ 15.661	11	€ 16.973	€ 16.300
SOcat. III	27	15	€ 23.693	12	€ 24.914	€ 24.300

*De bedragen zijn bepaald op basis van de landelijke categoriebedragen voor leerlingen <8 en ≥ 8. Voor SBO en het SO wordt met daadwerkelijke bedragen gerekend. Voor de basisscholen gelden de bedragen onder TOP-initiatief.

8.1.3. Bao-bao verwijzing

In het samenwerkingsverband vinden verplaatsingen plaats van de ene naar de andere basisschool binnen Zuid-Kennemerland. Het samenwerkingsverband heeft richtlijnen opgesteld over de handelswijze bij de overstap betrokken basisscholen. Deze verplaatsingen zijn over het algemeen geen enkel probleem, maar vragen extra aandacht waar het zorgleerlingen betreft. Dit was in het verleden ook een aandachtspunt, maar heeft door de invoering van TOP-initiatief ook een financiële kant gekregen. Het heeft geleid tot contracten tussen schooldirecteuren om afspraken te maken over eventuele kosten bij een verwijzing. In sommige gevallen leidt dit tot een nauwe samenwerking tussen basisscholen, maar het kan leiden tot een onwenselijk onderhandelen over voorwaardes, bedragen en termijnen.

Daar waar het niet gaat om een verhuizing en waarbij beide schooldirecteuren aangeven dat het een leerling betreft met extra onderwijsbehoefte, is de verwijzende school nog twee jaar financieel zorgplichtig bij een eventuele verwijzing naar het SO of het SBO. De nieuwe school is zelf

verantwoordelijk voor de inzet voor extra ondersteuning op school of extern onderzoek. De basisscholen geven een dergelijke schoolwisseling, in overleg met ouders, door aan het samenwerkingsverband.

8.1.4. Regeling reeds toegekende rugzakken

Toegekende rugzakken bestaan uit een schooldeel en een deel ambulante begeleiding. De ambulante begeleiding wordt bij de start van passend onderwijs voortgezet. Het samenwerkingsverband betaalt het schooldeel van alle rugzakken cluster 4 die zijn toegekend voor 1-10-2012. Een leerling met een herindicatie na deze datum had al een rugzak voor 1-10-2012 en behoudt deze tot en met het einde van de basisschool. Leerlingen die na 1-10-2012 voor het eerst een rugzak cluster 4 hebben gekregen, raken het schooldeel van deze rugzakgelden kwijt. De extra ondersteuning moet de school uit het eigen ondersteuningsbudget betalen.

Het aantal rugzakken in het samenwerkingsverband wordt minder doordat de leerlingen doorstromen naar het voortgezet onderwijs en het niet mogelijk is om nieuwe rugzakken aan te vragen. Het schooldeel van de rugzak dat daardoor overblijft, gaat direct naar het ondersteuningsbudget van de scholen. In schooljaar 20-21 worden de laatste rugzakmiddelen uitbetaald.

8.2. Projecten

Binnen deze doelstelling zijn er in deze beleidsperiode geen projecten onder leiding van het samenwerkingsverband. De ontwikkeling van het IKC Zuid Kennemerland en de gewenste populatiebesteding is een grote uitdaging die voor ons ligt. Dit maakt onderdeel uit van het plan van aanpak IKC Zuid Kennemerland, in opdracht van de stuurgroep IKC en ondersteund door een externe kwartiermaker, deels gefinancierd door het samenwerkingsverband. Onderdeel van dit plan van aanpak is de adviesgroep financiën met als opdracht te komen tot een ontwerp voor de financiering van het IKC Zuid Kennemerland. De directeur van het samenwerkingsverband neemt deel in deze adviesgroep en laat zich hierbij ondersteunen door de externe financieel adviseur van het samenwerkingsverband.

9. Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid Kennemerland

Een transparante en lerende organisatie zijn

9.1. Bouwstenen

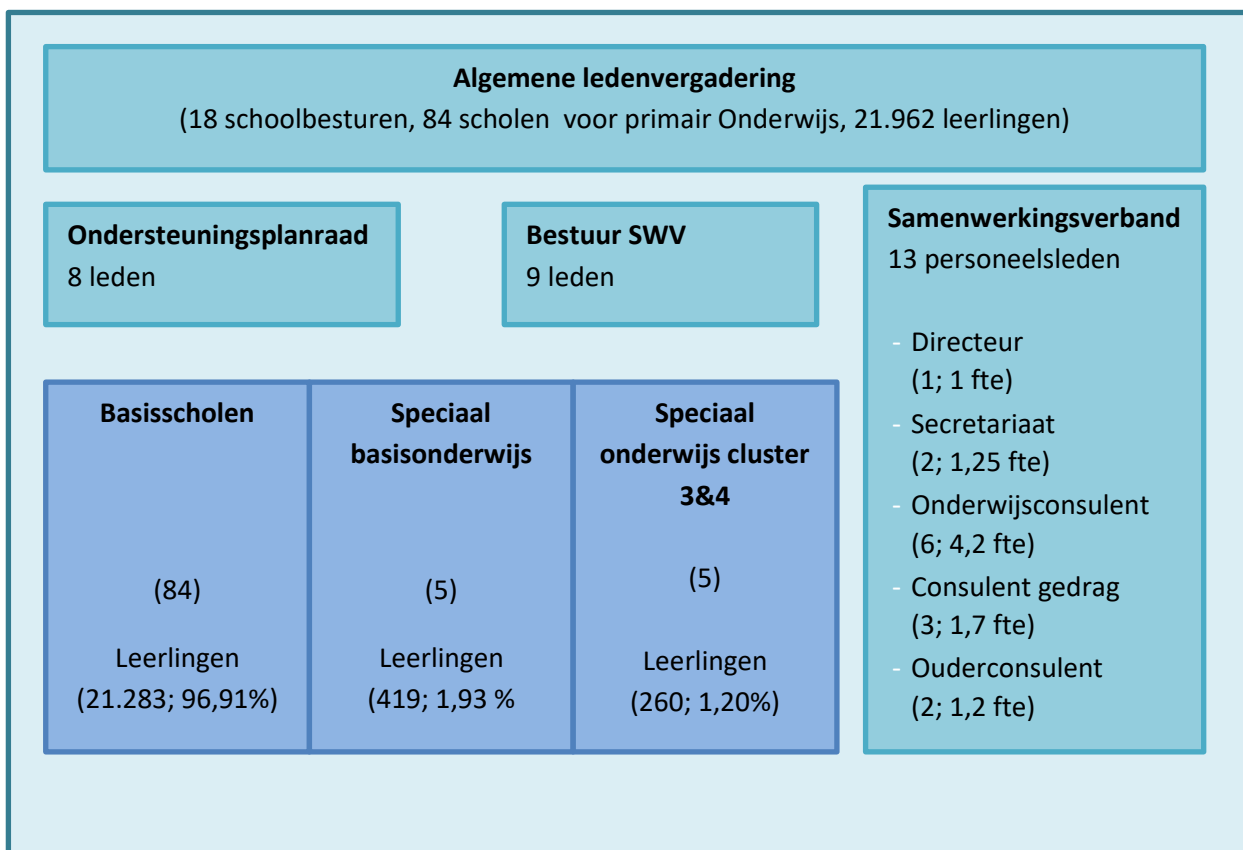
Voor het behalen van deze doelstellingen zijn de volgende bouwstenen ingericht:

- inrichting samenwerkingsverband
- werknemers samenwerkingsverband
- ondersteuningsplanraad
- adviesgroep
- informatieveiligheid en privacy
- externe communicatie
- organogram

9.1.1. Inrichting samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband met nummer 2704 omvat alle vestigingen van reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 in Zuid-Kennemerland (gemeente Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude (per 1-1-2019 gemeente Haarlemmermeer), Heemstede en Zandvoort). Indien het bevoegd gezag van een school voor speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 waarvan de vestiging of vestigingen zijn gelegen buiten het gebied van ons samenwerkingsverband wenst deel te nemen aan het samenwerkingsverband, wordt dit bevoegd gezag niet uitgesloten van deelname aan het samenwerkingsverband. In ons samenwerkingsverband zijn 18 schoolbesturen lid van de vereniging. Het betreft 21.962 schoolgaande leerlingen in de regio Zuid-Kennemerland (teldatum 01-10-2018).

Het samenwerkingsverband is een rechtspersoon waarin de samenwerking tussen deelnemende schoolbesturen wordt vastgelegd. Er zijn uiteenlopende keuzes te maken, variërend van een stichting, vereniging of coöperatie, waarbinnen gewerkt wordt met een bestuur/directie, een raad van beheer of een raad van toezicht model. Het samenwerkingsverband kiest voor de verenigingsvorm met een bestuur, directie en een algemene leden vergadering waarin het interne toezicht is geregeld. Alle afspraken zijn statutair vastgelegd.

*Teldatum 1-10-2018, Speciaal onderwijs cluster 3 en 4 met een vestiging in de regio Zuid-Kennemerland

De vereniging

Het samenwerkingsverband kiest voor een verenigingsmodel vanwege het grote aantal schoolbesturen dat is aangesloten. Vanwege de omvang is het niet werkbaar wanneer alle partijen in het bestuur plaatsnemen. In de vereniging zijn alle schoolbesturen aangesloten via het lidmaatschap van de vereniging. Alle besturen hebben op deze wijze via de algemene ledenvergadering invloed op de koers van het samenwerkingsverband.

De algemene ledenvergadering

De algemene vergadering heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de gang van zaken binnen de vereniging, een en ander met het oog op de belangen van de vereniging. De algemene vergadering kan het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren. De algemene ledenvergadering komt twee keer per jaar bijeen. In de algemene vergadering legt het bestuur ter goedkeuring voor:

- het ondersteuningsplan;
- het jaarverslag over de gang van zaken in de vereniging en over het gevoerde beleid alsmede de balans en de staat van baten en lasten, voorzien van een toelichting;
- de jaarlijkse begroting en de meerjarenbegroting.

Het bestuur

De bestuursleden komen voort uit de vereniging. Het bestuur bestaat uit negen leden met in achtneming van het volgende: ten minste één lid komt voort uit de groep van leden die een school voor speciaal onderwijs bestuurt en ten minste één lid komt voort uit de groep van leden die één of

twee scholen bestuurt.

Het bestuur benoemt een directeur die leiding geeft aan de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en die belast is met de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband en bevoegd is alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten. De meeste bestuursbevoegdheden worden gemandateerd of gedelegeerd aan de directeur van het samenwerkingsverband en zijn vastgelegd in een managementstatuut. Het bestuur keurt de begroting, het ondersteuningsplan, het jaarverslag, etc. goed en bewaakt de koers van het samenwerkingsverband (de doelen en de beoogde resultaten). Het bestuur komt naast de algemene ledenvergadering 6-8 keer per jaar bijeen op een bestuursvergadering.

Directeur van het samenwerkingsverband

De directeur geeft leiding aan het personeel dat is verbonden aan het samenwerkingsverband en is verantwoordelijk voor de uitvoering en bewaking van het ondersteuningsplan. In het managementstatuut is de vooraf bepaalde handelingsruimte vastgesteld waarbinnen de directeur zijn taken en bevoegdheden dient uit te oefenen.

9.1.2. Werknemers

Binnen het samenwerkingsverband werken vanaf schooljaar 18-19, naast de directeur, zes onderwijsconsulenten, drie consulenten gedrag, twee ouderconsulenten en een directiesecretaresse en een administratief medewerker (13 personeelsleden, totaal 9,35 fte). Het samenwerkingsverband heeft de plicht te voorzien in medezeggenschap van het personeel. De MR van het samenwerkingsverband bestaat uit drie leden, gekozen uit en door het personeel van het samenwerkingsverband. De belangrijkste opdracht van de MR is het uitvoeren van medezeggenschap op de voorbereiding en uitvoering van het beleid, met name waar het zaken betreft die directe of indirect betrekking hebben op medewerkers in dienst van het samenwerkingsverband. Er zijn statuten opgesteld en de vergaderingen van de MR zijn openbaar tenzij de MR anders bepaalt.

9.1.3. Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat uit personeelsleden en ouders van leerlingen van scholen die zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband. De leden van de ondersteuningsplanraad worden afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden en wel zo dat het aantal leden, gekozen uit het personeel onderscheidenlijk uit ouders, elk de helft van het aantal leden van de raad bedraagt. In ons samenwerkingsverband is gekozen voor een ondersteuningsplanraad van acht leden. De acht leden worden gekozen uit vier samengestelde groepen van besturen. De groepen zijn zo gekozen dat de besturen (< 1200 leerlingen) en het speciaal onderwijs uitdrukkelijk is vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad.

De OPR heeft instemmingsrecht op de vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan. In de wetgeving passend onderwijs staat dat het ondersteuningsplan ten minste één keer in de vier jaar opnieuw moet worden vastgesteld. Dit betekent niet dat de OPR maar één keer per vier jaar bij elkaar komt. De OPR Zuid-Kennemerland PO ziet zijn taak breder. De OPR wil vanuit zijn rol een bijdrage leveren aan de realisering van passend onderwijs in de regio Zuid-Kennemerland. Dat wil

zeggen dat de OPR erop toe ziet en, waar mogelijk, eraan bijdraagt dat het onderwijs passend is voor leerlingen, ouders en voor het personeel. Dit betekent dat de OPR 3 à 5 keer per jaar bijeenkomt om het vernieuwde ondersteuningsplan en de bijbehorende begroting, activiteitenplan, jaarverslag en thematisch gekozen onderwerpen te bespreken. De vergaderingen van de OPR zijn openbaar. Aanmelding voor een vergadering kan via het e-mailadres: opr@po-zk.nl

De OPR heeft een eigen beoordelingskader op basis waarvan vragen gesteld worden aan het samenwerkingsverband over passend onderwijs in de regio en zijn eigen rol evalueert. De OPR kan gebruikmaken van het initiatiefrecht, zoals omschreven in artikel 6 van de WMS. Dit betekent o.a. dat de OPR voorstellen kan doen aan het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband.

9.1.4. Adviesgroep

Naast de ondersteuningsplanraad maakt de directeur van het samenwerkingsverband gebruik van de adviesgroep. De adviesgroep bestaat uit minimaal zeven leden en is een pluriforme groep. De adviesgroep bestaat uit een intern begeleider, directeuren (bao en/of SBO), een beleidsmedewerker, een stafmedewerker onderwijs en een onderwijsconsulent van het samenwerkingsverband. De leden van de adviesgroep vertegenwoordigen gezamenlijk alle besturen uit het samenwerkingsverband. De directeur gebruikt de adviesgroep als klankbord bij belangrijke beslissingen.

9.1.5. Informatieveiligheid en privacy

Om het ondersteuningsplan te kunnen uitvoeren vindt er gegevensuitwisseling plaats. Gegevens over individuele leerlingen op het niveau van klassen en er worden meta analyses gemaakt. Het samenwerkingsverband heeft daarnaast medewerkers in dienst. Zowel ouders, leerlingen als medewerkers hebben recht op privacy en de beveiliging van de informatie die over hen wordt gedeeld. Dit past bij de visie die wij als samenwerkingsverband hebben op de rol van ouders, leerlingen en professionals.

De Wet Passend Onderwijs bepaalt dat het samenwerkingsverband bevoegd is om zonder toestemming van de betrokken leerling of diens wettelijke vertegenwoordiger persoonsgegevens te verwerken die nodig zijn voor het vervullen van de wettelijke taak van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband PO-ZK vat haar taak binnen de samenleving breder op dan haar wettelijke taak. Wij hebben de ambitie om scholen te faciliteren in brede zin, waardoor zij in staat zijn passend onderwijs vorm te geven. Ouders en leerlingen zijn voor ons belangrijke samenwerkingspartners, ten slotte gaat het om hun leven.

Voor alle persoonsgegevens die het samenwerkingsverband PO-ZK ontvangt van scholen of andere ketenpartners is in kaart gebracht welke type persoonsgegevens (bijzonder of algemeen) wij ontvangen, met welk doel en wat we met deze persoonsgegevens doen. Vervolgens is beoordeeld of er maatregelen moeten worden ingezet om de risico's voor informatieveiligheid en privacy tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Dit vormt de basis voor ons beleid omtrent informatieveiligheid en privacy. In maart 2018 is het beleidsdocument 'Informatieveiligheid en privacy in het samenwerkingsverband passend onderwijs PO Zuid Kennemerland' vastgesteld. De implementatie van dit beleid vraagt de komende jaren onze aandacht.

9.1.6. Externe communicatie

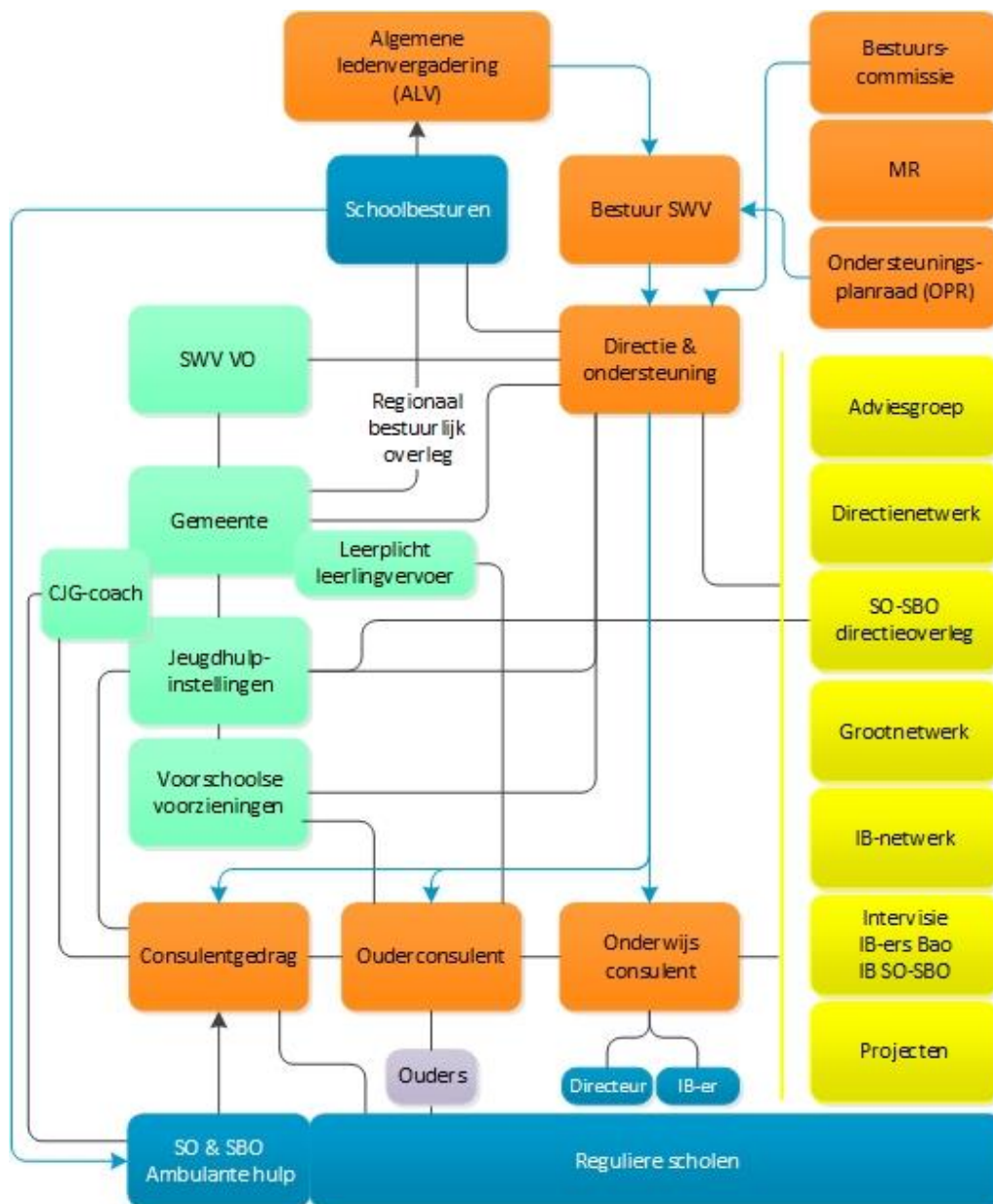
Het samenwerkingsverband gebruikt verschillende communicatiemiddelen om de manier waarop wij werken transparant te maken en ons aanbod voor scholen uit te dragen. Het ondersteuningsplan is vertaald in een Prezi presentatie, die op maat afgestemd kan worden op de doelgroep. We hebben hierbij gekozen voor beeldondersteuning om de hoeveelheid informatie behapbaar te maken. Daarnaast publiceren wij het ondersteuningsplan, evaluaties en jaarrekening op onze website. Op onze website is actuele informatie, kennis en inspiratie te vinden. De website beschikt ook over een forum, waarin scholen kennis met elkaar kunnen uitwisselen. Jaarlijks ontvangen scholen een activiteitenkalender waarin ons professionaliseringsaanbod staat. Daarnaast hebben we een aantal folders voor scholen en/of ouders ontwikkeld. Het samenwerkingsverband is ook actief op social media.

9.1.7. Organogram

In het organogram op de volgende pagina zijn de beschreven partijen uit het ondersteuningsplan in kaart gebracht.

9.2. Projecten

Binnen deze doelstelling zijn op dit moment geen projecten. We proberen op verschillende manieren de inhoud van het ondersteuningsplan te communiceren aan scholen en ouders. Vanaf schooljaar 2019-2020 is er een Prezi beschikbaar waarin de hoofdlijnen van het ondersteuningsplan worden toegelicht. De onderwijsconsulenten kunnen het team op school een presentatie geven en de Prezi wordt op onze website geplaatst. De Prezi wordt zo gemaakt dat deze kan worden ingezet voor verschillende doelgroepen.

- Het samenwerkingsverband
- Bijeenkomsten en activiteiten
- Besturen en scholen
- Gemeenten en instellingen
- Ouders

10. Samenvatting

	Ambitie	Doelstelling	Bouwstenen	Projecten
1	Goed onderwijs vormt de basis	Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen	• richtlijnen voor het schoolondersteuningsprofiel • expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband • expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs • professionaliseringsaanbod vanuit samenwerkingsverband	High Dosage Tutoring Rekenproblemen en dyscalculie Ik+jij = wij
2	Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren	• samenwerking onderwijs jeugdhulp • afspraken over zorgcoördinatie • sociale kaart • een overlegstructuur met gemeenten en zorgpartners • verwijsindex • scholing aandachtfunctionarissen Huiselijk geweld en kindermishandeling • trainingen vanuit het CJG op school	Impulstraject onderwijs – jeugdhulp
3	Een dekkend netwerk	Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn of haar onderwijsbehoefte	• onze scholen/voorzieningen (inclusief onderwijszorgarrangementen) • aanpak leerlingen die tijdelijk geen of onvoldoende onderwijs krijgen	IKC Zuid Kennemerland Gentiaan Expertisepool Meerjarenbeleid Nieuwkomers Versterking onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen
4	Passend arrangeren	Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen	• zorgplicht • aanmelding op de basisschool • procedure toelaatbaarheidsverklaring • afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs	Aanmelding – Intake
5	Ouders in positie	De ondersteuning van ouders realiseren zodat	• onderwijsloket samenwerkingsverband	Geen

Ambitie		Doelstelling	Bouwstenen	Projecten
		zij een gelijkwaardige stem hebben.	• scholing op het gebied van communicatie tussen ouders en school • geschillen	
6	Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken	• het ondersteuningsbudget • TOP initiatief • inkopen van een plek in het SBO of SO • richtlijnen bao-bao verwijzing • regeling reeds toegekende rugzakken • betaling en groeiregeling speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs • verevening	Geen (plan van aanpak IKC Zuid Kennemerland)
7	Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland	Een transparante en lerende organisatie zijn	• inrichting samenwerkingsverband • werknemers samenwerkingsverband • ondersteuningsplanraad • adviesgroep • informatieveiligheid en privacy • externe communicatie • organogram	Geen

11. Kwaliteitszorg

Als lerende organisatie hechten wij belang aan een stevige kwaliteitszorg. Wij organiseren ons op basis van vertrouwen in vakmanschap, wat vraagt om een continue blik op de resultaten vanuit verschillende perspectieven. Doen wij wat we willen? En doen wij dat goed? Onze kwaliteitszorg is gebaseerd op het 'plan, do, review' principe. We maken plannen, wij voeren deze uit en kijken of het is gelukt. Zo nodig passen we onze plannen hierop aan.

Het ondersteuningsplan wordt ieder jaar vernieuwd. Nieuwe ontwikkelingen worden direct meegenomen in het ondersteuningsplan waardoor de informatie altijd actueel is. Iedere vier jaar wordt het ondersteuningsplan vastgesteld volgens het wettelijk kader.

11.1. Plannen: ondersteuningsplan, activiteitenplan, projectplannen

Het ondersteuningsplan vormt ons meerjarenbeleid. Naast het ondersteuningsplan maakt het samenwerkingsverband voor ieder schooljaar een activiteitenplan. Dit activiteitenplan is in juni beschikbaar. Het (vernieuwde) ondersteuningsplan en het activiteitenplan vormen een vast agendapunt op de algemene ledenvergadering einde schooljaar. De plannen en resultaten zijn voor iedere betrokkene van het samenwerkingsverband zichtbaar.

Voor alle projecten wordt er een projectplan gemaakt. Onderdeel van het projectplan is de aanleiding (op welke behoeften van scholen springen wij in?) en de koppeling met het ondersteuningsplan (past het bij onze visie en doelstellingen?). Daarnaast bevatten de projectplannen o.a. een planning en projectbegroting.

11.2. Doen

Het activiteitenplan vormt de basis voor de inzet van formatie op basis van de schooljaarcyclus. De verschillende activiteiten zijn gekoppeld aan de doelstellingen zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan.

11.3. Evalueren en kwaliteit beoordelen

Het intern toezichtskader moet antwoord geven of de vereniging voldoet aan de gezamenlijke doelstellingen uit het ondersteuningsplan. De besturen in de ALV moet zichzelf en elkaar twee maal per jaar bij de doelstellingen de volgende vragen stellen:

- wat doen we als samenwerkingsverband?
- doen we de goede dingen? En doen we het goed?
- doen we het samen?
- welke onbedoelde effecten ontstaan er (positief en negatief)?

Het gaat om input van besturen, directeuren, intern begeleiders, leerkrachten en ouders. De kwaliteit in het samenwerkingsverband hangt mede af van een goede verbinding tussen deze

betrokkenen. Zij moeten allen de cultuur bewaken waarin samenwerken voor passend onderwijs als vanzelfsprekend is geïntegreerd in het dagelijks handelen. Om dit te bewerkstelligen is naast kwantitatieve en feitelijke informatie, zoals de evaluatie van activiteiten, het financieel jaarverslag en inhoudelijke kengetallen, ook betekenisvolle kwalitatieve informatie nodig van alle actoren. Deze informatie moet expliciet maken wat de realiteit en de cultuur van de organisatie is. De kwantitatieve input vanuit het dagelijks bestuur en kwalitatieve input vanuit een divers aantal actoren zorgt dat de ALV haar toezichthoudende taak voldoende kan uitvoeren. Het kenmerkt onze lerende organisatie waarin de organisatie bereid is zichzelf voortdurend aan te passen aan de veranderende praktijk.

Om te kunnen beoordelen of we goed doen wat we beogen organiseren we tegenspraak op verschillende niveaus en vanuit verschillende perspectieven:

- Evaluatie activiteitenplan
- Evaluatie ouders
- Evaluatie samenwerkingsverband door scholen
- Functioneren medewerkers samenwerkingsverband
- Gebiedsgesprekken en zelfevaluatie
- Schriftelijke verantwoording schoolbesturen
- Intern toezichtskader samenwerkingsverband
- Toezichtcommissie samenwerkingsverband PO-ZK
- Ondersteuningsplanraad
- Extern toezicht
- Jaarrekening
- Kengetallen

Evaluatie activiteitenplan

In de laatste vergadering van de ALV van het schooljaar is de evaluatie van het activiteitenplan een vast agendapunt. Hierdoor kan het vernieuwde ondersteuningsplan en het nieuwe activiteitenplan goed worden beoordeeld. De evaluatie van het activiteitenplan wordt opgesteld door de directeur van het samenwerkingsverband.

Evaluatie ouders

Ouders van de leerlingen die overstappen naar het speciaal(basis)onderwijs met een TLV worden door het samenwerkingsverband gebeld over het overgangstraject. Daarin wordt gevraagd of zij goed zijn geholpen, mee mochten beslissen, zich serieus genomen voelden, weten waar ze terecht kunnen, er afspraken bekend zijn over tussentijdse evaluatie en of terugplaatsing een reële optie is.

Evaluatie samenwerkingsverband door de scholen

Het samenwerkingsverband heeft een evaluatieformulier waarop scholen hun oordeel over het samenwerkingsverband kunnen geven. Het evaluatieformulier wordt ieder jaar door alle scholen ingevuld. Het betreft de beoordeling van de onderwijsconsulent en de activiteiten van het samenwerkingsverband. Voor de consulenten gedrag houdt het samenwerkingsverband de intensiteit van de inzet op de scholen en de verdeling over de regio bij.

Functioneren van de medewerkers van het samenwerkingsverband

De directeur voert met alle medewerkers jaarlijks een functioneringsgesprek, gericht op de ontwikkeling van de medewerker en op basis van de evaluaties. Minimaal iedere twee jaar worden er beoordelingsgesprekken gevoerd met de medewerkers. Twee leden van het bestuur voeren jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur en om het jaar een beoordelingsgesprek. Het beoordelingsgesprek wordt gehouden via een 360 graden feedback methode.

Gebiedsgesprekken

Als samenwerkingsverband kiezen wij voor narratieve verantwoording in plaats van uitgebreide schriftelijke verantwoording per school, om zo de administratieve last voor scholen en schoolbesturen te beperken. Dit past bij de visie van waaruit wij werken. Tijd en geld moet naar de ondersteuning van leerlingen gaan. Middels gebiedsgesprekken leggen de scholen jaarlijks narratieve verantwoording af over hun inzet voor passend onderwijs. Met elkaar in gesprek en van elkaar leren: Hoe doen wij passend onderwijs; ieder voor zich en samen? Wat kunnen wij aan elkaar hebben en van elkaar leren? Deze gesprekken worden gevoerd met een groep scholen die in eenzelfde gebied liggen en onder leiding van een externe gespreksleider. De gesprekken worden vertaald naar een 'zelfevaluatie', die onderdeel uitmaakt van het bestuursverslag in de jaarrekening.

Schriftelijke verantwoording schoolbesturen

Jaarlijks verantwoorden de schoolbesturen zich over de ontvangen passend onderwijs middelen vanuit het samenwerkingsverband aan de hand van een vast format. De vragen in dit format gaan over de gestelde doelen en het bereikte resultaat. Wij stimuleren schoolbesturen om de antwoorden ook op te nemen in het eigen jaarverslag. Het daagt de schoolbesturen uit om in gesprek te gaan met hun scholen en Raad van Toezicht en GMR over de gewenste kwaliteit van passend onderwijs. Het geeft het samenwerkingsverband zicht op hoe de schoolbesturen de middelen verdelen, met welke resultaten en hoe zij daarop sturen.

Toezichtscommissie samenwerkingsverband PO-ZK

De algemene ledenvergadering van het samenwerkingsverband heeft besloten dat vanaf schooljaar 2018-2019 voor een proefperiode van twee jaar gewerkt gaat worden met een 'toezichtscommissie'. De toezichtcommissie bestaat uit drie onafhankelijke externe leden en wordt secretariael ondersteund door het samenwerkingsverband. De toezichtscommissie biedt een onafhankelijke blik op het functioneren van het samenwerkingsverband, als input voor de algemene ledenvergadering waar het formele interne toezicht is belegd. We versterken daarmee de bestaande functionele scheiding tussen het uitvoerende en toezichthoudende bestuur.

De toezichtcommissie kijkt op basis van een toezichtskader vanuit verschillende perspectieven naar het functioneren van het samenwerkingsverband:

- vanuit de leerling
- vanuit de samenleving
- vanuit de samenwerking tussen de schoolbesturen
- vanuit de samenwerking met externe stakeholders

Voor al deze perspectieven is de kernvraag of het samenwerkingsverband meerwaarde biedt.

De toezichtcommissie van het samenwerkingsverband wordt gevraagd één keer per jaar een adviesrapportage aan te leveren. Zij kan hiervoor relevante documenten inzien en gesprekken voeren. De werkwijze wordt door de toezichtcommissie ingevuld in samenspraak met de directeur van het samenwerkingsverband. De adviesrapportage is input voor de ALV, die het ondersteuningsplan en activiteitenplan goedkeurt. Daarnaast wordt de adviesrapportage door de directeur besproken met de ondersteuningsplanraad, de adviesgroep en het samenwerkingsverband team.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De ondersteuningsplanraad wordt betrokken bij het beleid van het samenwerkingsverband en geeft gevraagd en ongevraagd advies. Naast het ondersteuningsplan worden de verschillende projecten en begroting besproken. Op die manier wordt de OPR goed en tijdig geïnformeerd, zodat zij in staat wordt gesteld een kritische partner te vormen voor het samenwerkingsverband. De OPR organiseert zelf de communicatie met de individuele GMR' en van de besturen.

PO-VO monitor

De samenwerkingsverbanden laten onderzoek verrichten naar het verloop van de MDO-O. De PO en de VO scholen worden in juni bevraagd op de waarde van MDO-O en het proces. De VO-scholen worden in december nogmaals bevraagd als zij ook zicht hebben op alle leerlingen.

Extern toezicht

Jaarlijks voert de inspectie een risicoanalyse uit op basis van de aanwezige kennis. Voor deze risicodetectie hanteert de inspectie een risicomodel dat is gebaseerd op zes parameters. De parameters dienen alleen om te bepalen of er aanleiding is om in gesprek te gaan met het samenwerkingsverband. Na dit gesprek kan blijken dat er geen aanleiding is om nader onderzoek te doen. De parameters zijn:

1. thuiszitters, niet deelnemers aan onderwijs (4 keer per jaar opgave)
2. spreiding en doorstroom in het onderwijs
3. (eerder gegeven) inspectieoordelen op scholen en instellingen
4. signalen
5. het ondersteuningsplan, de jaarverslagen, de verdeling van ondersteuningsmiddelen
6. de deskundigheid op het gebied van ondersteuning door de leraar

Jaarrekening

Het samenwerkingsverband heeft een door de accountant goedgekeurde jaarrekening met daarin een bestuursverslag. Hierin staan de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen.

Kengetallen

Het samenwerkingsverband houdt de volgende kengetallen per jaar bij om de doelstellingen en het beleid op af te stemmen:

Financiële kengetallen

- Rentabiliteit
- Eigen vermogen

- Weerstandsvermogen; het eigen vermogen minus de materiële vaste activa uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW
- Minimale en maximale ondersteuningsbudget per leerling en de spreiding

Inhoudelijke kengetallen

- Aantal leerlingen in het regulier onderwijs
- Aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs
- Aantal leerlingen in het speciaal onderwijs per school
- Aantal TLV's afgegeven vanuit de zorg
- Aantal verwijzingen en terugplaatsingen
- Ingezette individuele ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband; periode, hoeveelheid ondersteuning, school en uitstroom
- Aantal thuiszitters; meldingen van scholen en thuiszitters volgens de landelijke en eigen definitie
- Aantal mediationtrajecten; aantal meldingen bij de landelijke geschillencommissie
- Reacties ouders en scholen op de wijze van arrangeren
- Reacties scholen over de wijze van facilitering en ondersteuning van het samenwerkingsverband.

12. Financiën

Het samenwerkingsverband wil minimale reserves hebben zodat de beschikbare middelen worden ingezet voor de leerlingen in ons samenwerkingsverband. In de afgelopen jaren is door onverwachtse inkomsten een te grote reserve opgebouwd. De begroting voor de komende vijf jaar is negatief vanuit de ambitie om de reserves terug te brengen tot het weerstandsvermogen. Het samenwerkingsverband laat zich adviseren door een extern financieel adviseur.

12.1. Verevening

De mate waarin bij de start van passend onderwijs in ons land van speciale onderwijszorg gebruik gemaakt werd verschilt per regio. Het Ministerie van OCW heeft de verevening toegepast op het aantal leerlingen dat gebruik maakt van de speciale onderwijszorg. De samenwerkingsverbanden die relatief veel gebruik maakte van het speciaal onderwijs kregen in de eerste periode extra middelen om deze ondersteuning te kunnen continueren. De samenwerkingsverbanden die weinig gebruik maakten van het speciaal onderwijs kregen bij de start van passend onderwijs minder middelen volgens de stappengrootte 100, 90, 75, 60, 30, 0%. In schooljaar 20-21 krijgen de samenwerkingsverbanden de ondersteuningsmiddelen op basis van hun leerlingaantallen en is de verevening afgelopen.

12.2. Betaling en groeiregeling speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs

Met de wet passend onderwijs wordt het stelsel van de financiering van de (extra) ondersteuning aan leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en in het (voortgezet) speciaal onderwijs herzien. In de wet is geregeld dat de samenwerkingsverbanden passend onderwijs een budget zullen ontvangen voor de extra ondersteuning aan leerlingen in het regulier onderwijs en de ondersteuningskosten van leerlingen in het speciaal onderwijs.

De bekostiging voor het speciaal onderwijs gaat per schooljaar 15-16 in categoriebedragen. De bekostiging is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1-10-(t-1). Het samenwerkingsverband heeft vanaf het schooljaar 15-16 een eigen groeiregeling ingevoerd. De groei van SO-scholen tussen 1 oktober en 1 februari wordt bekostigd door het samenwerkingsverband. Dit geldt voor zowel de basisbekostiging (op basis van de school GPL) als de zorgbekostiging (categoriebedrag). Alle betalingen zijn uitgesplitst naar personele (schooljaar) en materiële (kalenderjaar) bekostiging. Leerlingen op het speciaal basisonderwijs worden tot 2% rechtstreeks bekostigd door het Ministerie op basis van de gewogen gemiddelde leeftijd (GGL). Vanaf 1 augustus 2014 gelden ook voor het speciaal basisonderwijs de nieuwe bekostigingsregels passend onderwijs. Leerlingen boven de 2% worden vergoed door het samenwerkingsverband op basis van de landelijke gemiddelde personele last (GPL). Voor het SBO geldt ook een extra peildatum op 1 februari. De groei van SBO-scholen boven de 2% tussen 1 oktober en 1 februari worden bekostigd door het samenwerkingsverband. Dit geldt voor zowel de basisbekostiging (op basis van de school GPL) als de zorgbekostiging (landelijke GPL). Alle betalingen zijn gesplitst naar personele (schooljaar) en materiële (kalenderjaar) bekostiging.

Het is voor SBO scholen ook mogelijk om leerlingen op te vangen met een zwaardere ondersteuningsbehoefte. De SBO scholen krijgen voor deze leerlingen een TLV categorie I. De scholen krijgen het verschil tussen een cat. I bekostiging en de SBO bekostiging extra uitbetaald via t-1. Wanneer het aantal leerlingen in het SBO onder de 2% zakt, zal dit verschil eerst van de groeiregeling en de extra bekostiging voor categorie I leerlingen worden afgetrokken. De betaling van de groeiregelingen voor het SO en het SBO worden niet doorbelast aan de verwijzende scholen, maar solidair opgevangen door het samenwerkingsverband.

12.3. Grensverkeer en verhuizingen

Soms verhuizen leerlingen of gaan leerlingen in een andere regio naar school. Voor deze situaties zijn landelijke afspraken gemaakt.

Speciaal basisonderwijs (SBO)

- Wanneer het samenwerkingsverband voor het SBO een TLV afgeeft, blijft dat samenwerkingsverband betalen (overdracht), ook als een leerling naar een SBO-school van een 'buur' samenwerkingsverband gaat. Qua proces moet ook het 'nieuwe' samenwerkingsverband aangeven dat het de leerling toelaatbaar verklaart tot het SBO, alleen ontvangt het daar dan de middelen voor van het 'oude' samenwerkingsverband. Dit noemen we grensverkeer.
- Deze overdracht geldt niet bij verhuizing. Als ouders verhuizen binnen 6 maanden voor of na de toelating tot het SBO, melden zij hun kind aan bij een (speciale) basisschool in de nieuwe regio. Deze school moet een passend aanbod doen. Voor plaatsing in het SBO is een TLV van dat (nieuwe) samenwerkingsverband nodig. Dat is ook het samenwerkingsverband dat moet betalen voor de extra ondersteuning/de plaatsing in het SBO.

Speciaal onderwijs (SO)

- Bij zowel grensverkeer als verhuizing geeft het samenwerkingsverband dat de eerste TLV heeft afgegeven een nieuwe TLV af als de looptijd is verstreken.
- Uitgangspunt hierbij is dat het verwijzende samenwerkingsverband betaalt voor plaatsing in het (v)SO en dat er geen prikkels van uitgaan om een korte looptijd van de TLV vast te stellen.
- Dit betekent dat als een leerling verhuist naar de andere kant van het land het oorspronkelijke samenwerkingsverband blijft betalen, totdat er sprake is van een aanmelding op een nieuwe school (van primair naar voortgezet onderwijs).
- Wanneer SO-plaatsing na een verhuizing niet meer het meest passende aanbod is, kunnen met het samenwerkingsverband waar de leerling naartoe is verhuisd afspraken worden gemaakt over een ander passend aanbod. Gaat de leerling na de verhuizing met extra ondersteuning naar het regulier onderwijs, dan wordt dit door het nieuwe samenwerkingsverband bekostigd.

Het samenwerkingsverband brengt voor leerlingen die na 1 oktober 2016 geplaatst zijn naast de ondersteuningskosten ook het eerste jaar van de basisondersteuning in rekening als grensverkeer.

12.4. Begroting en meerjarenraming

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BATEN						
I Rijksbijdragen						
1 lichte ondersteuning personeel	€ 3.693.153	€ 3.720.852	€ 3.748.758	€ 3.776.874	€ 3.805.200	€ 3.833.739
2 lichte ondersteuning materieel	€ 161.964	€ 163.178	€ 164.402	€ 165.635	€ 166.877	€ 168.129
sub	€ 3.855.117	€ 3.884.030	€ 3.913.160	€ 3.942.509	€ 3.972.077	€ 4.001.868
3 zware ondersteuning personeel	€ 7.760.023	€ 7.818.223	€ 7.876.860	€ 7.935.936	€ 7.995.456	€ 8.055.422
correctie i.v.m. verevening -/-	€ -791.961	€ -291.775	€ -	€ -	€ -	€ -
4 zware ondersteuning materieel	€ 682.962	€ 688.084	€ 693.244	€ 698.444	€ 703.682	€ 708.960
correctie i.v.m. verevening -/-	€ -48.667	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
sub	€ 7.602.357	€ 8.214.532	€ 8.570.104	€ 8.634.380	€ 8.699.138	€ 8.764.382
5 impuls schoolmaatschappelijk werk	€ 107.880	€ 105.183	€ 102.554	€ 99.990	€ 97.490	€ 95.053
totaal rijksbijdragen	€ 11.565.354	€ 12.203.745	€ 12.585.818	€ 12.676.879	€ 12.768.705	€ 12.861.303
II Overige baten						
1 inkomend grensverkeer SBO	€ 60.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
2 rentebaten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3 inkomende middelen HDT	€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
4 detachering consultants aan JL	€ 3.200	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 overige baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
totaal overige baten	€ 163.200	€ 100.000	€ 100.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000
totaal baten	€ 11.728.553	€ 12.303.745	€ 12.685.818	€ 12.766.879	€ 12.858.705	€ 12.951.303

LASTEN

I overdrachten

regulier onderwijs

per leerling

1	ondersteuningsbedrag bao	€	-	€	4.883.722	€	5.800.000	€	6.000.000	€	6.000.000	€	6.000.000	€	6.000.000
2	TLV op BAO	€	-	€	660.000	€	675.000	€	685.000	€	700.000	€	700.000	€	700.000
sub		€		€	5.543.722	€	6.475.000	€	6.685.000	€	6.700.000	€	6.700.000	€	6.700.000

speciaal basisonderwijs

3	overdracht >2% op basis van 1 oktober	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-
4	peildatum 1 februari / groeibekostiging SBO	€		€	85.000	€	85.000	€	85.000	€	85.000	€	85.000	€	85.000
5	extra TLV op SBO	€		€	256.000	€	275.000	€	280.000	€	280.000	€	280.000	€	280.000
sub		€		€	341.000	€	360.000	€	365.000	€	365.000	€	365.000	€	365.000

speciaal onderwijs

6	reguliere overdracht personeel	€		€	2.901.110	€	2.950.000	€	3.000.000	€	3.000.000	€	3.000.000	€	3.000.000
7	reguliere overdracht materieel	€		€	239.170	€	245.000	€	245.000	€	245.000	€	245.000	€	245.000
8	peildatum 1 februari / groeibekostiging SO	€		€	320.000	€	320.000	€	320.000	€	320.000	€	320.000	€	320.000
sub		€		€	3.460.280	€	3.515.000	€	3.565.000	€	3.565.000	€	3.565.000	€	3.565.000

sub		€		€	9.345.002	€	10.350.000	€	10.615.000	€	10.630.000	€	10.630.000	€	10.630.000
-----	--	---	--	---	------------------	---	-------------------	---	-------------------	---	-------------------	---	-------------------	---	-------------------

II management & organisatie													
1	Personeelskosten	€	780.400	€	790.300	€	800.000	€	805.000	€	805.000	€	805.000
2	Reiskosten eigen personeel	€	1.000	€	1.000	€	1.000	€	1.000	€	1.000	€	1.000
3	Representatie eigen personeel (WKR)	€	4.000	€	4.000	€	4.000	€	4.000	€	4.000	€	4.000
4	Scholingsbudget eigen personeel	€	25.000	€	25.000	€	25.000	€	25.000	€	25.000	€	25.000
5	Huisvestingskosten	€	60.000	€	60.000	€	60.000	€	60.000	€	60.000	€	60.000
6	ICT / telefonie kosten	€	7.400	€	7.400	€	7.400	€	7.400	€	7.400	€	7.400
7	Bureaunkosten	€	6.600	€	6.600	€	6.600	€	6.600	€	6.600	€	6.600
8	Financiële administratie extern	€	12.000	€	12.000	€	12.000	€	12.000	€	12.000	€	12.000
9	Accountscontrole	€	3.250	€	3.250	€	3.250	€	3.250	€	3.250	€	3.250
10	Vergaderkosten	€	1.200	€	1.200	€	1.200	€	1.200	€	1.200	€	1.200
11	Externe ondersteuning bestuur	€	20.000	€	18.000	€	18.000	€	18.000	€	18.000	€	18.000
12	Vergoeding OPR	€	4.000	€	4.000	€	4.000	€	4.000	€	4.000	€	4.000
13	Representatie extern	€	2.850	€	2.850	€	2.850	€	2.850	€	2.850	€	2.850
14	Overige kosten management en organisatie	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000
	sub	€	929.700	€	937.600	€	947.300	€	952.300	€	952.300	€	952.300
III uitvoeringsorganisatie samenwerkingsverband													
1	Projecten	€	544.000	€	450.000	€	500.000	€	500.000	€	550.000	€	650.000
2	Ontwikkeling gespecialiseerd onderwijs	€	45.000	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-
3	Bijdrage ITK	€	60.000	€	60.000	€	60.000	€	60.000	€	60.000	€	60.000
4	Bijdrage 8+ klas	€	25.000	€	25.000	€	25.000	€	25.000	€	25.000	€	25.000
5	Maximale ruimte vangnetconstructie	€	80.000	€	80.000	€	80.000	€	80.000	€	80.000	€	80.000
6	Impuls onderwijs jeugdhulp	€	75.000	€	75.000	€	75.000	€	75.000	€	75.000	€	75.000
7	Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs op bao	€	307.000	€	307.000	€	307.000	€	307.000	€	307.000	€	307.000
8	Organisatie activiteiten	€	70.000	€	70.000	€	70.000	€	70.000	€	70.000	€	70.000
9	Vormgeving en drukwerk	€	5.000	€	10.000	€	5.000	€	5.000	€	5.000	€	5.000
10	Website / webapplicatie	€	2.000	€	10.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000
11	Innovatiebudget	€	150.000	€	100.000	€	100.000	€	100.000	€	100.000	€	100.000
12	Overige kosten uitvoeringsorganisatie	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000	€	2.000
		€	1.365.000	€	1.189.000	€	1.226.000	€	1.226.000	€	1.276.000	€	1.376.000

IV overige uitgaven

1	Uitgaand grensverkeer SBO	€	30.000	€	30.000	€	30.000	€	30.000	€	30.000	€	30.000
2	Schooldeel rugzakken	€	53.143	€	14.088	€	-	€	-	€	-	€	-
		€	83.143	€	44.088	€	30.000	€	30.000	€	30.000	€	30.000

totaal lasten	€ 11.722.845	€ 12.520.688	€ 12.818.300	€ 12.838.300	€ 12.888.300	€ 12.988.300
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

totaal lasten	€ 11.722.845	€ 12.520.688	€ 12.818.300	€ 12.838.300	€ 12.888.300	€ 12.988.300
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

RESULTAAT

baten	€	11.728.554	€	12.303.745	€	12.685.818	€	12.766.879	€	12.858.705	€	12.951.303
lasten	€	11.722.845	€	12.520.688	€	12.818.300	€	12.838.300	€	12.888.300	€	12.988.300
resultaat	€	5.709	€	-216.943	€	-132.482	€	-71.421	€	-29.595	€	-36.997

Toelichting:

- *Lichte ondersteuning:*
Tot 2% is de directe betaling SBO (niet op rekening samenwerkingsverband).
- *Zware ondersteuning:*
Vanaf 16-17 krijgt het samenwerkingsverband alle zware ondersteuning en start de verevening (90,75,60,30,0). De verevening van de zware ondersteuning loopt tot en met schooljaar 2019-2020.
- *Ondersteuningsbedrag bao:*
Het bedrag dat gemiddeld voor de basisscholen overblijft wanneer alle verwijzingen zijn betaald. Het samenwerkingsverband heeft besloten het ondersteuningsbudget per schooljaar vast te stellen. Dit budget komt tot stand door te kijken naar het gemiddelde ondersteuningsbudget van de scholen uit de begroting van de twee begrotingsjaren (7/12 en 5/12) in een schooljaar + het bedrag dat het samenwerkingsverband bij scholen in mindering brengt vanwege verwijzingen (op basis van 1 okt, t-1). Op 1 oktober t-1 worden de verwijzingen geteld en vervolgens wordt het ondersteuningsbudget vastgesteld. Daarmee staat het te ontvangen bedrag per school/bestuur voor het volgende schooljaar vast. Verwijzingen of leerlingaantallen hebben hier geen invloed meer op, de 1 oktober telling is namelijk geweest. Scholen hebben hierdoor voldoende tijd om in te spelen op de veranderingen in het budget.
- *Lasten SBO:*
De leerlingen tot het aantal van 2% van het totaal worden direct door het Ministerie OCW uitbetaald, de leerlingen boven de 2% worden betaald door het samenwerkingsverband. Het Ministerie OCW betaalt altijd de leerlingen tot 2%, ook wanneer het deelnemerspercentage lager ligt. In dat geval stijgt het bedrag uitgekeerd door het Ministerie OCW per leerling.
- *Groeiregeling:*
SO en SBO, peildatum 1 feb. De SO-SBO scholen krijgen de groei van 1-10-xx tot 1-02-xx bekostigt, SBO voor leerlingen boven de 2%.

13. Afkortingen

4D	Data-duiden-doelen-doen, werken met de 4D index.
(P)AB	(Preventieve) Ambulante begeleiding
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DWS	Day a week school
GGL	Gewogen gemiddelde leeftijd op een school
GPL	Gemiddelde personele last landelijk
HBO	Hoger beroepsonderwijs
IKC	Integraal Kind Centrum (SO/SBO/Jeugdhulp)
ITK	Internationale Taalklas
IQ	Intelligentie Coëfficiënt
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JSO	Expertisecentrum voor Jeugd Samenleving en Ontwikkeling
KDC	Kinderdagcentrum
LOCK	Landelijk opleidingscentrum Kindermishandeling
LG	Lichamelijk handicap
LGF	Leerlinggebonden financiering
(L)VB	(Licht) Verstandelijke Beperking
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
LZK	Langdurig zieke kinderen
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MDO	Multidisciplinair Overleg
MG	Meervoudig gehandicapt
MR	Medezeggenschapsraad
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OPR	Ondersteuningsplanraad
PO	Primair Onderwijs
RBO	Regionaal bestuurlijk overleg
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VO	Voortgezet Onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WMS	Wet medezeggenschap
ZML	Zeer moeilijk lerend